

Športnik

REVIJA JE BREZPLAČNA
Številka 63-64
december 2021
www.zsis.si

**Tokio 2020 –
posebne igre**

str 10

**Slivnik ambiciozno
v sezono**

str 40

**Paralimpijski
tabor za družine**

str 72

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKI PARALIMPIJSKI KOMITE

Kazalo

3	Teško, toda uspešno leto	30	Izkoristili priprave v Medulinu	66	Košarka na vozičkih 2021/2022
5	Pariz 2024 – prihajamo	31	Parašportniki na Evropskem tednu športa	68	Olimpijada slepih in slabovidnih
8	Paralimpijske igre v Tokiu so zgodovina	34	Kaj potrebujete za domači fitness?	71	RTV Slovenija
10	Tokio 2020 – čisto posebne igre	36	Loterija z mislijo na dostopnost	72	Paralimpijski tabor za družine
15	Triglav	38	Nič ni nemogoče	76	Čistejši zrak, boljša igra
16	Paralimpijske igre, ki smo jih težko pričakovali	40	Slivnik ambiciozno v sezono	78	Bolnišnična šola praznuje
18	Branko Mihorko na čelu	41	Mediji, hvala za pozornost	80	Prilagoditve za otroke
21	Toyota	43	Media24	86	Kje so in kaj delajo?
22	Paralimpijske igre – sanje in želja	44	Kako je poskrbljeno za osebe z izgubo sluha v Sloveniji	89	Konferenca
24	Odbojka sede – ženske in moški	50	4. Svetovno prvenstvo gluhih	90	Športni duh ne izbira telesa
27	Loterija	52	Lidl Slovenija z donacijo Deluxe	92	Triglav tek
28	Po izjemnih igrah dostojno slavje	54	DRŽAVNA PRVENSTVA 2021	93	Vijolični ljubljanski grad
				94	Pomemben korak
				96	Podari dohodnino

Kolofon

Izdaja: Zveza za šport invalidov Slovenije - Slovenski paralimpijski komite

Za Zveza ŠIS - SPK: Damijan Lazar

Uredniški odbor: Jože Okoren - urednik, Tjaša Filipčič, Maja Bobnar, Anton Petrič, Žiga Kobašević in Franci Slivšek

Sodelavci: Majda Vesel Kočar, Jana Čander in Drago Perko

Lektoriranje: Rok Janežič

Oblikovanje in prelom: Franci Slivšek

Tisk: Para d.o.o., Ljubljana

Naslov: Zveza ŠIS - SPK, Cesta 24. Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Tel.: +386 (01) 53 00 891

Fax: +386 (01) 53 00 894

info@zsis.si

http://www.zsis.si

Tr. r.: 0510 0800 0024 242

Naklada: 4000

Izid revije sta finančno omogočila

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO in Fundacija za šport FŠ

ISSN 1854-5254

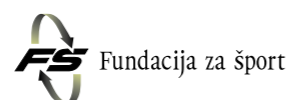
Mnenja izražena v avtoriziranih člankih so mnenja avtorjev in niso verificirana stališča Zveze ŠIS - SPK.

(V tej številki revije Športnik je bil recenziran znanstveni članek avtorja Vita Tanko in Tjaše Filipčič z naslovom: Prilagoditve programa Mali sonček za predšolske otroke z gibalno oviranostjo)

Programe Zveze ŠIS - SPK sofinancirajo:

Naslova fotografija:

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Teško, toda uspešno leto

Piše: Damijan Lazar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Damijan Lazar
predsednik
Zveze ŠIS - SPK.

Leto 2021 je bilo za človeštvo zelo drugačno, nenavadno leto. Pandemija novega koronavirusa je svet postavila v novo realnost. Ta nam je postavila nove, povsem neslutene izzive. Prav na vseh področjih dela smo se morali hitro in temeljito prilagoditi. Velik izziv je bil predvsem na mednarodnem področju športa invalidov. Živeli smo v pričakovanju, da bodo leta 2020 odpovedane paralimpijske igre vendarle organizirane leta 2021. Največji športni dogodek je kljub pandemiji potekal tudi v zadovoljstvo naših športnikov in seveda našega strelca, ki si je na igrah pristreljal srebrno in bronasto paralimpijsko medaljo. Tudi drugi naši paralimpijci so dosegli rezultate nad pričakovanji. Tako so naši paralimpijci skupaj osvojili že 51 paralimpijskih medalj. Letos so tudi parašportniki, ki se niso udeležili paralimpijskih iger, pridobili veliko bero odličij na svetovnih in evropskih prvenstvih.

V organizaciji Zveze ŠIS-SPK smo v teh posebnih razmerah izpeljali skoraj vse prijave športnikov na mednarodnem tekmovalnem prizorišču. Prvi v zgodovini smo organizirali kvalifikacijski turnir za paralimpijske igre TOKIO 2020 v

namiznem tenisu za športnike invalide. V naši organizaciji se je v Laškem uspešno zaključil paralimpijski tabor za družine, ki je vsako leto številčnejši. Izvedli smo več kot 35 državnih prvenstev, na katerih je sodelovalo več kot 2000 športnikov invalidov. Svoje aktivnosti smo močno povečali na področju medijske prepoznavnosti in promocije.

Nekaj težav nam v tem času povzročajo izvajanje paralimpijskih šolskih dnevov, kajti v teh časih s svojimi aktivnostmi ne moremo prosto dostopati v osnovne šole. V želji po vzpostavitvi dolgoročnega sistema in pogojev za vključevanje mladih invalidov v športne aktivnosti skupaj z Lidlom Slovenija razvijamo program Postani športnik. Program vključuje širok nabor aktivnosti, pobud, dogodkov in delavnic, ki so namenjene mladim invalidom in njihovim staršem, učiteljem in profesorjem športne vzgoje, lokalnim športnim klubom, panožnim zvezam, društvom invalidov in podobno.

S programom želimo spremeniti pogled na šport z vidika mladih invalidov, ozaveščati javnost in posledično razbijati predsodke o vključevanju

mladih invalidov v športne programe ter spodbujati različna društva in organizacije pri prilagajanju programov za mlade invalide. Pomemben del programa bo povečanje nabora usposobljenih pedagogov, večjih dela z otroki invalidi, in vzpostaviti kakovostno bazo ponudnikov športnih aktivnosti za mlade invalide. Skupaj z ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport pripravljamo evropski projekt, s katerim bi razvili mrežo vključevanja invalidov v mrežo lokalnih športnih društev. Šport otrokom z invalidnostjo pomaga naučiti se uporabljati lastno telo v skladu s svojimi zmožnostmi in pogosto je videti, da so zmožnosti mnogo večje od pričakovanja njihovih staršev. S pomočjo športa se poleg psihološke in fizične koristi razvije tudi samozavest, ki se kaže skozi družbeno vlogo invalidov. Naši športniki so večinoma neodvisni posamezniki, ki dajejo aktivni prispevek družbi tudi s svojim pozitivnim pogledom na življenje.

Leta 2021 smo bili in ostali del gibanja, globalne kampanje, #WeThe15, s katero opozarjamo na diskriminacijo ljudi z invalidnostmi, ki predstavljajo kar 15 odstotkov svetovnega prebivalstva. S to kampanjo smo opozorili nase, hkrati pa napovedali odločen boj za večjo vidnost in vključenost invalidov v družbene tokove.

Tako lahko ob koncu leta 2021 rečemo, da smo prav zaradi epidemije naredili veliko več dobrega, kot smo načrtovali. Sprejeli smo izzive in se aktivno soočili z novonastalimi razmerami. Veliko je bilo novega in prvič. A kljub vsem težavam s pandemijo lahko rečem, da je bilo leto 2021 po športni in organizacijski plati za nas uspešno.

RAZGIBANO

2022

NAJ BO VAŠE LETO
2022 POLNO ŠPORTNIH
DOŽIVETIJ!

Vam želi kolektiv Zveze ŠIS-SPK.

www.zsis.si

f t i #ParasportSlovenia

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKI PARALIMPIJSKI KOMITE

Pariz 2024 – prihajamo

Piše: Jože Okoren

(foto: Osebni arhiv)

Letos so na Zvezi ŠIS-SPK povsem slučajno sovpadale redne volitve in zaradi znanih razlogov (z enim letom zamika) 16. poletne paralimpijske igre, Tokio 2020.

Na rednih volitvah so potekale volitve organov zveze, upravnega odbora, nadzornega odbora, disciplinskega razsodišča in predsednika. Že na zasedanju skupščine, najvišjega organa zveze, so bile v večini razprave omenjene paralimpijske igre in nastop naše reprezentance na njih.

Za predsednika je bil ponovno izvoljen Damijan Lazar. Tako predsednika kot ostale organe zveze volijo in potrjujejo predstavniki (delegati) petnajstih invalidskih organizacij, članic Zveze ŠIS-SPK, razne komisije, odbore in posamezne vodje pa imenuje in potrjuje upravni odbor.

Sedaj ko je vsa ta poparalimpijska evforija mimo, smo si vzeli čas ter se pogovarjali s predsednikom in mu zastavili nekaj vprašanj.

Športnik: V imenu bralcev revije Športnik najprej iskrene čestitke k ponovni izvolitvi za predsednika in za uspešne paralimpijske nastope v Tokiu.

Lazar: Hvala za čestitke za izvolitev, za odlične nastope na paralimpijskih igrah pa so zaslužni predvsem športniki. Zveza poskuša zagotoviti pogoje, v katerih bodo naši športniki lahko dosegali najboljše športne rezultate. Včasih se nam to izide, včasih pa trud vseh udeležencev v procesu ni dovolj.

Športnik: Paralimpijska reprezentanca se je domov vrnila z dvema medaljama, kar je izjemen uspeh. Kako pomembno je, da se naši športniki z velikih tekmovanj vračajo z medaljami? Kaj to pomeni za zvezo?

Lazar: Zavedati se moramo, da se globalni parašport razvija z neverjetno hitrostjo. Dobiti medaljo na paralimpijskih igrah ni mačji kašelj. Športnik mora vložiti veliko truda; tudi veliko strokovnega znanja je potrebno, na koncu pa tudi nekaj športne sreče, da športnik zasede eno izmed prvih treh mest. Letošnjo medaljo smo si vsi res močno želeli, bila bi namreč jubilejna petdeseta. Na koncu je Tiršek dobil dve medalji, tako da smo pričakovanja preseгли za 100 %. Zveza z odličnimi športniki pridobiva na veljavi. Ob tej priložnosti pozivamo mlade, naj se vključijo v športne dejavnosti, ki jih organizira zveza.

Športnik: Predstavljamo si, da je projekt Tokio potekal celotno mandatno obdobje, predvsem pa je bilo po lanskem marcu marsikaj negotovo. Res je sicer, da smo bili o vsem temeljito sproti obveščeni tako v času iger kot tudi ob prihodu v domovino. V času negotovih priprav pa se je na zvezi dogajalo marsikaj.

Lazar: Tokio 2020 je bil zahteven projekt. Vse priprave na igre so bile v letu 2020 za nas že v zaključni fazi – nakup letalskih kart, rezervacija hotelov, priprave na Japonskem pred igrami ... In potem je vse to tako rekoč čez noč padlo v vodo. Naša strokovna sodelavka Jana je leto pred igrami skrbno pripravila vse potrebno, ko pa je udarila pandemija, se je popolnoma posvetila projektu Tokio 2020. Obema veleposlaništvoma, slovenskemu na Japonskem in japonskemu v Sloveniji, se moram zahvaliti za res odlično sodelovanje.

▲ S predsednikom se je pogovarjal Jože Okoren.

Športnik: Pred vrati so že zimske paralimpijske igre. Predvidevam, da so priprave v polnem teku, kljub temu, da bo odprava številčno bistveno manjša. Kakšne so glavne razlike med tema dvema dogodkoma z organizacijskega vidika? Kot je mogoče zaznati iz medijev, bodo tudi na Kitajskem strogi varnostni ukrepi za preprečevanje morebitnih okužb z novim koronavirusom.

Lazar: Zimske paralimpijske igre so tako rekoč pred vrati. Upam, da bo v začetku marca naslednjega leta potekal največji športni dogodek v letu 2022. Mislim, da smo se do sedaj že veliko naučili o ukrepih, ki jih narekuje COVID 19. Resda bo slovenska paraekipa nekoliko manjša, vendar pa je treba kljub vsemu opraviti in izpolniti vse zahteve, ki jih narekuje organizator iger. Ukrepi, povezani s pandemijo, pa naj bi bili še strožji kot v Tokiu. Pogrešamo predvsem vzdušje in navijače na športnih prizoriščih.

Športnik: Je bilo mogoče na igrah v Tokiu opaziti nove trende oziroma smernice vrhunškega športa invalidov, ki se bodo odrazile tudi pri nas?

Lazar: Ne samo v Tokiu, že od Londona dalje opazamo, da do najvišjih mest prihajajo vedno mlajši parašportniki. To pomeni, da v trenajzne procese vstopajo zelo mladi, prav tako kot športniki neinvalidi. Ogromno parašportnikov danes trenira že profesionalno. Tudi v Sloveniji počasi poskušamo pridobivati mlade invalide v sisteme športa, pa se nam zatika že na lokalni ravni, ker nimamo izdelane mreže vključevanja. V ta namen smo skupaj z Lidlom Slovenija razvili program POSTANI ŠPORTNIK, ki nagovarja mlade, naj spoznajo vso lepoto parašporta.

Športnik: Program zveze zajema tudi olimpijske igre gluhih in specialna olimpijada. Tudi tu zveza ne drži križem rok. Ne smemo pa pozabiti še na vsa ostala uradna mednarodna tekmovanja. Kaj nas, predvsem v mednarodnem merilu, čaka v bližnji prihodnosti?

Lazar: Olimpijske igre gluhih in specialna olimpijada so prestavljene na leto 2022 v upanju, da bodo po dveh letih negotovosti vendarle izvedene. Trenutno lahko rečem, da se športne aktivnosti tudi na mednarodnem športnem prizorišču izvajajo po načrtih. Od junija do danes so bila izvedena vsa mednarodna tekmovanja, na katerih je bila predvidena udeležba slovenskih parašportnikov. Odpovedano je bilo svetovno prvenstvo v paraplesu, ki naj bi potekalo v Južni Koreji.

Športnik: Predvidevam, da zveze kljub negotovim časom in nepredvidljivim razmeram, povezanim s COVID-19, niso zapustili sponzorji in donatorji. Celotno

nasprotno, športnike invalide smo videli tudi na televizijskih zaslonih in velikih zunanjih plakatih, kjer so komunicirali sporočila vaših sponzorjev. Kje so še glavne rezerve, kaj lahko pričakujemo v prihodnosti?

Lazar: Pri nas drži stari rek, da prijatelji tudi v težavah ostanejo prijatelji. V teh posebnih časih smo vsi trčili ob ovire in izzive – tako šport kot gospodarstvo. Ostali smo si zvesti, z aktivnejšim sodelovanjem pa smo postali še bolj prepoznavni. To aktivnost je bilo treba finančno podpreti. Letos smo veliko lastnih sredstev namenili medijski promociji parašporta. Tudi na področju medijskega partnerstva smo naredili velik korak naprej. V pomoč so nam partnerske pogodbe z Europlakatom, RTV Slovenija in Media 24 ur. V prihodnje nameravamo storiti še korak dlje, je pa to tek na dolge proge, ki je povezan tudi z našo družbeno sprejetostjo v Sloveniji.

Športnik: Ko sva že pri partnerjih – kako poteka sodelovanje s slovensko krovno športno organizacijo, Slovenskim olimpijskim komitejem?

Lazar: Lahko rečem, da se pogloblja in napreduje. Nekaj odprtih vprašanj je na področju razvrščanja športnih panog v razrede, kjer menimo, da se parašportnikom dela krivica.

“V parašportu namreč veljajo enaki kriteriji kot pri športu neinvalidov. A jasno je, da naši športniki z 10–15-odstotno številčnostjo ne morejo dosegati kriterijev, določenih za športnike neinvalidne.”

To bi bilo tako, kot da bi Slovenija prevzela kriterije za razporeditev športnih panog v razrede od Kitajcev. Nikoli jih ne bi dosegla in posledično bi bila vedno razvrščena na rep razredov. Tako se že več let dogaja z nami. Leta 2021 je razpored takšen, da imamo samo parastrelstvo v 3. razredu od 5 razredov, paraplezanje v 4. razredu, druge panoge pa so v zadnjem, 5. razredu. Parastrelci se s paralimpijskih iger že desetletje vračajo z medaljami, strelstvo neinvalidov pa je v 2. razredu športnih panog, čeprav strelci na zadnjih olimpijskih igrah žal niso bili prejemniki medalj. Sicer pa s Slovenskim olimpijskim komitejem uspešno sodelujemo pri promocijskih projektih, kot so bili letos projekt Slovenske bakle, Dan slovenskega športa in aktivnosti ob Evropskem tednu športa.

Športnik: Že nekaj let se srečujemo s težavami pri pridobivanju mladih invalidov, predvsem na lokalni ravni. Zveza ima izpolnjene vse pogoje na tem področju – strokovno službo, usposobljene trenerske kadre in drugo logistiko, da bi le pridobila več mladih v svoje programe. Izstopa predvsem program Postani športnik – kako ste zadovoljni z njim in z reševanjem te problematike? Se stvari obračajo na bolje?

Lazar: Res je, da bi si na področju vključevanja želel več mladih invalidov. Aktualni dogodki so nas še bolj odmaknili od naših ciljev. V tem trenutku še težje vzpostavimo stik z mladimi invalidi, ki so integrirani v šole. Po integraciji invalidov v šole in GDPR nas je od mladih odmaknila še pandemija. Nekaj zasplosti je bilo tudi pri nas, da nismo pravočasno prepoznali primanjkljaja v naših vrstah, pa tudi invalidske organizacije so na področju podpore parašportu dvignile roke. Nimajo namreč izobraženega ali usposobljenega kadra za področje športa. Poleg tega so soglašale z zmanjšanjem finančnih sredstev za parašport. S tem so izgubile interes za izvajanje organiziranih športnih aktivnosti. V bližnji prihodnosti veliko upanja vlagamo v mednarodni razpis ESS z

Pablo Perez, menedžer PTT ITTF, Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS – SPK in Katica Škrinjar, vodja trženja Thermana Laško.

vlogo POSTANI ŠPORTNIK, s katerim bi vzpostavili mrežo vključevanja mladih invalidov v sisteme športa.

Športnik: Zavedam se, da v tem pogovoru ne moreva zajeti vsega, kajti dejavnosti zveze je še veliko, tako doma kot v tujini. Pa vendar, bi bilo treba ob koncu še kaj dodati?

Lazar: Skupaj s strokovno službo se bomo trudili parašportnikom zagotoviti vedno boljše pogoje za doseganje najboljših športnih rezultatov. Še bolj aktivni bomo pri pridobivanju organizacije mednarodnih tekmovanj. Nekaj rezerve imamo še pri pridobivanju novih sponzorjev in marketingu nasploh.

Športnik: Damijan, hvala za pogovor in za podane smernice. Vsi, ki imamo radi šport in poznamo poslanstvo zveze, verjamemo, da se bomo uspehov veselili tudi v bodoče. Zavedamo pa se, da ni samo od Zveze ŠIS-SPK odvisen razvoj in napredek športa invalidov v Sloveniji. Razumemo, da so pri uspešnosti na domačih in mednarodnih tekmovanjih oči največkrat uprte prav v zvezo in njene vodilne predstavnike. Želimo vam uspešno vodenje zveze še naprej.

Paralimpijske igre v Tokiu so zgodovina, igre v Parizu so že čez tri leta

Piše: Boro Štrumbelj

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Paralimpijske igre so del bogate paralimpijske zgodovine, začenja se nov triletni paralimpijski cikel do iger v Parizu.

Bila je velika čast in privilegij voditi tako ekipo na igrah. Zahvala gre najprej športnikom, ki so že z uvrstitvijo na igre pokazali svojo vrhunskost in bili del velike izbrane družine 4405 parašportnikov iz 169 držav. Vseh sedem slovenskih parašportnikov je upravičilo udeležbo na igrah in s svojimi nastopi dostojno zastopalo našo državo. Rezultatsko so upravičili in celo presegli naša pričakovanja pred igrami. Nekateri so se šele kalili in predstavljajo prihodnost parašporta v Sloveniji, Franci Gorazd Tiršek pa je s svojimi sijajnimi nastopi v Slovenijo prinesel tudi tako zelo pričakovano 50. in 51. medaljo za Slovenijo na paralimpijskih igrah. Trenerji in trenerke so tudi v težkih COVID časih našli način, da so se športniki ustrezno pripravili na igre. Z organizacijskega vidika si zares velik aplavz zasluži Jana Čander, ki je pred in med igrami verjetno edina poznala številne aplikacije in protokole, povezane z igrami in preprečevanjem širjenja COVID-19. Pred igrami je dnevno prihajalo več deset elektronskih sporočil; Jani je uspelo sprotno odgovarjati nanje in se prilagajati na razmere (preloženi leti, novi in novi

Velika odgovornost obeh, vodje medicinske ekipe, prof. Helene Burger in vodje odprave, dr. Bora Štrumblja.

Playbooki, spremembe pravil ...). Nikakor ne smemo pozabiti na našo zdravnico prof. dr. Heleno Burger in fizioterapevta Mateja Kovača, ki sta s svojim strokovnim znanjem poskrbela za športnike, pa tudi za vse ostale, da se domov vračamo zdravi in brez poškodb. Naši nastopi so bili brezhibni. V veliko pomoč sta bila tudi naša prostovoljca v Tokiu Kogoma san in Rei san, ki sta nam bila ves čas v oporo in navijala za nas. Imeli smo srečo, da sta odlično obvladala angleški jezik in nam pomagala, kadar smo pomoč potrebovali, saj mnogi sicer zelo prijazni in uslužni prostovoljci, ki so sodelovali

na igrah, angleško niso najbolje znali, z njuno pomočjo pa nam je uspelo premagovati tekoče probleme.

Nikakor ne smemo pozabiti vseh predstavnikov medijev. Tudi njim ni bilo lahko prevažati se iz prizorišča na prizorišče ob upoštevanju vseh ukrepov, povezanih s COVID-19. Ponesli so sliko in besedo z iger in obveščali javnost o naših nastopih. Po njihovi zasluzi smo čutili pozitivno energijo iz Slovenije, ki nam je dajala dodatno moč. Zahvala gre tudi vsem, ki ste navijali za nas iz Slovenije. Verjemite, da smo tudi na drugem koncu sveta čutili vašo podporo.

Zares veliko podporo smo imeli tudi v ambasadi RS v Tokiu, ki nam je pomagala pred in med igrami; ni bilo nastopa, na katerem ne bi navijali za nas. Hvala dr. Ani Petrič in ekipi. Njihovo delo je bilo vzorno in tudi po njihovi zasluzi smo se v Tokiu počutili bolj varno, saj smo vedeli, da bomo zmeraj imeli njihovo podporo, če jo bomo potrebovali. Izhod iz paralimpijske vasi je bil vsem udeležencem prepovedan, razen kadar je bilo treba iti na tekmovališča. Prav s pomočjo ambasade smo lahko ustrezno proslavljali naše uspehe.

Zahvala gre tudi Zvezi ŠIS-SPK in njenim službam, ki so športnikom omogočile nemotene priprave in obveščale javnost tudi v teh težkih časih. Športniki in trenerji pa so njihovo zaupanje in podporo upravičili. Enako velja za sponzorje, ki so omogočili, da je vse potekalo tako, kot mora.

Za konec gre zahvala japonskim organizatorjem, ki so igre izvedli brezhibno in pokazali, da je mogoče največje športne dogodke izpeljati kljub težkim časom pandemije. Posebna zahvala gre našim prijateljem v mestu Fukui, ki so pred igrami nekaterim našim športnikom omogočili brezhibne zaključne priprave. Pozabiti ne smem njegove ekselence ambasadorja Japonske v Sloveniji, ki je ves čas pomagal pri pripravah na igre.

Zastor nad igrami je torej padel. Igre so sedaj del zgodovine, prijateljstva pa bodo ostala večna. Kot vodja te majhne odprave sem posebej vesel, da smo vsi predhodno navedeni dihali kot eden, si ves čas pomagali, se skupaj veselili uspehov in si dajali moč iz nastopa v nastop. Slovenci smo ponovno dokazali, da kadar stopimo skupaj, znamo narediti nekaj velikega.

Arigato Japonska, arigato navijačem in vsem, ki so omogočili to nepozabno doživetje. Dokazali smo, da skupaj zmoremo. Naš pogled pa mora biti usmerjen v prihodnost. Paralimpijske igre v Parizu bodo že čez tri leta. Ko sem ob neki priložnosti med igrami sedel v jedilnici in opazoval številne parašportnike, sem se spraševal, ali bi lahko naredili več.

Zveza ŠIS-SPK je v zadnjem letu organizacijsko zelo napredovala. Odprla se je navzven, marsikaj je bilo postorjeno, da je parašport vse bolj prepoznaven v slovenski družbi. Ekipa je bila majhna, premajhna. Vsi moramo storiti več, da zlasti mlade invalide privabimo v šport ter jim omogočimo pogoje za vadbo in ustrezno strokovno pomoč. Poskrbeti

moramo tudi za ustrezno, trajnostno naravnano financiranje tako na državni kot lokalni ravni. Najti moramo načine, da otroke in druge invalide spodbudimo k ukvarjanju s športom. Ustvariti moramo verigo sodelovanja med vsemi deležniki, ki lahko pri tem procesu pomagajo: nacionalne panožne zveze (proces inkluzije), trenerji, športni pedagogi, kineziologi, zdravniki (najpomembnejšo vlogo pri tem ima URI Soča), fizioterapevti, starši in invalidske organizacije. Vsi naštetih se moramo povezati in storiti vse, da tudi invalidom omogočimo ustrezne pogoje za vključevanje najprej v gibalno dejavnost, iz katere izhaja tudi vrhunski šport. Ustvariti je treba individualni pristop in vsakemu invalidu, ki bi si to želel, omogočiti vadbo. Le tako bomo vplivali na celostni biopsihični socialni razvoj slovenskih invalidov in jim izboljšali kvaliteto življenja.

Veliko je bilo že narejenega, vsi slovenski trenerji nacionalnih panožnih športnih zvez se morajo med usposabljanji spoznati tudi s parašportom, vsako leto prirejamo taborje za mlade invalide v Laškem. Pokazali smo, da smo lahko odlični organizatorji tudi največjih mednarodnih parašportnih prireditev. Smer je torej začrtana, na nas pa je, ali bo veriga sodelovanja zaživela tudi v praksi in ali nam bo uspelo že na paralimpijskih igrah v Parizu imeti večjo ekipo. Zavedati se moramo, da je to proces. Uspeh bo, četudi v Parizu ekipa še ne bo večja, če bomo lahko čez tri leta imeli razvejan šport invalidov širom Slovenije in bomo lahko rekli: na pravi poti smo in tudi vrhunski športni uspehi v prihodnje ne bodo izostali.

Zadovoljen vodja odprave po uspešnem zaključku iger.

Tokio 2020 – čisto posebne igre

Piše: Tomaž Bregar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Tako kot so bile letošnje olimpijske in paraolimpijske igre posebne za športnike in druge neposredne udeležence, so bile povsem nova izkušnja tudi za novinarje. Tako drugačnih iger, polnih omejitev in ukrepov, sedma sila še ni doživela.

▲ Slovesna otvoritev.

In vsi, ki smo bodisi olimpijske ali pa paraolimpijske igre v Tokiu spremljali od blizu na terenu, se strinjamo: upamo, da so bile letošnje igre na Japonskem enkratne – seveda v pomenu, da se ne bodo ponavljale v takšni pandemski obliki. V Parizu 2024 si tudi mi želimo, da se vse skupaj vrne v takšen način izvedbe, kot je bila denimo v Londonu 2012 ali Riu 2016 – ali pa se ji vsaj spet čim bolj približa.

Že začetki so bili drugačni

Seveda smo najpozneje lani vedeli, da bo delo v Tokiu popolnoma drugačno

kot na prejšnjih igrah. Potem ko so jih lani prestavili za eno leto, je bilo hitro jasno, da bodo igre z imenom Tokio 2020 v letu 2021 potekale drugače. Začelo se je že zelo zgodaj, ko so prireditelji akreditiranim udeležencem že spomladi začeli pošiljati obvestila in navodila, kako ravnati, kaj je dovoljeno in predvsem veliko več tistega, kar ne bo dovoljeno. Bolj ko se je bližal avgust, več je bilo teh navodil. Včasih celo preveč, saj smo na elektronsko pošto vsak dan dobivali tudi po več deset strani materialov, ki bi jih bilo potrebno preučiti in se jih potem seveda tudi držati. Udeležili smo se lahko tudi

spletnih delavnic, na katerih so Japonci skušali pojasniti vse, pa je bila potem včasih zmeda še večja. In še mesec pred igrami smo bili v precejšnji negotovosti.

Pomagale so olimpijske izkušnje

Ne glede na vse te okoliščine pa smo imeli tisti, ki smo »pokrivali«, kot se spremljanju dogodkov v živo s prizorišča reče v novinarskem žargonu, paraolimpijske igre, tudi precejšnjo prednost. To so bili naši kolegi v olimpijskem Tokiu, ki so vse to, kar nas je čakalo, že izkusili pred nami. In te njihove izkušnje smo

potem lahko uporabili še mi, paraolimpijci. Po vrnitvi kolegov z OI v Tokiu smo se pogovorili in dobil sem veliko dobrih nasvetov. Zvedel sem, kaj približno me čaka, kakšni bodo postopki, koliko časa bo vzela birokracija že na letališču, kakšne bodo omejitve gibanja, kako bo potekalo delo na stadionih, dvoranah in v novinarskih središčih.

Japonski mehurček in elektronski nadzor tudi za novinarje

Po prihodu na letališče je sledil postopek, za katerega so nas strašili, da bo trajal od sedem do osem ur. V mojem primeru je vse skupaj trajalo »samo« štiri ure, najpomembnejši pa je bil negativni test. To je bila prva japonska novost, ki smo se je naučili – namesto palčk v nosu nas čaka precej pljuvanja v epruveto. Kako drugačno bo spremljanje iger, pa je pokazal že prevoz z letališča v hotel, ki je nakazal transportno dejavnost za naslednjih 16 dni. Teoretično smo imeli gibanje omejeno samo na hotel, tekmovališča in novinarska središča. Javni prevoz je bil za nas nedostopen, med prizorišči smo se lahko gibal le z uradnimi avtobusnimi prevozi in s taksiji, v osnovi namenjenimi samo nam, novinarjem. Mati vsega nadzora pa je bila aplikacija Ocha – če je nisi izpolnil ali pa si jo »pozabil« izpolniti, je že ob 12. uri zazvonil alarm pri tistem, ki je bil v delegaciji zadolžen za te stvari: Nekdo iz vaše ekipe ni posredoval podatkov. Prosimo, preverite ...

Na čelu slovenske reprezentance, »veteran« Parolimpijskih iger, zastavonoša Dejan Fabčič.

Nova vsakodnevna obveznost in drugačen ritem

Pred Tokiem je med udeleženci krožila šala, da se med igrami po novem ne pozdravlja z Dobro jutro!, ampak z Ali si danes že šel pljunut? Vsakodnevni testi v uvodnih dneh iger so postali rutina, izpolnjevanje aplikacij pa prva dejavnost vsako jutro. In po 14 dneh je vse skupaj že postalo skoraj nova realnost, čeprav v mojem osebnem primeru z zanimivim končnim obratom. Potem ko sem namreč vsako jutro pridno izpolnil vse, kar sem moral, sem pred odhodom domov, ko sem potreboval še zadnji negativni test, ugotovil, da zaradi neke napake rezultatov mojih prejšnjih testov sploh ni bilo v sistemu. In očitno pregovorno natančni Japonci 14 dni niso opazili, da pri enem udeležencu iger nekaj ne »štima«.

Nova realnost tudi na tekmovališčih

Na osnovo novinarskega dela, neposreden stik s tekmovalci na tekmovališčih in možnost dobivanja informacij iz prve roke, pa je imela pandemija tudi velik vpliv. Maske so bile tako ali tako obvezne povsod, tudi na prostem (in moram priznati, da v vsem času v Tokiu nisem videl več kot pet Japoncev brez maske na javnem mestu), zelo dobrodošel pripomoček pa so postale zložljive palice za mikrofone z ljubkavalnim imenom »ribiške palice«. Z njimi je bilo mogoče mikrofona približati športniku

Tim Žnidaršič Svenšek.

ali trenerju, ki je moral sicer stati na varni razdalji metra in pol, od novinarja ločen z dvema ograjama. Zelo omejeni pa so bili tudi stiki s športniki v paraolimpijski vasi. Do nje smo letos lahko prišli le s posebnim povabilom, najavljeni in ob spremstvu zgolj v prvi, mednarodni del, tudi tam pa strogo ločeni na dveh metrih in z dvema ograjama. Sama vas pa je za nas ostala prepovedano območje. Pa še nekaj novega je bilo letos – prvič smo morali vnaprej sporočiti, katere tekme bomo spremljali naslednji dan, in potem čakati na odobritev prirediteljev. Na srečo mi nobene vloge niso zavrnil, poznam pa nekaj olimpijskih zgodb, ki niso imele tako srečnega konca in so novinarji, čeprav so bili v Tokiu, ostali brez dostopa do dvorane ali stadiona.

Luka Trtnik.

Športni nastopi pred praznimi tribunami so drugačni

Bistvo iger pa so seveda tekmovanja. Ne glede na vse omejitve, predpise in večjo zahtevnost našega dela ter številne težave, ki so nas čakale, je bilo to vendarle dokaj neokrnjeno. Vse je bilo seveda podrejeno temu, da bi aktivni udeleženci iger svoje nastope opravili skorajda normalno. To

Franc Pinter.

je nenazadnje Japoncem tudi uspelo. Za zunanje opazovalce je bilo verjetno najbolj opazno – in zame osebno tudi zelo moteče – predvsem to, da so tribune samevale.

“Le na eni sami tekmi na vseh igrah sem na tribunah videl nekaj deset gledalcev, pa še takrat so bili tam šolarji v eksperimentalnem programu obiska iger, ki pa so bili tudi strogo ločeni od drugih udeležencev.”

Mehurčka, ki se nista smela niti približati ... In moram priznati, da mi je bilo kar hudo recimo spremljati finalne nastope na atletskem stadionu. Športniki, večina med njimi na največji tekmi življenja, okrog njih pa za zvočno kuliso le prazne tribune za 60.000 gledalcev, odmev uradnega napovedovalca in vpitje trenerjev.

Pričakovani slovenski vrhunec iger na strelišču

Že pred igrami smo približno vedeli, kaj nas čaka oziroma kaj lahko pričakujemo od večinoma zelo pomlajene in neizkušene slovenske reprezentance. Rezultatski pritiski, če so bili, so bili osredotočeni le na strelsko ekipo, ker nas je v preteklosti pač že tolikokrat razveselila in razvadila z medaljami, da smo novo že skorajda uvrstili na seznam za Tokio. Po tej plati smo nato tudi dobili, kar smo vsi želeli. Ne le eno medaljo, Franček Gorazd Tiršek si je pristreljal kar dve, ob tem pa poskrbel še za dramo, ki se je športni novinarji nikoli ne branimo. Kaj je lepšega kot pisati o velikem uspehu športnika iz tvoje države, ki si je finalni nastop priboril z zadnjim strelom v kvalifikacijah, potem pa v finalu z navidez neverjetno mirnostjo in hladnokrvnostjo odnesel medaljo?

Lepi obeti za prihodnost, tudi že za Pariz 2024

In če zaokrožim tekmovalno plat iger, ki ni povezana s strelci (ti so očitno neuničljivi in me ne skrbi niti za Pariz 2024) ... Mladi del naše ekipe je v Tokiu poskrbel za enoten vtis – tukaj smo se učili, a že čez tri leta, tokrat bo pač naslednji paraolimpijski cikel trajal samo tri in ne običajna štiri leta, bomo povsem zraven. Tu smo nabirali izkušnje, v Franciji

pa lahko že mešamo štrene pri vrhu. Zato so bili oni in smo lahko tudi mi na drugi strani ograje in mikrofonov optimisti, da bodo tudi pariške igre slovenskim športnikom prinesle veliko lepega.

Nasvidenje Japonska, nekoč se spet srečamo

Moja japonska izkušnja nikakor ni bila takšna, kot sem si recimo še predlani predstavljal ali

Dejan Fabčić.

Franček Gorazd Tiršek.

Pripis uredništva

Tomaž Bregar je že pravi »novinarski veteran« Parolimpijskih iger, to so bile njegove igre že šeste po vrsti. Kot novinar STA poroča o športu invalidov zelo korektno. Tudi po njegovi zaslugi je šport invalidov bolj prepoznaven, kot pred mnogimi leti.

Tudi v športu invalidov opravljajo mediji in njihovi novinarji pomembno vlogo.

1 PARALIMPIJSKI ŠPORT

Novice

pa kot tiste s prejšnjih iger. A ko zdaj z nekaj časovne oddaljenosti pogledam vse skupaj, lahko ugotovim predvsem to, da smo vsi skupaj preživeli neke zelo posebne igre, da je bila izkušnja, če uporabim nežen izraz, »zelo zanimiva«, da pa bi raje imeli en čisto običajen Tokio. In ko

Reprezentanca s trenerji in vodstvom.

sem, potem ko sem uspešno prestal tudi zadnji koronski protokol za vrnitev domov, sedel na letalu in čakal na slovo od Japonske, sem si rekel: ko bo tale norišnica končana, se še vrnem, ker bi rad doživel še tisti drugi Tokio, za katerega smo bili vsi prikrajšani.

Izvrstni rezultati veteranov in novincev

Slovenska odprava v Tokiu je štela sedem članov, domov so se vrnilo z dvema kolajnama

Slovenska odprava v Tokiu je štela sedem članov, ki so s svojimi rezultati več kot le upravičili nastop – so tudi navdušili. Ekipo je bila letos sicer zelo pomlajena, saj so bili v njej kar trije novinci. V Tokiu je od 24. avgusta nastopala sedmerica Slovencev: poleg Frančka Gorazda Tirška v strelski ekipi še Franc Pinter, plavalec Tim Žnidaršič Svenšek, atlet Henrik Plank, kolesar Anej Doplihar, lokostrelca Dejan Fabčič in namiznoteniški igralec Luka Trtnik.

Po tekmovalni plati je Tokio 2020 Sloveniji prinesel drugo (zračna puška stoje v kategoriji R4) in tretje (zračna puška leže v kategoriji R5) ter 24. mesto (malokalibrska puška leže v kategoriji R9) strelca Frančka Gorazda Tirška. Igre so postregle tudi z 10. (zračna puška stoje v kategoriji SH1) in 42. mestom (zračna puška leže v kategoriji R3) za drugega člana strelske ekipe Franca Pintera, devetim (cestna dirka v kategoriji H3) in 13. mestom (vožnja na čas v kategoriji H3) kolesarja Aneja Dopliharja, šestim mestom atleta Henrika Planka (metanje diska), dvema 16. mestoma (50 metrov delfin in 100 metrov hrbtno, obakrat v kategoriji S6) plavalca Tima Žnidaršiča Svenška, s slovesom po predtekmovanju v skupini v namiznem tenisu za Luko Trtnika (dva poraza) in uvrstitvijo v osmino finala za lokostrelca Dejana Fabčiča.

Unikatno kot vaš dom.

NOVO Zavarovanje doma

Za svoj dom izberite celovito, pregledno in prilagodljivo zavarovanje.

Vse bo v redu.

triglav

triglav.si

Paralimpijske igre, ki smo jih težko pričakovali

Piše: Matej Kovač

(foto: Sportida)

Fizioterapevt
Matej v pogovoru s
parastrelcom Tirškom.

Že pred odhodom je bilo jasno, da bodo letošnje igre zelo drugačne. Pandemijo koronavirusa smo občutili na vsakem koraku.

Ob poplavi navodil japonskih organizatorjev so priprave na odhod od nas zahtevale dodatne napore. Neštete aplikacije na telefonu so nas opozarjale, da bo nadzor nad udeleženci tokrat res natančen in prosto gibanje po Tokiu ne bo mogoče. Pred odhodom je bilo treba izpolniti veliko obrazcev in dovoljenj za uvoz medicinske opreme. Testiranja in stroga navodila v knjižici Playbook niso pustila dvoma o resnosti ukrepov za zagotavljanje varnosti na igrah.

Z zdravnico prof. dr. Heleno Burger sva na tokratnih igrah sestavljala zdravstveni tim paralimpijske reprezentance Slovenije. Kot že uigran dvojec sva rutinirano zbrala potrebno opremo in že sem sedel na letalu za Osako. Skupaj s kolesarsko in atletsko ekipo smo 12. avgusta

potovali na trening kamp v mesto Fukui. Vstopni postopek na letališču je dal vedeti, da so naši gostitelji natančni in dosledni ter da ne bo nič prepuščeno naključju. Organizatorji v mestu Fukui so se resnično potrudili, da so nam uresničili vse želje, ki so jih lahko. Nastanjeni smo bili v hotelu, kjer so za nas pripravili celotno nadstropje in tako zagotovili kar najmanjši stik z ostalimi stanovalci. Športniki so vsakodnevno opravili po dva treninga, enega zunaj na stadionu oziroma na cesti, rezervirani za kolesarje, popoldne pa smo zaključili priprave v fitness dvorani. Poleg trenerjev sem bil v Fukuiju edini predstavnik spremljevalnega osebja, zato sem po svojih močeh pomagal tudi pri organizaciji in izvedbi treningov. Moje osnovne naloge so bile fizioterapija športnikov, testiranje za COVID-19 in skrb za splošno zdravstveno stanje

ekipe. Zelo dobro sodelovanje in vzdušje v ekipi je bilo pomembno za zagotavljanje kvalitetnih treningov v zahtevnih pogojih omejitve gibanja. V šali smo se poimenovali ekipa Fukui all inclusive in postali resnično dobri prijatelji.

Obdobje zadnjih priprav pred tekmovanji se je končalo 23. avgusta, ko smo se odpeljali proti Tokiju oziroma pod goro Fudži, kjer so bile nastanjene kolesarske ekipe. Veseli smo bili snidenja z ostalimi iz reprezentance. Olimpijska vas, kjer smo bili nastanjeni, je bila razdeljena na štiri četrti, sredi katerih je stala jedilnica, v neposredni bližini pa prostor za rekreacijo in fitness. Deseto nadstropje bloka sedem je bilo naše novo domovanje. V istem bloku sta bili nastanjeni tudi reprezentanci Slovaške in Nizozemske. Pisana družba ljudi z vsega sveta daje vasi tisti poseben čar, ki ga je težko opisati z besedami, lahko ga samo doživiš.

“Delo fizioterapevta na paralimpijskih igrah je precej drugačno kot rutinsko delo v bolnišnici. Zjutraj sva imela s Heleno, navadno kar na poti na zajtrk, kratek sestanek o zadolžitvah čez dan. Te seveda niso obsegale samo zdravstvenega dela.”

Vedno sva bila na voljo tudi za pomoč pri transportu na prizorišča in asistenco na treningih. Včasih so naju športniki obiskali tudi samo za pogovor, da so nama preprosto zaupali svoje skrbi in razmišljanja ter tako zmanjšali tremo pred tekmovanji. Na srečo so se športniki tokrat poškodbam izognili, mojo pomoč so potrebovali samo za pripravo na treninge ter sprostitev po treningih in tekmovanjih. Ko sva utegnili, pa sva bila z zdravnico glavna navijača naših športnikov na skoraj praznih tribunah.

Prvih nekaj dni je minilo v znamenju treningov in prilagajanja na klimatske razmere in tekmovališča. Visoka vlaga, vročina in obvezno nošenje mask so nam še dodatno otežili bivanje na Japonskem. Zaradi preprečitve širjenja morebitne okužbe družabnega življenja med nami skoraj ni bilo. Trenerji so po priporočilih poskrbeli, da so ekipe

ostale v tako imenovanih mehurčkih. Za osnovne potrebe po hrani, pijači in spanju je bilo v vasi dobro poskrbljeno, tako da so se lahko športniki posvetili treningom in regeneraciji.

Po otvoritveni slovesnosti je vse potekalo s svetlobno hitrostjo. Nastopi so si sledili skoraj vsak dan, mi pa smo težko čakali na tako zaželeno 50. slovensko paralimpijsko medaljo. Nani (Franček Gorazd Tiršek) nam je na naše veselje to željo izpolnil s srebrno medaljo v streljanju. Vzdušje na tekmah je bilo letos malo drugačno, vendar še vedno pozitivno naravnano k doseganju čim boljših rezultatov. Vsi slovenski športniki so bili zadovoljni s svojimi nastopi in bili z mislimi že pri naslednjih tekmovanjih. Po končanih nastopih so ekipe druga za drugo počasi zapuščale olimpijsko vas, peščica pa nas je ostala do konca iger. Mislim, da je naša ekipa pustila dober vtis in da so naši parašportniki več kot upravičili nastope na igrah.

Paralimpijske igre v Tokiu si bomo zapomnili po uspehih naših športnikov, dobri organizaciji, strogih pravilih organizatorjev in ukrepih proti širitvi korona okužbe. Dve medalji za tako majhno ekipo sta res velik uspeh, kar kaže na odlično delo v pripravljalnem obdobju. V prihodnosti si želimo, da bi še več športnikov invalidov doseglo norme za nastop na paralimpijskih igrah in nas razveseljevalo z vrhunskimi dosežki.

Kmalu, že čez tri leta, nas pričakuje Pariz 2024.

Matej pripravlja
parakolesarja Aneja
za nastop.

Branko Mihorko na čelu evropske paraodbojke ostaja še naslednja štiri leta

Piše: Lena Gabršček

(foto: Osebni arhiv)

Po več kot uspešnem prvem mandatu predsednika evropske zveze za paraodbojko, ParaVolley Europe, so v turškem Kemerju, kjer je pred kratkim potekalo evropsko prvenstvo v odbojki sede, Branku Mihorku soglasno zaupali še en štiriletni mandat.

Redki so večeri, ko je mojega sogovornika Branka Mihorka mogoče ujeti v domači Sloveniji, saj je aktiven na toliko področjih, da njegovi najbližji včasih v šali pravijo, da je več časa v zraku kot na tleh. Kljub temu mi je uspelo ujeti trenutek in s predsednikom ParaVolley Europe poklepetati o njegovih začetkih v odbojki (sede) in načrtih za prihodnost tako v domači Sloveniji kot na mednarodnem parketu.

Prvo ime evropske paraodbojke Branko Mihorko je človek, ki ga je v športu invalidov v Sloveniji in širše težko spregledati. Večkratni vodja slovenske paralimpijske odprave je velik entuziast, ki o športu vedno govori z iskrico v očeh in mu nikoli ne zmanjka novih idej, kako še izboljšati pogoje in razviti odbojko sede na državnem ali mednarodnem področju. S športom je povezan že od malih nog, saj sta bila mama in oče več kot uspešna športnika, ki sta za takratno Jugoslavijo osvojila številne medalje na večjih tekmovanjih. Dolgoletni sodnik in igravec odbojke se je leta 1988 prvič preizkusil kot sodnik odbojke sede. Navdušen nad igro in ljudmi, vključenimi v ta šport, se je v odbojki sede preizkusil tudi kot igravec ljubljanskega kluba in že v času, ko je bila odbojka sede pri nas še v povojih, pomagal pri organizaciji različnih tekmovanj.

Kasneje, leta 2013, je postal pomočnik trenerja ženske reprezentance v odbojki sede in to funkcijo predano opravlja še danes, čeprav mu dela ne manjka, saj mu je bil pred štirimi leti prvič zaupan mandat predsednika evropske krovne organizacije za paraodbojko, ParaVolley Europe. Pred kratkim so mu na evropskem prvenstvu v odbojki sede predstavniki nacionalnih zvez na volilni skupščini zaupali nov mandat in tako na vrhu evropske organizacije ostaja še naslednja štiri leta.

Z odbojko (sede) ste povezani že vrsto let. Zakaj ravno ta športna panoga?

Že od otroštva sem bil prek mame, ki je z jugoslovansko 1. ekipo celo osvojila medaljo na evropskem prvenstvu v Parizu, povezan z odbojko. Kasneje smo mlada skupina fantov ustanovili klub, v katerem sem kar nekaj let igral. Lahko torej rečem, da je bila odbojka od nekdaj okoli mene. Dokaj zgodaj sem opravil tudi izpit za odbojkarskega sodnika, in ker sem bil eden mlajših sodnikov v samem vrhu slovenske lestvice sodnikov, sem dobil poziv Zveze

▲
Z (novim, starim) predsednikom se je pogovarjala kapetanka odbojke sede, Lena Gabršček.

za šport invalidov Slovenije, naj opravim izpit za mednarodnega sodnika, kar sem z veseljem sprejel. Tako sem leta 1993 odšel na Finsko, kjer sem opravil ta mednarodni izpit za sodnika odbojke sede; od takrat sem ves čas povezan tudi z odbojko sede. Je pa res, da sem se s to športno panogo prvič srečal že kot sodnik leta 1988, ko so me poslali v dvorano na Kodeljevem, kjer naj bi sodil odbojko sede. Spomnim se, da sem bil, ko sem prišel tja, popolnoma šokiran, saj tega športa prej nisem poznal. Ampak moram reči, da sem ga takoj vzljubil, predvsem pa ljudi, ki se z njim ukvarjajo – ko si enkrat zraven ter vidiš njihovo energijo, moč in pripadnost, težko rečeš: »Zdaj me pa to ne zanima več« oziroma, da ne bi bil rad več del tega.

Že od leta 2013 ste del vodstva slovenske reprezentance v odbojki sede. Na letošnjem evropskem prvenstvu v odbojki sede sta prvič po letu 2001 nastopili ženska in moška reprezentanca Slovenije. Dekleta so osvojila morda malce nehvaležno četrto mesto in fantje 12. mesto. Kaj vam pomeni ta uspeh?

Obe ekipi sta glede na to, koliko v šport vlagajo v drugih državah in koliko večje države so bile v konkurenci, osvojili več, kot smo pričakovali. Svoj delež so prispevale tudi številne zdravstvene težave in poškodbe igralcev in igralk. V ženski reprezentanci so manjkale tri ključne igralk. Tako sem prepričan, da so

Delegati potrjujejo.

Mag. Branka Mihorka za predsednika, Evropske zveze za paraodbojko.

s četrtem mestom pokazale, da lahko s polno postavo na svetovnem prvenstvu ciljamo na medalje. Moška reprezentanca pa je nova ekipa; kdor je v dveh, treh letih poskušal zgraditi novo ekipo v športu invalidov, si ne predstavlja, kako redko to sploh uspe. Vidim na primer, kakšne probleme imajo v drugih državah. Nizozemska je država, iz katere izhaja odbojka sede in ima močno paraodbojkarsko tradicijo, a danes res s težavo ponovno vzpostavljajo žensko in moško ekipo. Pri tem moramo upoštevati, da je celoten ustroj pri njih že od nekdaj veliko bolj vzpostavljen in da glede na finančna sredstva niso primerljivi z nami. Zato vse, kar smo v Sloveniji v zadnjem času postorili v odbojki sede, meji na pravi čudež.

Pod vašim vodstvom se je odbojka sede ne samo v Sloveniji, ampak tudi v Evropi močno razvila, saj smo lahko ob evropskih prvenstvih spremljali še conska prvenstva ter zlato, srebrno in bronasto ligo narodov, prvo odprto prvenstvo v odbojki na mivki sede in stoje ipd. Kakšni so cilji za naslednji mandat?

Evropska paraodbojka sledi klasični odbojki, naši cilji pa so zelo visoki. Vedno bolj se približujemo tekmovalnemu sistemu odbojke, seveda s prilagoditvami za paraodbojko. Cilj v naslednjem mandatu je pridobiti še več držav članic. Trenutno trka na vrata skoraj 10 novih članic. Po drugi strani pa moramo do konca razviti tekmovalni sistem, predvsem na klubski ravni. Na državni ravni smo do sedaj postavili sistem, ki nam vsako leto omogoča veliko tekmovanj in ga bomo nekaj let negovali. Prihodnje leto pa začnemo še bolj intenzivno delovati na klubski ravni, in sicer s pokalom državnih prvakov in z evroligo. V ta namen smo morali urediti bazo podatkov oziroma celovit računalniški sistem za vodenje tekmovanj, kjer bomo imeli popolne registracije itd. Vzpostavljamo torej »copy paste« odbojke, ki jo igrajo neinvalidi.

Omenili ste, da se paraodbojkarski družini v Evropi pridružuje vedno več članic – trenutno šteje že kar 26 držav. Kaj to pomeni za delo v prihodnje?

Vsekakor je pomembno, da se s športom ukvarja čim več držav. Šport je tako močen, kolikor ima članic. Želimo si, da bi zajeli vse države članice Evropske unije. Pomembno se mi zdi, da smo začeli delati na vključevanju različnih starostnih kategorij – tako smo na primer po novem vključeni v študentske igre mladih in igre mladih paralimpijskega komiteja, poleg tega se dogovarjamo s srednješolsko ligo mladih Evrope. Hkrati delamo na razvoju paraodbojke na mivki – prihodnje leto bo v Evropi

prvo evropsko prvenstvo na mivki, tako stoje kot sede. Veliko držav si želi organizirati to prvenstvo in druge turnirje v paraodbojki na mivki. Tako prihodnje leto načrtujemo izvedbo petih uradnih tekmovanj v paraodbojki na mivki. Poleg klubskih tekmovanj, ki sem jih že omenil, nameravamo, podobno kot lani, izpeljati ligo narodov – zlato, srebrno in bronasto. Načrtujemo še evropsko prvenstvo skupine B. Prihodnje leto naj bi se tako zvrstilo okrog 30 dogodkov – odvisno tudi od interesa klubov in posledično od števila klubskih tekmovanj.

Radi poveste, da imate v evropski paraodbojarski zvezi ekipo odličnih sodelavcev, ki omogoča realizacijo zastavljenih projektov. Pa vendar je delo v veliki meri prostovoljno. Kaj je za razvoj panoge v prihodnosti po vašem mnenju ključno?
V paraodbojki se je uveljavila krovna organizacija, ki je registrirana v Luksemburgu in ima uradno računovodstvo, celotno revizijo. Imamo izredno dobro upravo oziroma t. i. »board«. Res je, da paraodbojka temelji na prostovoljnem delu, ampak konec koncev – kateri šport pa ne? Je pa zaradi velikega števila tekmovanj, velike težnje po razvoju marketinga in pridobitve večjih medijskih pravic itn. vse to težko vzdrževati samo na prostovoljni

Tretji z leve, mag. Branko Mihorko.

ravni, zato bomo imeli v prihodnosti zaposlene tudi profesionalce. Januarja naj bi zaposlili dva uslužbenca, da bomo lahko izpeljali vse zastavljene projekte. Seveda pa bo v tem športu vedno »board«, oziroma od predsednika in podpredsednika naprej 7 ali 8 ljudi, prostovoljno opravljajo svojo funkcijo. »Profesionalci« bodo tukaj za izpeljavo in realizacijo vseh predvidenih tekmovanj. Sem pa kot predsednik paraodbojke v Sloveniji veliko večji anonimnež kakor v Evropi, čeprav, če se malce pošalim, le jaz in Čeferin vodiva evropsko športno organizacijo.

Že prej ste omenili, da se za prihodnost odbojke sede v Sloveniji ni bati. Kako pomembno za slovensko paraodbojko je, da so se ponovno zbrali tudi fantje?

To je po mojem mnenju ena važnejših stvari. Če namreč v športu nista zastopana oba spola in če pri obeh spolih niso vključeni mladi, težko eksistira. Odbojka (sede) je res šport za vse, ki pritegne marsikoga in hkrati omogoča druženje, saj je ekipni šport. Težava je v tem, da v Sloveniji odbojka sede na klubski ravni še ni najbolj razvita. Zato moramo v prihodnosti več vložiti v razvoj stroke, da bomo lahko začeli graditi tudi na tem. Šport invalidov v Sloveniji žal zaenkrat še temelji na prostovoljni bazi, ker si športniki sami plačujejo marsikaj, pa tudi trenerji pogosto niso plačani. Tako bo treba v prihodnosti tudi na državni ravni odbojko sede profesionalizirati. Letos naj bi en slovenski odbojarski klub nastopal v evroligi in champions ligi. Stvari gredo torej v smer vsaj delne profesionalizacije.

Preteklo leto je v Sloveniji na vašo pobudo zaživela Fundacija za odbojko invalidov. Kaj je njen glavni cilj?

Namen Fundacije za odbojko invalidov je predvsem pomagati mladim športnikom in športnikom invalidom, da bi se začeli ukvarjati s športom ter se udeležili domačih in mednarodnih tekmovanj. Fundacija se bo trudila, da bi se v Sloveniji izboljšal status športnikov invalidov – v našem primeru odbojkarjev invalidov. Želimo jim omogočiti, da bi se lažje ukvarjali s športom in da jim pri tem ne bi bilo treba skrbeti za dnevno existenco. Zato vsi mladi (invalidi), ki ste zainteresirani, vabljeni, da se nam pridružite. Verjamem, da bomo lahko v nekaj letih mladim ponudili stipendijo in s tem lažje pogoje šolanja, kar jim bo omogočilo, da bodo lahko veliko hitreje postali športniki, ambasadorji, hkrati pa bodo prišli v zdravo okolje in dobro družbo. Mladi, stari, poškodovani, invalidi, neinvalidi, poiščite nas na spletni strani (<http://www.odbojkasede.com/>) in se nam pridružite.

#HibridnaSreča

NOVA TOYOTA YARIS CROSS

Električni pogon več kot 50 % časa, brez vtičnice.

ŽE OD
119 €
NA MESEC

DO
10 LET
JAMSTVA
TOYOTA RELAX

10 LET
JAMSTVA
ZA HIBRIDNO BATERIJO

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih testih hibridne baterije (HHC) na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 160.000 km). Izračun je informativne narave in ni zavezujoči za sklenitev posla. Mesečni obrok je izračunan na osnovi prodajne cene v višini 18.850 EUR, trajanju financiranja 60 mesecev, skupnem začetnem plačilu 4.310,48 EUR in zadnjem povečanem obroku v višini 9.823 EUR. Povečan obrok je izračunan na osnovi predpostavke, da bo z vozilom prevoženih 10.000 km letno. Efektivna mera (EOM) je 4,26 % in temelji na fiksni obrestni meri. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si. Toyota Adria d.o.o., Brnčičeva 51, Ljubljana.

Paralimpijske igre – sanje in želja vsakega športnika invalida

Piše: Ožbej Poročnik

(foto: Osebni arhiv)

Trener Ožbeji in Luka v pogovoru pred nastopom.

Po zadnjih dveh paralimpijskih igrah brez slovenskega igralca paranamiznega tenisa je bil skrajni čas, da se to spremeni. Na letošnjih prestavljenih paralimpijskih igrah v Tokiu je slovensko čast za namiznoteniškimi mizami branil naš najboljši mladi igralec paranamiznega tenisa Luka Trtnik.

Luka je na igrah nastopil s posebnim bipartitnim povabilom in priložnost izkoristil za pomembno nabiranje izkušenj za nadaljevanje kariere in naslednje paralimpijske igre, ki bodo že čez tri leta v Parizu. Luku se iz svoje, tj. sedme kvalifikacijske skupine ni uspelo prebiti, a je kljub temu pokazal več kot dober odpor proti 3. nosilcu iger iz Kitajske ter 6. nosilcu iger iz Japonske. Za svoje prve

paralimpijske igre si Luka zasluži pozitivno oceno, kar je razlog več za vztrajno/pogumno treniranje.

Pred tem, junija letos, je v Laškem prvič v zgodovini potekal kvalifikacijski turnir za po eno vstopnico za igre v Tokiu iz vsake klasifikacijske skupine. Turnirja se je udeležila vsa svetovna smetana paranamiznega tenisa; šlo je za igralce, ki se jim še

ni uspelo neposredno uvrstiti na igre. Od Slovencev so na turnirju nastopili Luka Trtnik, Primož Kancler, Alen Bečirevič in Andreja Dolinar. Zanje je bil to prvi mednarodni turnir po skoraj dveh letih, in sicer zaradi epidemije COVID-19. Vsi igralci so pokazali srčno in borbena igro, zaradi česar si zaslužijo vse pohvale. Najvišje se je uspelo uvrstiti Primožu Kanclerju, ki je moral priznati premoč šele v četrtfinalu proti precej višje uvrščenemu italijanskemu igralcu Orsiju.

Bolj kot trenerjaš, bolj ti gre

Septembra 2019 sem prevzel vlogo glavnega trenerja reprezentance Slovenije v paranamiznem tenisu, pred tem sem se udeležil nekaj njenih mednarodnih priprav v Laškem, bil pa sem tudi njen trener na evropskem prvenstvu v Laškem leta 2018. Osnovni cilj je bil povečati količino in kvaliteto treningov, kar nam je dobro uspelo vse do predvidenega prvega mednarodnega turnirja v Italiji (marec 2020), ki pa je bil kot prvi takrat odpovedan zaradi COVID-19. Vse do danes tako od mojega prevzema reprezentance ni bilo nobenega turnirja za točke (razen paralimpijskih iger v Tokiu), na katerem bi lahko igralci z zmago proti višje postavljenemu igralcu napredovali po jakostni lestvici.

Pandemija nam je močno onemogočala iskanje novih mladih športnikov invalidov in delo z njimi,

Ekipo paranamiznega tenisa sestavlja »iz mladih in izkušenih« posameznikov (dobitna kombinacija).

kar se je po sprostitvi strogih ukrepov začelo postopoma spreminjati na bolje. Kljub temu, da je reprezentanca sestavljena iz kombinacije izkušenih oziroma starejših ter mlajših igralcev, je pogled usmerjen v pomlajevanje reprezentance ter iskanje novih mladih igralcev iz celotne Slovenije. Gre za dolgoročni strateški načrt, ki bo lahko obrodil sadove šele po letih trdega in vztrajnega dela ter ustrezni podpori Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja, društev, klubov in drugih pomembnih deležnikov, vpletenih v šport invalidov.

Svetla točka pandemije so bile priprave v organizaciji Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja, ki je omogočila, da so igralci ostali povezani v t. i. mehurčkih in da so kvalitetno trenirali skupaj. Kljub temu, da je namizni tenis individualni šport, velja omeniti pomembnost dobrega timskega duha ter sodelovanja igralcev in trenerjev. Bojan Lukežič in Andreja Dolinar kot najizkušenejša igralca v reprezentanci prispevata pomemben del, prav tako kot Barbara Meglič, ki se reprezentantom kot nekdanja igralka kdaj pridruži na skupnih treningih.

Vrhunec prihodnjega leta bo svetovno prvenstvo, zato mu bo podrejen celoten trenažni proces, pa tudi tekmovanja (v upanju na čim manj odpovedi).

Odbojka sede – ženske in moški

Piše: Darko Đurić

(foto: Arhiv odbojka)

Odbojka sede ima v Sloveniji dolgo zgodovino. Tako moški kot ženske so uspehe dosegali že v času nekdanje skupne države.

Posamosvojitvi Slovenije pa so vidnejše rezultate dosegale članice, ki so osvajale tudi medalje na evropskih in svetovnih prvenstvih. Zadnje so si priborile leta 2015, bronaste so bile v domačem Podčetrtku. Po tem prvenstvu se je poslovalo nekaj ključnih igralk in pomladitev reprezentance je postala nov cilj vodstva. Prav tako so bile udeleženke treh paralimpijskih iger, v Atenah, Pekingu in Londonu.

Moška ekipa ni dosegala tako vidnih uspehov, se je pa do leta 2001, ko je bil zabeležen njen zadnji nastop na turnirju najvišjega ranga, redno uvrščala na svetovna in evropska prvenstva.

Pripravljalno obdobje

Koronsko obdobje je Evropsko zvezo za paraodbojko (PVE), ki jo od leta 2017 vodi Slovenec Branko Mihorko, letos je bil na čelo organizacije ponovno izvoljen, prisililo, da je združila evropsko prvenstvo skupin A in B. Tako je Slovenija po 20 letih na najvišji ravni ponovno zaigrala z žensko in moško reprezentanco. Trenažni proces so precej omejevali ukrepi za zajezitev pandemije, a v zadnjih treh mesecih sta se ekipi redno zbirali na skupnih treningih v Braslovčah, ki so pred leti postale središče slovenske odbojke sede. Glede na zgodovino in igralski kader, ki ima več izkušenj z največjih tekmovanj,

je bil cilj ženske reprezentance osvojitev medalje na evropskem prvenstvu. Vodstvo reprezentance je sprožilo postopek za naturalizacijo nekdanje ukrajinske reprezentantke Valentine Brik, ki je z Ukrajino leta 2012 osvojila bronasto medaljo na paralimpijskih igerh v Londonu. Brikova je z reprezentanco trenirala celotno pripravljalno obdobje, med katerim so Braslovče gostile tudi Ukrajinke. Na pripravljalnih tekmah so Slovenke pokazale, da lahko upravičeno računajo na medaljo, saj so tako fizično kot taktično pokazale precej več kot gostje.

Cilj moške ekipe na evropskem prvenstvu je bil nabiranje izkušenj. Od igralskega kadra so na največjih tekmovanjih igrali le trije, Marko

Zupančič, Jordan Jakin in Matjaž Majdič, ki je postal tudi kapetan ekipe. Jedro ekipe je sestavljeno iz mladih igralcev, ki so v ekipi pet let ali manj, edini reprezentančni nastop pa so imeli leta 2018 na conskem prvenstvu skupine B, na katerem so osvojili prvo mesto in se tako uvrstili na kvalifikacije za letošnje evropsko prvenstvo.

V okviru priprav na prvenstvo je moška ekipa v Braslovčah gostila ekipi iz Srbije in Hrvaške, ki v evropski odbojki sede spadata med šest najboljših reprezentanc. Na trening vikendih se je raven igre naših reprezentantov iz tekme v tekmo dvigala, tako da so z optimizmom nastopili na turnirju Evropske lige narodov skupine B, ki je bila odlična priprava na evropsko

prvenstvo. Na tem turnirju, ki ga je od 23. do 26. septembra gostil italijanski Campobasso, so Slovenci odigrali štiri tekme, z zmagami proti Italiji, Turčiji in Poljski ter porazom proti Madžarski pa dosegli odlično 2. mesto, ki je bilo dobra popotnica pred evropskim prvenstvom.

Evropsko prvenstvo

Ženska reprezentanca

Kako nepredvidljiv je lahko šport, je pokazalo letošnje evropsko prvenstvo, saj so naše članice odkrito ciljale na medaljo, a se je zapletlo že pred začetkom prvenstva. Do tako željene naturalizacije Ukrajinke Valentine Brik zaradi zavlačevanja njene države ni prišlo, je pa na prvenstvo odpotovala v vlogi pomočnice trenerja in prav tako opravila izjemno delo. Tik pred odhodom na prvenstvo je zbolela Marina Cencelj, ki je bila hospitalizirana in ni odpotovala v Turčijo, na samem prizorišču pa je Slovenija ostala še brez Klare Vrabič, ki je bila poslana v karanteno, iz katere je prišla šele po koncu prvenstva. Za nameček na prvih tekmah ni mogla igrati prva podajalka, izkušena Suzana Ocepek, ki je morala mesec in pol pred prvenstvom na nujno operacijo. Tako so Slovenke večino prvenstva odigrale zgolj s šestimi igralkami, ki pa so pokazale izjemno borbenost in kvaliteto igre. Kapetanka Lena Gabršček, Tija Vrhovnik, Jana Ferjan, Senta Jeler ter izkušeni Mira Jakin in

Danica Gošnak so kljub temu pokazale, da še vedno sledijo cilju in da torej motivacija ostaja medalja. V predtekmovalnem delu so z odlično in odločno igro premagale Hrvatice s 3 : 0, izgubile proti Nemkam, ki imajo izjemno močno klop, s 1 : 3 ter po hitrem postopku ugnale Turkinje, ki so na prvenstvo prišle z izjemno mlado in neizkušeno ekipo.

“Sledili sta še tekmi proti Finski in Poljski, ki bi lahko bili, vsaj glede na manko igralk pri Slovenkah, večji izziv, a so punce odigrale na visoki ravni in obe ekipi odpravili brez večjih težav.”

Sledila je četrtfinalna tekma proti Ukrajinkam, v kateri je prvič zaigrala tudi Ocepkova. Izjemna igra Slovenk je imela za posledico zaslužen preboj v polfinale, kjer je že čakala ekipa Rusije. Poznejše prvakinje Slovenkam niso dopustile, da bi se jim približale v katerem koli delu tekme, in jih zanesljivo premagale s 3 : 0. Za medaljo so se Slovenke udarile z ekipo Nemčije, ji nudile močan odpor do 20. točke v vseh treh nizih, na koncu pa se je vendarle poznala daljša klop nasprotnic, ki so tekmo dobile z na videz zanesljivih 3 : 0.

Tu lahko dodamo kakšen če, kaj bi bilo, če bi lahko turnir odigrali s popolno postavbo. A šteje realnost in glede na vse pretese je končno četrto mesto velik uspeh in dober obet za naprej. Prihodnje leto naše reprezentantke čaka svetovno prvenstvo, ki ga bo gostila Kitajska. Ob dobrem rezultatu bodo lahko že ciljale na ponoven nastop na paralimpijskih igerh.

Moška reprezentanca

Moška ekipa je zadnje tekmo na velikem tekmovanju odigrala leta 2001. V tisti ekipi so bili tudi mladi igralci in sedanjí kapetan Matjaž Majdič ter izkušena Jordan Jakin, mimogrede, na prvenstvu v Turčiji je bil najstarejši aktiven igralec, in Marko Zupančič, ki se je vrnil na parket, da je bil lahko mentor mlajšim igralcem. Cilj ni bila medalja, temveč dobri nastopi in nabiranje izkušenj igranja pod pritiskom. Tako kot ženska ekipa je tudi moška doživela manjši šok že pred začetkom tekmovanja. Marko Pokleka, ki je odlično igral že

1 PARALIMPIJSKI ŠPORT

Novice

v Campobassu, ni dobil potrjene klasifikacije za t. i. minimalca, igralca z minimalno poškodbo, in na prvenstvu ni smel zaigrati. Prvo tekmo v predtekmovalni skupini so Slovenci odigrali proti Hrvatom, ki so jo nasprotniki dobili z zanesljivih 3 : 0. V igri naših je bilo precej nezbranosti in nervoze, vendar so hitro pozabili na to tekmo in naslednje nasprotnike, Čehe, premagali s 3 : 1. Za zaključek predtekmovalnega dela je sledila še tekma proti aktualnim paralimpijskim podprvakom Rusom, na kateri so naši zaigrali sproščeno in bili v določenih delih tekme povsem enakovreden nasprotnik. Sledila je tekma za uvrstitev v četrtfinale proti Nizozemcem, kjer pa se je ponovno pokazala neizkušenost naših reprezentantov – nasprotniki so slavili s 3 : 0.

Sledile so tekme za razvrstitev od 8. do 16. mesta. Naši fantje so najprej igrali proti Franciji; odigrali so suvereno in zmagali s 3 : 0. Sledilo je »polfinale« spodnjega dela lestvice proti Latviji, ki pa je bila prezahteven nasprotnik, tako da so se sanje o končni uvrstitvi med 10 in obstanku v skupini A evropskega prvenstva razblinile. Za končno 11. mesto je sledila tekma proti Madžarom, ki so Slovence edini premagali v B ligi narodov. V Turčiji

Ženska in moška reprezentanca odbojke sede s trenerjem in vodstvom.

je bil potek dogodkov podoben – ponovna zmaga sosedov in končno 12. mesto Slovenije. Ne glede na vse so Slovenci na turnirju odigrali dobro, videti je pomanjkanje močnih tekem, ki bi dodale nekaj zanesljivosti v ključnih trenutkih. Selektor Simon Božič verjame, da lahko ta ekipa postane del evropskega vrha, seveda ob primerni podpori.

Evropsko prvenstvo na splošno

Na evropskem prvenstvu v Turčiji je nastopilo 11 ženskih in 16 moških ekip. Evropa je bila edina, ki je v teh koronskih časih organizirala consko prvenstvo.

Naslov evropskih prvakinj so osvojile Rusinje, srebro Italijanke in bron Nemke. V idealni postavi prvenstva je bila tudi slovenska reprezentantka Senta Jeler, ki je bila izbrana za najboljšo sprejemalko.

V moški konkurenci smo lahko spremljali izjemen finale med Bosno in Hercegovino ter Rusijo. Boj med bronastimi in srebrnimi s paralimpijskih iger v Tokiu je bil prikaz moderne odbojke sede, prvič pa je bil uporabljen »challenge«, videoanaliza sodniških odločitev. Zlato so osvojili Bosanci, jubilejno deseto srebro Rusi, bron pa Nemci.

Sreča za vse

S sodelovanjem v loterijskih igrah letno pomagajte podpreti več kot **500 invalidskih, humanitarnih ter športnih organizacij in projektov.**

HVALA.

Po izjemnih igrah dostojno slavlje

Piše: Drago Perko

(foto: Drago Perko)

namenili 50. in 51. paralimpijski medalji, ki ju je v domovino prinesel parastrellec Franček Gorazd Tiršek. »Ko se športniki vračamo z največjih tekmovanj in če ob tem dosežemo še ekipni uspeh, da pridemo z medaljo, je pa še posebej lepo in prijetno. Športniki treniramo, se odrekamo, prizanesti nam morajo tudi poškodbe, v pravem trenutku je treba biti v pravi formi. Danes smo veseli,« je po vrnitvi z iger v japonski prestolnici Tokio povedal Franček Gorazd Tiršek, junak, ki je v Deželi vzhajajočega sonca potrdil svojo šampijonskost. Ob tej priložnosti se je podpisal na zastavo slavni, na kateri predsednik države zbira podpise slovenskih vrhunskih športnikov in športnic.

»Za nami je največji športni dogodek, kar paralimpijske igre so. Bile so posebne, ker so bile zgledno organizirane v času, ko se ves svet ukvarja s pandemijo COVID-19. Prav zato so bile tudi najzahtevnejše: tako za vse udeležence kot za japonske organizatorje. Kljub vsem težavam so jih odlično pripeljali do konca brez večjih pretresov, ki bi jih povzročila pandemija. Naši športniki so upravičili nastop in celo preseгли pričakovanja. Želeli smo, da bi osvojili 50. kolajno na poletnih paralimpijskih igrah, prišli smo do 51. Tradicionalno so strelci tisti, ki v najzahtevnejših okoliščinah ohranijo mirno roko. Franček Gorazd Tiršek je tisti parašportnik, ki že nekaj let zapored kroji svetovni vrh strelstva. Tokratna paralimpijska odprava je bila preplet izkušenj in mladosti, v prihodnje pa bo krojila naše športne rezultate. Parašportnikom se priložnost ponuja že leta 2024, ko bo bližnji Pariz gostil najboljše športnike. Upam, da bo pandemija le še bled spomin in bodo tribune spet polne, ker si športniki to preprosto zaslužijo,« je pod igre potegnil črto in strateško pogledal naprej Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK. Predsednik je bil upravičeno ponosen na celotno posadko iz Tokia, tako na spremljevalno osebje kot na parašportnike. Ob dveh Tirškovih medaljah so tudi ostali športniki nanizali izvrstne rezultate.

Po vrnitvi naše odprave s paralimpijskih iger v Tokiu je Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite pripravila sprejem pri odštevalniku v Ljubljani.

»Tukaj smo na sprejemu športnikov, ki so nastopali na paralimpijskih igrah. Gre za ljudi, ki so kljub svoji invalidnosti šli prek dvomov, notranjih spraševanj in težav ter dosegli športni Parnas. To so občudovanja vredne osebnosti, ki so navdih ne samo invalidom, ampak celotni skupnosti. Gre za čudovit športni praznik, malo pred tem, ko bomo imeli dan športa in državni praznik, ki slavi šport – tako njegove uspehe kot njegovo poslanstvo,« je septembra letos predsednik Republike Slovenije Borut Pahor z izbranimi besedami nagovoril zbrane na slavnostnem sprejemu, ki ga je Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite pripravila ob koncu 16. poletnih paralimpijskih iger v Tokiu.

Je čas dela, treninga, odrekanja in askeze. In je čas veselja, radosti, praznovanja. Uspešen nastop naše odprave v Tokiu smo dostojno proslavili. Z močnim aplavzom, vzkliki in številnimi čestitkami je Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite (Zveza ŠIS-SPK) pred paralimpijskim odštevalnikom (tik oblični trgovini našega zlatega partnerja Lidla Slovenije) sprejela paralimpijsko reprezentanco, ki se je vrnila s paralimpijskih iger v Tokiu. Na sprejemu so odpravo pozdravili glasni navijači, parašportniki, predstavniki pokroviteljev, predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in drugi častni gostje, posebno pozornost pa so

V imenu zlatega pokrovitelja, podjetja Lidl Slovenija, je zbrane pozdravil generalni direktor Gregor Kosi: »V Lidlu Slovenija smo resnično ponosni, da

Predsednik države, Borut Pahor v pogovoru z dobitnikom medalj, parastrelcom Tirškom.

smo del te izjemne zgodbe. Naj vam povem, da je v našem podjetju v zadnjih 14 dneh vladalo pravo navijaško vzdušje, sodelavke in sodelavci so glasno pošiljali dobre želje na drug konec sveta. Na letošnjih paralimpijskih igrah se je potrdilo to, kar pravijo paralimpijci – nič jim ne manjka. Niti dve novi medalji. Ravno zato se iskreno veselim vsega, kar še prihaja.« Ob tej priložnosti se je Zveza ŠIS-SPK zahvalila vsem, tako športnikom kot spremljevalni ekipi na čelu z vodjo odprave dr. Borom Štrumbujem, za izjemno opravljeno delo v izredno zahtevnih koronskih razmerah.

Paralimpijcem je čestital in jih pozdravil tudi japonski veleposlanik Hiromichi Matsushima. Ob tej priložnosti so paralimpijske igre v Tokiu podale roko paralimpijskim igram v Pekingu. Veleposlanika Japonske in Kitajske v Sloveniji, Hiromichi Matsushima in Wang Shunqing, sta skupaj z Damijanom Lazarjem slovesno razkrila odštevalnik pred zimskimi paralimpijskimi igrami, ki bodo marca v Pekingu, tam pa bo tekmoval naš paraalpski smučar Jernej Slivnik.

Posebne in povsem zaslužene časti so bili naši parašportniki deležni ob dnevu slovenskega športa, ko so se udeležili slavnostnega sprejema pri predsedniku vlade Janezu Janši, ki je športnike invalide in športnike neinvalidne gostil na Bledu.

Sprejem na Letališču Jožeta Pučnika

Za prvi sprejem je Zveza ŠIS-SPK poskrbela že tri dni pred uradnim sprejemom v Ljubljani, ko se je domov vrnil Franček Gorazd Tiršek. Strelsko ekipo, v njej so bili še Franc Pinter Ančo ter trenerski dvojec Polona Sladič in Sonja Benčina, so ob prihodu na ljubljansko letališče pozdravili domači, sokrajani in drugi navijači, v imenu Zveze ŠIS-SPK pa predsednik Damijan Lazar.

Dobro izkoristili priprave v Medulinu

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv Zveza ŠIS – SPK)

»Namen priprav je bil dobiti vpogled v stanje pred sezono. Na pripravah je zaradi bolezni v družini manjkal Tim Žnidaršič Svenšek. Pridružil se jim je mladi perspektivni, a še ne reprezentant Tristan Majcenovič,« pove selektorica Jana Čander, ki še doda: »Kaj smo delali? Predvsem smo preverili stanje, popravljali tehnične napake in se učili nekatere osnove plavanja (lega, udarec). Opravili smo pet treningov in suho vadbo.«

»Vedel sem, da bodo v Medulinu dobri pogoji, to se je vnovič potrdilo,« je povedal Roman Kejžar, ki je bdel nad tekaško ekipo, v kateri sta bila Robi Kogovšek in Sandi Novak. »Za nami je 15 dni kvalitetnega dela, pravi cikel smo naredili.

«Predvsem pa se jasno vidi napredek pri Robiju, ker smo bili dejansko cele dneve skupaj; trenirali smo dvakrat na dan, zato tudi tak korak naprej.»

Imeli smo dovolj časa, da smo se posvetili vsem segmentom treninga – vključno z regeneracijo, ki je še kako pomembna. Na voljo smo imeli vse, kar smo potrebovali: vključno s hrano in fizioterapijo,« je delo na pripravah pohvalil Kejžar, ki verjame, da je Robi Kogovšek zgradil dobre temelje za prihodnjo sezono. Leto 2022 namreč prinaša svetovno prvenstvo, najpomembnejše tekmovanje prihodnje sezone. Robi bo tekal na 400 ali 1500 metrov.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite je organizirala že 3. zaporedne priprave za parašportnike.

Priprava je temelj uspeha. Tudi parašport ni izjema. Tako se je Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite odločila vnovič organizirati priprave za naše parašportnike in parašportnice, ki so v drugi polovici oktobra trenirali v Medulinu v hrvaški Istri. Pred tem so bili že na Kanarskih otokih (jeseni 2019) in v Novi Gorici (jesen 2020), kjer so v organizaciji Zveze ŠIS-SPK potekale 1. in 2. priprave.

»Tokrat so bili naši športniki in trenerji na 15-dnevnih pripravah v Medulinu. To so bile že 3. priprave v organizaciji Zveze ŠIS-

SPK. V neposredni bližini bivanja so imeli športniki potrebno in prilagojeno športno infrastrukturo. Na priprave so odšli tudi mlajši športniki, ki še niso tako izkušeni, so pa lahko črpali dodatna znanja od že izkušenih športnikov,« je ob tem povedal Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK.

V Istri so trenirali atleti Tadej Enci, Robi Kogovšek in Sandi Novak, parakolesarji Anej Doplihar, Jure Furlanič, Janez Cankar in Andrej Rotar, lokostrelska reprezentanca v postavi Dejan Fabčić, Živa Lavrinc in Gregor Habe ter paraplavalci Luka Stanar, Gašper Glušič in Tristan Majcenovič.

Parašportniki na Evropskem tednu športa

Piše: Majda Vesel Kočar

(foto: Arhiv Zveza ZŠIS – SPK)

Cilj Evropskega tedna športa, ki poteka pod geslom Bodi aktiven, je vse ljudi spodbuditi k telesni dejavnosti ne le med tednom športa, temveč vse leto.

Evropski teden športa se uradno prične 23. 9., ko praznujemo Dan slovenskega športa, in zaključi 30. 9. V vmesnem času poteka veliko športnih aktivnosti, zelo aktivni smo tudi na področju parašporta.

Dan slovenskega športa

Osrednja množična prireditev ob praznovanju državnega praznika dneva slovenskega športa, 23. septembra, je potekala v Parku Tivoli v Ljubljani, kjer se je uradno začel Evropski teden športa. Na svojem predstavitvenem prostoru smo imeli za otroke pripravljen mini lokostrelski izziv, v prvem delu pa je naš uspešni parolimpijec Franček Gorazd Tiršek podpisoval kartice. Še posebej je bilo impresivno videti, kako so bili nad njim navdušeni gimnazijci, ki so našega asa prepoznali, temu pa je sledila spominska fotografija. Za odličen glasbeni uvod in spremljavo predsednikovemu teku je poskrbel Trkaj s himno parašportnikov Ta tempo.

Zatem je Tiršek sodeloval pri otvoritvi razstave o slovenskem športu pred predsedniško palačo, nato pa se je v njej udeležil slovesnega sprejema, kjer je zbrane goste tudi nagovoril. Sprejema se je udeležil tudi predsednik ŠIS-SPK Damijan Lazar, ki je uradu predsednika Republike Slovenije izročil našo zahvalo za podporo slovenskemu parašportu. Zvečer so bili vsi naši parolimpijci povabljeni na državno proslavo na Bledu, aktualna paralimpijska odprava pa še posebej na sprejem k predsedniku vlade v Vilo Bled.

Zahvalili smo se svojim partnerjem

Športniki smo v duhu dneva obiskali partnerje in podpornike, ki nam stojijo ob strani in pomagajo pisati športne zgodbe. Parašportniki so dan začeli v Tivoliju, od koder je tekaški kvartet Sandi Novak (s spremljevalcem Aljažem Makovcem) in Robi Kogovšek (z njim je tekal Roman Kejžar) tekal proti prvi postaji – Zavarovalnici Triglav, kjer sta se nam

▲ Franček Gorazd Tiršek je nagovoril zbrane v predsedniški palači.

pri teku in nadaljevanju poti pridružili Maša Čeplak, vodja projekta Triglav tek, in Polona Škrbec, vodja

Otroci so na Olimpijskem festivalu preizkusili ročno kolo.

Parakolesar Anej Doplihar in tekaški dvojec Kogovšek - Kejžar pri Toyoti, foto Miha Kačič.

upravljanja družbene odgovornosti. Naši tekači so pot nadaljevali do RTV Slovenija, kjer je v imenu hiše zahvalo prejel Boštjan Ogris, urednik športnih dnevnoinformativnih oddaj v športnem uredništvu. Tek so nadaljevali do medijskega partnerja Media24, kjer jih je sprejel Jurij Završnik, namestnik glavnega in odgovornega urednika športnega časnika Ekipa24.

“Nismo le tekli, ampak tudi kolesarili. Paralimpijca Aneja Dopliharja in Gregorja Dolinarja so prijazno sprejeli na Loteriji Slovenije, kjer je zahvalo prejela Mateja Slamnik Kos, vodja korporativnega komuniciranja Loterije Slovenije z ekipo.”

Bili smo tudi pri našem partnerju, podjetju Europlakat, kjer smo zahvalo predali Urbanu Korenjaku, direktorju trženja. Dan slovenskega

športa smo sklenili z obiskom Toyote Slovenija in Lidl Slovenija. V Komendi, kjer domuje naš zlati sponzor Lidl Slovenija, smo se srečali s Tino Cipot, vodjo korporativnega komuniciranja v Lidl Slovenija. Pri Toyoti Slovenija nas je pričakal Kyoji Nishimura, finančni direktor Toyota Adria, s svojo ekipo.

Olimpijski festival

Na Kongresnem trgu v Ljubljani je v soboto in nedeljo, 25. in 26. 9., potekal Olimpijski festival, na katerem smo se predstavili s parakolesarstvom. Z nami sta bila paralimpijec Anej Doplihar in trener slovenske parakolesarske reprezentance Luka Kovic, ki sta otrokom pripravila izziv na ročnem kolesu.

Dan s parašportniki v Mengšu

V okviru Evropskega tedna športa organiziramo tudi dan s parašportniki, ki je letos 27. septembra potekal v novi športni dvorani v Mengšu. Naša paralimpijca Luko Trtnika in Frančka Gorazda Tirška ter zbrane parašportnike so prišli pozdravit tudi mengeški in domžalski župan ter predsednik Zveze ŠIS-SPK Damijan Lazar.

Po pozdravu predsednika Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja Damijana Lazarja je zbrane nagovoril župan občine Mengeš Franc Jerič kot častni pokrovitelj dogodka. V nadaljevanju je bil k namiznoteniški mizi poleg domačega župana Franca Jeriča vabljen domžalski župan Toni Dragar. Oba župana namreč družijo in povezuje paralimpijec Luka Trtnik, ki živi v Domžalah, trenira pa v Mengšu, saj je član NTS Mengeš. Oba župana sta se v ekshibiciji pomerila s Trtnikom, za spomin pa sta od Luke dobila namiznoteniška loparja z njegovim podpisom.

Kakšna čast, da sem lahko v vaši družbi

Po uvodu so se mladi, zbrali so se iz športnih klubov v Mengšu, dogodka pa se je udeležilo tudi precej družin iz okolice, spoznali z različnimi parašporti. Damir Bakonič in Matjaž Bartol sta predstavila hokej na električnih vozičkih, Luka Trtnik in Ožbej Potočnik namizni tenis, trenerka Brina Božič lokostrelstvo, paralimpijec Janez Hudej pa paraatletiko, za promocijo športnega paraplesa pa je poskrbel Andrej Novotny z ekipo. Lara Nedeljko in Klemen Dremelj sta premierno predstavila novo plesno točko, s katero sta navdušila obiskovalce.

Zbrane je pozdravil Franček Gorazd Tiršek, srebrni in bronasti parastrellec z zadnjih paralimpijskih iger v Tokiu. S seboj je prinesel obe medalji in številni mladi so si ju želeli ogledati od blizu, dobiti avtogram in se fotografirati skupaj z našim odličnim parastrelcem. *»Ko danes na tem dogodku podpisujem kartice in se rokujem z mladimi, je to res poseben občutek. Tudi izredno čustven. Mlad fantič mi je dejal, kako je zanj velika čast, da je prišel do mene,«* je povedal Franček Gorazd Tiršek in dodal: *»Vsaka taka čestitka mi pomeni ogromno in pozabljena je vsaka sekunda trdega dela.«*

Plesni nastop Lare Nedeljko in Klemna Dremelja je požel veliko navdušenja, foto Aleš Fevžer.

Mengeški župan Franc Jerič z našim paralimpijcem Frančkom Gorazdom Tirškom, foto Miha Kačič.

Kaj potrebujete za domači fitnes?

Vse več ljudi se zaveda, da je redna vadba ključna za zdravje, tako fizično kot psihično. Tako ni presenetljivo, da postajajo vse bolj priljubljeni domači fitnessi, saj imajo številne prednosti.

Domači fitnes vam omogoča, da telovadite kadarkoli in prihranite čas, ki bi ga sicer porabili za pot in morebitno čakanje na uporabo naprav. Prav tako lahko vaje izvajate v miru in lastnem tempu, ne da bi se bili primorani prilagajati drugim obiskovalcem. Še posebej v zadnjem času, ko so bili tudi fitnessi in športni centri zaradi ukrepov za zajezitev koronavirusa večkrat primorani zapreti vrata, se je povečal interes za telovadbo doma. Kaj torej potrebujete za domači fitnes, ki vam bo omogočal dober trening?

Najprej potrebujete ustrezen prostor

Pri izbiri prostora za domači fitnes je najbolj pomembno, da se v njem lahko prosto gibljete in da imate kam postaviti fitnes naprave, ki jih želite imeti. Če torej želite v domači fitnes vgraditi večjo napravo, se še pred nakupom prepričajte, da jo imate kam postaviti. Prav tako bodite pozorni na to, da imate v prostoru, v katerem boste telovadili, dovolj svetlobe in svežega zraka ter možnost, da prostor med telovadbo in po njej prezračite. Priporočljivo je tudi, da na tla namestite gumirano podlago in tako preprečite drsenje ter morebitne poškodbe (praske, udrtnine ...) tal in sebe.

Oprema za domači fitnes

Za to, da doma kvalitetno trenirate, ne potrebujete veliko opreme in zanjo ni treba odšteti veliko denarja. Če s fitnesom šele začnete, lahko na začetku delate le vaje z lastno težo. Sčasoma, ko boste z redno vadbo izboljšali svojo fizično pripravljenost, lahko začnete dodajati uteži, kar vam bo omogočalo, da še naprej ves čas krepite svojo formo.

V domačem fitnesu za dober trening potrebujete:

- set uteži (1 kg, 2 kg ali 3 kg – z izboljšanjem forme pa tudi težje),
- blazino za fitnes oziroma mehko penasto podlago,
- dolgo elastiko, s katero boste lahko otežili določene vaje,
- zračna športna oblačila.

(foto: Miha Kačič)

Kaj pa, če želite bolj profesionalno in raznoliko opremo? Cena različnih vadbenih klopi, kletk, sobnih koles in tekaških stez je precej višja od prej omenjenih osnovnih delov opreme.

“Za posamezno napravo boste hitro morali odšteti več sto evrov, morda pa tudi več kot tisoč evrov. Če iščete cenejšo alternativo in razmišljate o nakupu rabljene fitnes opreme oziroma naprav, ni odveč dodatna previdnost.”

Še posebej pozorni bodite na znake obrabe in poškodovano opremo. Če se s fitnesom šele spoznavate in o napravah ne veste dovolj, da bi znali prepoznati znake težav, raje kupite novo opremo. Vadba na poškodovanih in obrabljenih napravah je namreč lahko zelo nevarna.

Previdno pri montaži

Pred montažo naprav in pripomočkov vedno najprej pozorno preberite priložena navodila proizvajalca in jih upoštevajte. Še posebej previdni bodite pri montaži naprav ali pripomočkov na strop, steno ali vrata, da jih res pravilno in dobro pritrdite, ne da bi pri tem poškodovali svoj dom.

(foto: pixabay.com)

Ne pozabite na zavarovanje

Ne glede na to, v katerem prostoru ste si doma uredili fitnes, svojo telovadno opremo zavarujte, še posebej če ste zanjo odšteli precej denarja. To vam omogoča zavarovanje doma pri Zavarovalnici Triglav, in sicer zavarovanje stanovanjske opreme. Le v nekaj klikih ga lahko sklenete tudi prek spleta. Za več informacij obiščite spletno stran triglav.si ali skenirajte QR kodo:

Loterija Slovenije prenavlja prodajna mesta z mislijo na dostopnost

Loterija Slovenije, partner Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja, je združila moči z Zavodom za spodbujanje dostopnosti Dostop in v koncept prenove prodajnih mest vključila vidik dostopnosti, s čimer svoje storitve približuje gibalno oviranim igralcem.

Družba, ki skupaj s svojimi igralci omogoča stabilno financiranje slovenskih invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, se celostno loteva vprašanja dostopnosti, ki vse pre pogosto ostaja nenasplovljeno.

S prenovo prodajnih mest so v Loteriji Slovenije pričeli lani, in sicer s ciljem ustvariti sodobna in privlačna prodajna mesta, ki bodo omogočala odlično uporabniško izkušnjo vsem igralcem

▲ Loterija Slovenije je na prvih treh prodajnih mestih poskrbela za lažji dostop gibalno oviranim.

loterijskih iger. Nova prodajna mesta imajo tako nižji in dostopnejši del prodajnega pulta z lastnim zaslonom, s čimer je dostop olajšan tudi gibalno oviranim. Prodajno mesto je zasnovano v močnih kontrastnih barvah – v zeleni in rumeni, kar je ključnega pomena za slabovidne igralce. Poudarek dajejo tudi izobraževanju prodajnega osebja, da bo znalo prepoznati in pomagati ljudem s posebnimi potrebami.

Trenutno so prenovljena tri prodajna mesta – v nakupovalnem središču Aleja, Mercator Šiška in v Trebnjem. S prenovo pa bo Loterija Slovenije nadaljevala tudi v prihodnje.

Srečanja s parašportniki: o zgodbah, ki jih piše sreča

Pred paralimpijskimi igrami v Tokiu je Zveza ŠIS-SPK v sodelovanju z dolgoletnim partnerjem Loterijo Slovenije zasnovala serijo krajših intervjujev, ki so potekali pod naslovom Srečanja s parašportniki. Prav sreča je bila rdeča nit odkritih pogovorov o življenju in usodi, karieri, vzponih in padcih ter mnogih srečnih trenutkih, ki jih spremljajo v življenju.

»V življenju ne smemo nikoli gledati nazaj. Ko se zaprejo stara vrata, se odprejo nova in ta vodijo v popolnoma nov svet. Srečen sem, da lahko živim takšno življenje, kot ga živim danes. Če bi imel priložnost kaj spremeniti, se za to ne bi odločil,« je v srečanjih s parašportniki povedal Matic Keržan, reprezentant odbojke sede.

V sklopu osmih srečanj s parašportniki so se z Matejo Pintar Pustovrh, nekdanjo paralimpijsko prvakinja v paranamiznem tenisu, predstavili: Darko Đurić, ikona slovenskega parašporta in nekdanji paraplavalec, Lena Gabršček, kapetanka reprezentance odbojke sede, Sandi Novak, slepi maratonec in paralimpijec, Robi Bojanec, reprezentant košarke na vozičkih, Matic Keržan, reprezentant odbojke sede, Tadej Enci, gluhi tekač, Jernej Slivnik, alpski parasmučar, ter Franc Pinter – Ančo, parastrellec in dobitnik dveh paralimpijskih medalj z letošnjih paralimpijskih iger v Tokiu.

»Z največjih tekmovanj imam 8 medalj in 8 različnih zgodb. Rad bi izpostavil tisto s svetovnega prvenstva. Ko sem prvi dan osvojil zlato na 50 delfin, me je naslednji dan mehiški konkurent Gustavo Sanchez malo zbadal, češ da je bil delfin moja disciplina, danes ko je pa stotka, bo zmagal on. Pa sem mu rekel, da se bova zmenila v bazenu. Na koncu sem bil jaz prvi, on je bil tretji in sem mu rekel 'sorry, dude.' Bil je tako jezen, da tri dni ni govoril z menoj, a sva ostala prijatelja,« pa je dejal paraplavalec Darko Djurić, ki je lani zaključil svojo izjemno športno pot.

Vabljeni k ogledu pogovorov na You tube kanalu Zveze ŠIS-SPK.

▼ Mateja Pintar Pustovrh, v pogovoru s parašportniki.

Nič ni nemogoče

Piše: Gregor Šket

(foto: AMZS)

vodi. Potem se je začelo novo poglavje, ko sem začel rehabilitacijo na URI Soča. Tam sem dobil nove prijatelje. Na novo postaneš vsaj delno samostojen. Naučil sem se sam uvesti v voziček. Samostojno sem se začel tuširati in bil ves čas zelo pozitivno naravnani. Tak sem še zdaj, čeprav je upanje, da bi shodil, čedalje manjše. Predvsem pa sem prepričan, da ni nič nemogoče.«

Po uspešni rehabilitaciji je odkril ročno kolesarstvo. Motocikel je zamenjalo nenavadno kolo, ki je videti kot križanec med mučilno napravo in čudom tehnike. Takrat se je zanj začelo novo življenje. »Ko sem se vrnil iz bolnišnice, mi je manjkala športna akcija. Tako sem naletel na kolesarstvo, pri katerem si lahko razmeroma svoboden in samostojen. Glede na to, da je pri tem tudi precej adrenalina, me je v marsičem spominjalo na motokros. Ukvarjanje s športom mi je pomagalo tudi pri splošnem počutju, bolje sem spal, lažje sem ohranjal telesno težo.«

Najprej je vozil zase, za dušo, za veselje. Prišel je nabirati kilometre. Kolikor je zmožni, brez jasnega cilja. Kmalu so ga povabili v slovensko parakolesarsko reprezentanco. Začel je resno trenirati, se boriti, vse, česar se je naučil v motokrosu, je poskušal prenesti v parakolesarstvo. Spremljal je tekme in se jim čedalje bolj približeval. Po prvi odpeljani tekmi so se začele v njegovi glavi pisati sanje, želje in novi cilji za prihodnost. Paralimpijske igre Tokio 2020 so bile poseben izziv: »Res sem si želel iti na paralimpijske igre. To je bil zame izjemen motiv, še posebej ker Sloveniji pripada samo eno mesto. Pomagala mi je tudi pandemija, saj se lani ne bi uvrstil v ekipo. Dogovorili smo se, da bo o udeležencu odločilo svetovno prvenstvo na Portugalskem. Ker sem bil najvišje uvrščen Slovenec, mi je to zagotovilo vozovnico za Tokio.«

In spet se je izkazalo, da nemogoče lahko postane mogoče. Njegova zgodba je Start Your Impossible v najbolj prvinski obliki. Morda se sliši klišejsko,

mobilnosti za vse ljudi, ne glede na njihove morebitne telesne omejitve. Toyota je v Sloveniji edina avtomobilska znamka, ki ponuja testne vožnje z avtomobili, opremljenimi s posebnimi ročicami za ročno upravljanje. S takšno ročico je opremljen tudi PROACE City Verso, ki ga vozi Anej Doplihar. Omogoča mu prosto gibanje, poleg tega pa je dovolj prostoren, da vanj brez težav spravi svoje kolo ali invalidski voziček. »Že zelo kmalu sem iznašel precej učinkovit način, kako v zelo kratkem času zložim in pospravim invalidski voziček. Avtomobil mi sicer izjemno lajša življenje. PROACE City Verso pa je avtomobil, ki je ustvarjen za moj športni način življenja,« razlaga Anej Doplihar s svojim značilnim nasmehom, ki vedno znova izžareva, da nič ni nemogoče.

a Anej Doplihar je dokaz, da ima prav vsak, še tako črn scenarij nekje na koncu luč. »Če bi mi kot motokrosistu kdo dejal, da bom nekoč nastopil na olimpijskih igrah, bi le zamahnil z roko. A bil sem v Tokiu, na paralimpijskih igrah, na največjem tekmovanju, kamor pridejo le najboljši. In jaz sem bil eden izmed njih. S tem so se mi uresničile sanje.«

Seveda se je na svoji poti in tudi v vsakodnevnem življenju soočil s številnimi izzivi, za katere prej sploh ni vedel. Vsaka stopnica na njegovi poti lahko pomeni nepremostljivo oviro. Mobilnost, ki se je prej zdela nekaj samoumevnega, je bila pogosto zelo otežena. In tu se je njegova pot križala z znamko Toyota, ki si že nekaj let prizadeva za zagotavljanje demokratičnega dostopa do

(foto: Toyota)

Toyota je edina avtomobilska znamka v Sloveniji, ki voznikom invalidom omogoča testne vožnje z vozili, opremljenimi z ročico BDF. Gre za posebno ročico, ki omogoča ročni nadzor nad stopalkami za plin in zavore ter tako zagotavlja ročno upravljanje vozila. Testne vožnje s tovrstnimi vozili so možne v vseh enajstih salonih znamke Toyota v Sloveniji.

Anej Doplihar je bil do oktobra 2017 obetaven motokrosist. A takrat se mu je primeril usodni padec, ki ga je prikoval na invalidski voziček. Tedaj se je zanj začelo novo življenje, v katerem je med drugim postal odličen parakolesar.

Nastopil je na letošnjih paralimpijskih igrah ter zasedel 13. in 9. mesto. Pri vsakodnevnih mobilnosti se zanese na multifunkcijsko vozilo Toyota PROACE City Verso, ki je opremljeno s posebno ročico za ročno upravljanje.

Zgodba Aneja Dopliharja je dokaz, kako usoden vpliv na prihodnost lahko ima ena sama napačna sekunda. Anej je bil namreč obetaven motokrosist, čigar življenje je neke oktobrske nedelje leta 2017 zaznamoval dramatični zasuk.

»Ko je pri padcu motocikel zgrmel name, sem takoj vedel, da nič ne bo več tako, kot je bilo še nekaj trenutkov pred tem,« se spominja dneva, ki je zaznamoval njegovo življenjsko pot.

Z novo resničnostjo se je sprijaznil takoj, saj je že, ko je ležal ob progih, vedel, kaj ga čaka: »Nisem objokoval svoje usode. Na začetku sem v voziček lahko zlezal le s pomočjo medicinskih sester. Glede na to, da nisem čutil trebuha, sem imel zelo čuden občutek, kot da bi lebdel v

Slivnik ambiciozno v paralimpijsko sezono

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv Zveze ŠIS – SPK)

Medtem ko je bilo leto 2021 v znamenju poletnih paralimpijskih iger, bodo prihajajoče leto zaznamovale zimske paralimpijske igre, že 13. po vrsti. Začele se bodo 3. marca, sklenile pa 14. marca.

Peking se lahko pohvali, da je sploh prvo mesto, ki bo gostilo tako zimske kot poletne paralimpijske igre. Za nameček pa je Kitajska tretja azijska država, ki gosti zimske igre, pred tem sta jih zgledno izvedli Južna Koreja (2018) in Japonska (1998).

V alpskem smučanju Slovenija ohranja stik s svetovno konkurenco. Edino medaljo na zimskih igrah nam je priskočil Franc Komar leta 1984 v Innsbrucku. Bronast je bil v alpski kombinaciji. Leta 2022 bomo v Pekingu stiskali pesti za 20-letnega paraalpskega smučarja Jerneja Slivnika, za katerim je uspešno pripravljalo obdobje, ki sta ga zaznamovala kondicijski trening (izboljševanje fizične pripravljenosti pod taktirko trenerja dr. Mitje Bračiča) in trening na snegu, kjer nad Slivnikom bdi Roman Podlipnik. Slivnik je treniral v Saas-Feeju in Hintertouxi, nazadnje pa v Sloveniji bližnjem Möltallu. »V svojem telesu se počutim zelo dobro, sem v dobri formi. Na področju fizične priprave smo z dr. Bračičem naredili velik korak naprej, zato sem tudi samozavestnejši. Verjamem pa, da mi bo vse to uspelo prenesti na sneg, kjer se napredek že vidi,« sezono na beli

strmini med vratci napove Slivnik, ki je sezono začel 27. in 28. 11., ko je avstrijski Resterhöhe gostil dva slaloma za evropski pokal. V začetku decembra je Slivnik uspešno nastopal tudi na prvih tekmah svetovnega pokala v Avstriji. Svetovno prvenstvo v norveškem Lillehammerju bo med 8. in 23. januarjem.

»Jernej je zelo motiviran, nikoli pa še ni tako dobro in tako veliko treniral,« o njegovem trenažnem procesu razmišlja trener in vodja njegove ekipe Roman Podlipnik. »Želim si, da izpeljeva program tekem, ki sva si ga zadala. Predvsem pa si želim, da dobro delo in vložen trud pokažemo na tekmah in se približamo najboljšim. V letošnji sezoni želimo narediti še korak naprej, predvsem pa korak bližje najboljšim. V dveh, morda treh letih pa bomo začeli na glas razmišljati o boju za kolajne,« nadaljuje Podlipnik. »Na svetovnem prvenstvu v Lillehammerju si želim, da bi Jernej dosegel uvrstitev okrog

šestega mesta. Na paralimpijskih igrah bi radi popravili dosežke, hkrati pa prišli do dragocenih izkušenj, ki nam bodo čez štiri leta še kako prav prišle.«

»Podlipnik pravi, da je Jernej v zadnji sezoni in pol veliko naredil na moči. Zato smo za vožnjo veleslaloma menjali smučko.

“Prej je uporabljal žensko različico, zdaj ima moško.”

Ta je smotrna takrat, ko ima smučar dovolj moči, da jo lahko kroti. Ko mu to uspe, je precej hitrejši. Če je imel Jernej prej 188 centimetrov dolgo smučko, je nova daljša za 5 centimetrov. Znižali smo tudi naslon. Ker je bil prej višji, je bil manj fleksibilen in zato počasnejši. Zdaj je naslon manjši, možen je večji nagib in posledično višja hitrost,« trener opiše spremembe, ki bodo na področju opreme pripomogle k še boljšim in predvsem hitrejšim vožnjam.

Podlipnik si želi, da bi Slivnik postal še boljši smučar superveleslaloma. V lanski sezoni je že štartal, Podlipnik pa v super G-ju vidi tudi podlago za boljše nastope v tehničnih panogah. »Decembra bo Jernej spet na štartu super G-ja, proga bo na malce lažjem terenu. Če se obnese, kot si želimo, obstaja velika možnost, da bi Slivnik tudi na paralimpijskih igrah štartal v super G-ju,« napove Podlipnik. »Jernej je poln samozaupanja, to nas hrabri. Željan je dokazovanja. Verjamem, da prihaja čas, ko bodo rezultati še boljši,« je prepričan Podlipnik, ki je poskrbel, da ima Slivnik na voljo tudi vrhunski servis in opremo, kar je predpogoj za konkurenčnost.

Mediji, hvala za pozornost

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv Zveze ŠIS – SPK)

Prvič v zgodovini prenos otvoritvene slovesnosti paralimpijskih iger, uspeh tudi na področju tiska.

Za slovensko paralimpijsko reprezentanco so izjemno uspešne paralimpijske igre, s katerih se je vrnila s srebrno in bronasto medaljo parastrelca Frančka Gorazda Tirška, na kar smo na Zvezi za šport invalidov Slovenije – Slovenskem paralimpijskem komiteju upravičeno ponosni. Paralimpijske igre niso samo največji in najveličastnejši dogodek športnikov invalidov na svetu, temveč v svojem duhu nosijo pomembno sporočilo – klic k enakopravnosti in socialni vključenosti za slehernega posameznika v družbi, predvsem pa željo, da se o naših dosežkih govori, piše, sporoča. Letošnje paralimpijske igre so bile videne in slišane, o tem ni dvoma, tudi ali predvsem po zaslugi medijev, ki so se to pot izredno izkazali.

Posebno leto 2020

Potencial, ki se je pokazal z igrami v Riu, se je v Tokiu potrdil in celo razmahnil, prispevki vseh novinarjev so bili boljši, strokovnejši, izčrpnnejši, skratka, kvalitetni. Mediji so igre izvrstno spremljali, kar je plod dobrega dela ter opozarjanja nase z različnimi akcijami in tehnikami in, roko na srce, predvsem rezultatov naših športnikov, ki so se vnovič izjemno izkazali. Da smo bili letos tako dobro zastopani v medijih, je tudi plod lanskoletnega dela in dela na dolge proge v zadnjem desetletju. Leto 2020 je minilo v posebnih razmerah, pa vendar smo bili opazni. Ne nazadnje smo lani, bilo je COVID-19 leto 2020,

nase epsko opozorili s himno Ta tempo in kampanjo Športni duh ne izbira telesa, letos pa smo dodali še odmevno kampanjo (v sodelovanju s podjetjem Lidl Slovenija) Nič mi ne manjka!

Slab začetek, dober konec

Morda se je leto 2021 medijsko res začelo klavrno (mišljen je doseg, ne pa organizacija in izvedba), in sicer z odštevanjem 100 dni do Tokia. Ta dogodek je bil na spletu, in to še vedno v času, ko nismo vedeli, ali igre sploh bodo. Kot da nam je to dalo dodatnega elana in želje. Iz dneva v dan, iz tedna v teden smo delo stopnjevali. Bližje kot smo bili igram, večja je bila verjetnost, da igre bodo, več je bilo zanimanja. Dogodka 50 dni do iger in tik pred odhodom sta bila medijsko izvrstno obiskana, po prihodu domov pa je bila pika na i izjemna kulisa ob sprejemu naših paralimpijcev s sedmimi kamerami pred trgovino našega zlatega sponzorja Lidl Slovenija. Dodatno vrednost

dogodkov je z neposrednimi prenosi dala Slovenska tiskovna agencija, pod en prenos pa so se podpisali na POP TV-ju, ki je skupaj s Kanalom A vnovič pokazal naklonjenost parašportu.

Televizije so se izkazale

RTV Slovenija se je izkazala v času pred in med igrami ter po njih. Pred igrami smo partnersko pripravili portrete naših športnikov, med igrami pa smo lahko spremljali krasne oddaje (tudi z udeležbo naših športnikov, predvsem pa se je izredno angažiralo celotno športno uredništvo) in vrhunsko poročanje iz Tokia, kjer je bila vnovič Antonija Ražen. Prvič v zgodovini je potekal neposredni prenos otvoritvene slovesnosti, kar je preboj in uspeh. Urednik športa Gregor Peternel nam je prisluhnil in tudi slišal naše želje, predvsem pa je razumel naše argumente. Izkazale so se tudi druge televizije: v prvi vrsti POP TV in Kanal A; oboji so pozorno spremljali dogajanje pred igrami in pomagali stopnjevati

zanimanje za igre. gostili so naše športnike, pripravljali prispevke in bili zelo proaktivni. Maja Sodja je za POP TV pripravila pet krasnih zgodb o članih slovenske paralimpijske odprave.

Na tem mestu omenjamo tudi oddajo Zmorem, ki nastaja kot plod partnerstva med Sportklubom in Lidl Slovenija. Oddaja je v prehodnem obdobju. Pred pandemijo COVID-19 je bila načrtovana njena temeljita prenova, zatem pa je bila zavoljo COVID-19 prisiljena v prispevke prek ZOOM-a, kar k atraktivnosti oddaje ni moglo pripomoči. Je pa preživela tudi to zahtevno obdobje, za kar si ekipa, zbrana okoli Boštjana Belčiča, zasluži pohvalo. Ne smemo pozabiti na TV Celje, ki nas s svojimi vsebinami ves čas podpira, pa naj gre za dogodke, ki so povezani z igrami (v goste so vabili Henrika Planka in Frančka Gorazda Tirška), ali druge dogodke.

Tako je TV Celje v času paralimpijskih iger medijsko podprla tudi paralimpijski tabor za družine v Laškem.

Val 202 v živo

Poslušalce Radia Slovenija je o dogajanju na paralimpijskih igrah v Riu obveščal novinar Vala 202 Marko Polak, ki se je izkazal s široko paleto prispevkov. V dnevni športni oddaji na Valu 202 (Na val na šport ob 9.15 in 17.45) smo lahko slišali odmeve in izjave naših paralimpijcev, zastopani so bili tudi v tedenskih športnih oddajah na Valu 202 – Športna sobota in Nedeljsko športno popoldne. Na svoj račun pa so prišli tudi tisti, ki šport spremljajo v informativnih oddajah. Ko smo pri radijskih postajah, velja omeniti na področju parašporta zelo aktivna Radio Ognjišče in Radio Robin, ki sta ves čas poročala o nas. Tudi Multimedijski center je skrbel za ustrezno promocijo in pokrivanje paralimpijskih iger. Na strani www.dostopno.si so predstavili slovenske reprezentante, točen raspored slovenskih nastopov na igrah in aktualne novice paralimpijskega dogajanja. MMC je veliko pozornosti (upravičeno) namenil medaljama Frančka Gorazda Tirška, portal Dostopno.si pa je pozorno spremljal dogajanje pred in med igrami; tu sta ključno vlogo odigrala Kaja Kokot in Andrej Tomažin, ki sta pripravljala pogovore tudi z ostalimi člani odprave, ne le s športniki.

Izjemno delo STA in Tomaža Bregarja

Slovenska tiskovna agencija (STA) je imela v Tokiu svojega predstavnika. Tomaž Bregar je izjemen novinar, pravi veteran in sodelavec, na katerega se lahko vedno zanesesh. STA je poskrbela za sprotno in strokovno spremljanje dogajanja pred in med igrami. S svojim delom je ostalim slovenskim medijem omogočila, da svoje prispevke posredujejo bralcem in poslušalcem.

Prvič tudi priloga v športnem časniku Ekipa

Kot uspešno se je izkazalo sodelovanje s športnim časnikom Ekipa, ki je igre spremljal pred in po tekmovanju. Pri tem je treba izpostaviti, da nam je prvič v zgodovini uspelo pripraviti skupno predstavitevno revijo olimpijcev in paralimpijcev. Redno smo bili prisotni v Delu, Slovenskih novicah, Nedeljskem dnevniku in publikacijah medijske hiše Media24, omenjeno partnerstvo pa ima še precej rezerv.

DAN ZA ZVEZDE

NAJBOLJ VROČE ZGODBE TEGA TEDNA!

Lady

Naročite se na brezplačni telefonski številki **080 4321** ali na www.media24.si

Kako je poskrbljeno za osebe z izgubo sluha v Sloveniji

Piše: Anton Petrič

Zagovornik načela enakosti Miha Lobnik; foto: RTVSLO.

Republika Slovenija je z ustavno spremembo priznala uporabnike znakovnega jezika in jezika gluhoslepih kot skupnosti z lastno kulturo, identiteto in jezikom.

Povod za pobudo ustavne spremembe so bile nekatere neurejene pravice gluhih, naglušnih in gluhoslepih. Izpostavil bi tri najbolj izstopajoče:

- pobuda Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, da se v Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami vnese tudi gluhoslepe otroke, ni bila sprejeta,
- gluhi otroci se še vedno ne učijo v svojem jeziku,
- še vedno ni zagotovljenega systemskega vira za razvoj znakovnega jezika.

Zagovornik načela enakosti je v posebnem poročilu o položaju gluhih v izobraževalnem

sistemu opozoril, da so osebe z gluhoto pri uresničevanju pravice do izobrazbe v slabšem položaju. To je med drugim videti iz podatkov o izobraženosti, ki kažejo, da je imel leta 2011 le en odstotek gluhih visokošolsko izobrazbo, med vsemi prebivalci Slovenije pa je bilo visokošolsko izobraženih 17 odstotkov prebivalcev. Zagovornik s poročilom pristojnim priporoča, da je treba zagotoviti večjo in bolj aktivno zaščito pravic gluhih in uporabnikov slovenskega znakovnega jezika pred diskriminacijo. V Zakonu o varstvu pred diskriminacijo sta med izrecno navedenimi osebnimi okoliščinami, zaradi katerih nihče ne

sme biti obravnavan slabše, tudi osebni okoliščini invalidnosti in jezika.

Absurdno je, da v Sloveniji že 121 let obstaja izobraževanje gluhih, a se gluhi še vedno ne izobražujejo v svojem jeziku. Ob tem ko obstajata Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika in dan znakovnega jezika ter je slovenski znakovni jezik od leta 2017 vpisan v nesnovno kulturno dediščino, na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport že nekaj let stojita dva pomembna akta: Umestitev slovenskega znakovnega jezika v slovenski šolski prostor po vseh vertikalah in Učni načrt za slovenski znakovni jezik kot izbirni predmet v osnovni šoli. Gluhi otroci imajo v okviru rednega šolanja pravico le do štirih ur tolmačenja na teden, če si jih izborijo, in zato ne morejo spremljati pouka v znakovnem jeziku.

“Vsaka naglušnost je specifična in želja oziroma potreba naglušne populacije je, da vsak dobi funkcionalno ustrezen slušni aparat, cenovni standard pa tega veliki večini ne omogoča.”

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije se več kot desetletje bori za uvedbo tehničnih standardov oziroma osnovnih zahtev kakovosti standardnih slušnih aparatov, saj je treba stvari na tem področju čim prej doreči in urediti. Zato je že pripravila predlog osnovnih zahtev kakovosti standardnih slušnih aparatov in ga poslala na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Zveza je med drugim predlagala dvig cenovnega razreda in izločitev analognih slušnih aparatov, izenačitev vrednosti levega in desnega vušesnega slušnega aparata na višjo vrednost ter določila, katerim tehničnim standardom morajo zadostiti standardni slušni aparati. Prav tako je v predlogu zapisano, naj se nabor standardnih slušnih aparatov posodablja vsaj enkrat letno.

Deveti člen Konvencije o pravicah invalidov državam pogodbenicam nalaga, naj različnim skupinam invalidov zagotovijo nemoten dostop do fizičnega okolja, prevoza, informacij in komunikacij ter jim s tem omogočijo neodvisno življenje. Različne medijske vsebine, med drugim

tudi na spletu, so gluhih in naglušnih v Sloveniji skoraj povsem nedostopne. Možnosti spremljanja avdio in video medijev za več kot 100.000 oseb s težavami s sluhom trenutno ostajajo odvisne od presoje in dobre volje ponudnika telekomunikacijskih storitev ali televizije, med drugim RTV Slovenija.

Posledično bi bilo nujno zagotoviti ustrezne zakonske podlage, ki ne bi več dopuščale dvoma v obvezo posameznega operaterja in zlasti nacionalne televizije, da uresničuje pravico dostopa invalidov s senzoričnimi okvarami do vseh informacij, do katerih so upravičeni dostopati ostali državljani.

Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja; foto: ZZS.

Primeri iz tujine kažejo, da je 100-odstotno sprotno podnaslavljanje vsebin za gluhe in naglušne osebe v praksi izvedljivo, prav tako bi bilo brez težav z malo volje in napora izvedljivo spremljanje prireditev na državni ravni s slušno zanko.

Gluhe osebe imajo status invalida, vendar nimajo priznane nobene invalidnine niti 100-odstotne telesne okvare. Kot rečeno, je resorno ministrstvo izdelalo oceno in ugotovilo, da je za gluhe in naglušne v Sloveniji v primerjavi z drugimi invalidi najslabše poskrbljeno. Nujno bi se moralo izboljšati izobraževanje gluhih. V Sloveniji so bili za gluhe otroke ustanovljeni trije šolski centri. Ker je bil znakovni jezik mnogo let prepovedan, tudi v teh posebnih šolah za gluhe, se jim je naredilo ogromno škodo, ki se je še danes ni v celoti popravilo. V te šole se vpisuje čedalje manj gluhih otrok, čeprav jih je vsako leto približno enako. Prav tako so se do

pred kratkim gluhi učenci v osnovnih in srednjih šolah ter na fakultetah morali spoprijemati z velikimi izzivi, saj jim izobraževalne ustanove niso in še danes ne omogočajo tolmača v celoti. Žal je moralo priti do tožb in sodb vrhovnega sodišča, da so se stvari premaknile na bolje, toda ti koraki so postopni. V zadnjem času se pozitivno premika v osnovnošolskem izobraževanju, vendar naj znova poudarim, da gluhi otroci potrebujejo kakovostne posebne šole za gluhe, saj se v tem okolju razvijata njihov jezik in identiteta.

“Potrebna bi bila temeljita preobrazba posebnih šol za gluhe, žal pa za to ni posluha ministrstva. Za to so odgovorni ne samo izvajalci izobraževanja, temveč tudi resorno ministrstvo za izobraževanje.”

Najprej je treba gluhe osebe opolnomočiti, usposobiti in jim dati vsa potrebna orodja. Potem bodo lahko same poskrbele za svoje potrebe in življenjske cilje. Vso energijo je treba usmeriti v izobraževanje. Razen nekaterih izjem, pri tem ugotavljamo popolno ignoranco, nerazumevanje in odklonilen odnos. Spoznavamo, da tisti, ki znajo politično in populistično pritiskati na državo, dosežejo nekatere spremembe. Mi gluhi ne delujemo tako in žal posledično tudi nismo uslišani. Zato je tudi pogosta misel, da je država bolj gluha od nas samih. Ko se bo uredilo izobraževanje gluhih, bodo ti sami proaktivno uredili vse druge potrebe. Čeprav ima država nekaj zakonskih rešitev, ki urejajo pravice gluhih in naglušnih oseb na področju izobraževanja, zaposlovanja, enakih možnosti in dostopnosti do informacij, osebe z izgubo sluha še zdaj vstopajo v sistem zagotavljanja pravic. Kajti, aktualni Samoupravni sporazum o seznamu telesnih okvar iz leta 1983 gluhim priznava samo 70-odstotno telesno okvaro, naglušnim pa do 60-odstotno, s čimer so prikrajšani za marsikatero pravico, ki si jo zaslužijo.

V Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije je združenih 13 društev, v katera je vključenih okoli 5.500 članov, od teh je 1.500 gluhih, 60 gluhoslepih in 150 oseb s polževim vsadkom, medtem ko je v Sloveniji 80.000 oseb s slušnim aparatom in 550 oseb s polževim vsadkom.

Okvara sluha in komunikacijska oviranost gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom omejujeta v številnih življenjskih situacijah, zlasti pri dostopu do informacij, kar močno vpliva na njihov položaj v družbi. Na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije pripravljamo izobraževanja, ki jih prilagajamo potrebam članov. V tehnikah, prilagojenih gluhim in naglušnim, izvajamo seminarje, konference, delavnice in okrogle mize, posredujemo jim ključne informacije in usmeritve za njihovo vključevanje v družbeno okolje ter spremljamo zakonodajo, ki vpliva na njihovo življenje. Usposabljam tudi strokovno osebje, ki dela z njimi. Osebe z izgubo sluha na prilagojen način s tolmačem, indukcijsko zanko, s sprotim pretvarjanjem govora v besedilo in s kompetentnimi osebami, ki jim predstavijo vsebine, prejmejo informacije iz prve roke ter z aktivnim sodelovanjem zagovarjajo svoje potrebe in stališča.

Zadnje čase Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije posveča več pozornosti starostnikom z izgubo sluha in duševnemu zdravju oseb z izgubo sluha. Postopna izguba sluha je najpogostejši spremljevalec staranja. Starejši, ki so ranljiva skupina v vseh družbah, se postopno umikajo iz družbe in postajajo družbeno izolirani. Posledice pomanjkanja kakovostnih odnosov in komunikacije

so vse prej kot zanemarljive, saj lahko povzročijo hude duševne stiske, ki vodijo v motnje duševnega zdravja, denimo depresijo, tesnobo, različne oblike odvisnosti in celo samomor. Za starostnike je posebej boleče, če jih svojci zaradi neznanja ne obravnavajo ustrezno in prihaja do nesporazumov.

“Med nami je veliko starejših z izgubo sluha, ki niso deležni ustrezne zdravstvene in socialne oskrbe doma ali v domovih za starejše. S sluhom izgubijo tudi normalno komunikacijo z okolico, okolica se počasi umika, kar vodi v duševno hiranje.”

To pa je začetek čustvenega in telesnega propada. Zaradi težav pri komunikaciji z okolico lahko okvara sluha močno vpliva na njihovo duševno zdravje, pogosto pa so izpostavljeni tudi neustrezni obravnavi okolice in celo nasilju. Zato bi morali politika in celotna družba ljudem z izgubo sluha namenjati več pozornosti.

Dostopnost TV programov s podnapisi; foto: Spletna TV.

Spremljanje pouka v slovenskem znakovnem jeziku; foto: Delo.

Reha Center Sluh na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije; foto: Arhiv ZDGNS.

Jernej Slivnik
Paraalpsko smučanje

(foto: Matic Klanšek Velej – Sportida)

4. Svetovno prvenstvo gluhih v atletiki

Piše: Robert Žlajpah

(foto: Robert Žlajpah)

Iris Breganski in
Robert Žlajpah.

Lublin (Poljska),
23. 8.–28. 8. 2021

Lublin je deveto največje mesto na Poljskem, približno 170 km jugovzhodno od Varšave. Je glavno mesto Lublinskega vojvodstva in največje poljsko mesto vzhodno od reke Visle.

Gluhi atleti so tekmovali na atletskem stadionu, imenovanem Start Stadion Lublin, ki je bil odprt v petdesetih letih 20. stoletja. V letih 2016–2017 so ga temeljito posodobili in poimenovali »atletski stadion«.

Prestavljeno svetovno prvenstvo

Svetovno prvenstvo gluhih v atletiki bi moralo biti v »normalnih« časih izvedeno med 18. in 25. julijem 2020 v poljskem mestu Radom. Žal je bilo zaradi pandemije covid-19 prestavljeno za leto dni, a organizatorji so ostali brez predvidenega izvajalca. Poljakom je uspelo pridobiti drugo prizorišče, in sicer v mestu Lublin, organizacijo pa je prevzela Poljska zveza gluhih.

Odprava srečno prispela na prizorišče svetovnega prvenstva v Lublin

Prvi del odprave, v katerem sta bili gluha atletinja Iris Breganski in njena mama

Mojca Breganski, ki je tudi njena trenerka, je v Lublin odšel že pred uradnimi treningi. Iris je nastopila v sedmerboju in dveh posameznih disciplinah. V drugem delu odprave so bili: vodja in koordinator ekipe Robert Žlajpah, atlet Tadej Enci in trener Gregor Doberšek. V tretjem delu odprave sta bila atletinja Leja Glojnarčič in njen trener Iztok Glojnarčič. Zaradi poškodbe kolena je Leja nastopila le v določenih disciplinah. Ekipe je bila nastanjena v hotelu Victoria, nekaj sto metrov od stadiona.

Na prvenstvu je nastopilo približno 290 atletov in atletinj iz 35 držav v 21 različnih disciplinah.

Uradna otvoritev in pričetek tekmovanja

Prvi dan tekmovanja ni bil, kar se vremena tiče, nič kaj prijazen. Močno je deževalo, pa tudi temperature so se spustile na borih 12 stopinj, kar atletom ne ustreza. Kljub temu so se pričele kvalifikacijske tekme v posameznih disciplinah za atletinje in atlete. V predtekmovanjih, tako imenovanih kvalifikacijah, je nastopilo večje število atletov, v disciplini našega Tadeja Encija, tek na 400 metrov, celo krepko več kot 30 tekmovalcev. Priboriti si je moral vsaj osmo mesto in nato finale.

Za naše tekmovalke in tekmovalca velja, da so bili kljub CORONA času in omejenim treningom dobro pripravljeni. Pozna pa se jim, da jim primanjkuje uradnih, bolj kakovostnih tekmovanj. Le tako si lahko nabirajo prepotrebne izkušnje.

Tadej je suvereno nastopal ter dokazal svojo kvaliteto in talent. Tudi Iris je nastopila že z nekaj izkušnjami in dokazala, da ima še kar nekaj rezerve. Njen nastop v sedmerboju je bil zelo naporen. Kljub debiju pa je zelo dobro nastopila tudi Leja. To je bil njen prvi večji nastop.

Na tehničnem sestanku za atletiko so neuradno napovedali organizatorja naslednjega svetovnega prvenstva leta 2024, ki bo potekalo v Tajpeju, a mora pridobiti še potrditev držav članic na kongresu Mednarodnega komiteja za šport gluhih – ICSD (International Comitee Sport Deaf).

Na sestankih smo pogrešali uradnega prevajalca za slišče trenerje in prevajalca v angleščino. To je bila velika pomanjkljivost sicer prizadevnega organizatorja.

Zaključne besede

Na SP gluhih v atletiki je slovenska odprava odšla s ciljem, da tekmovalci

dosežejo dobre rezultate, če že ne osebne rekorde. Vsi naši atleti so se v danih pogojih srčno borili. Kot smo že omenili, je doseganje boljših rezultatov marsikdaj oviralo izredno slabo vreme. V tolažbo si štejemo, da so bili pogoji za vse približno enaki. Ob zaključku tekmovanja je bila skupna ocena naših trenerjev in vodje odprave, da smo svoj nastop povsem upravičili in se marsikaj naučili. Zavedamo se, da je pred nami še ogromno dela, in pohvalno je, da se tega zavedajo tudi sami atleti.

Ko pogledamo na lestvico, lahko ugotovimo, da smo bili v tej zelo močni konkurenci kar solidni. Sedaj atlete čaka trdo delo, že v prvi polovici maja 2022 pa olimpijske igre gluhih, ki bodo potekale v brazilskem mestu Caixas de Sul.

Rezultati:

Finalni tek na 400 metrov – moški

1. Yasin Suzen	TUR	47,66 sec
2. Sergii Drach	UKR	48,88 sec
3. Anton Sharapo	RCDS	49,30 sec
5. Tadej Enci	SLO	50,14 sec

(nastopilo je 8 tekmovalcev)

Sedmerboj – ženske

1. Anastasia Klechkina	RCDS	4703 točk
2. Kateryna Potapenko	UKR	4341 točk
3. Hannah Peters	GER	3820 točk
6. Iris Breganski	SLO	3286 točk

(nastopilo je 10 tekmovalk)

Skok v višino – ženske

1. Ekaterina Kalinina	RCDS	1,69 m
2. Ruslana Muravska	UKR	1,67 m
3. Hanna Suravets	BLR	1,65 m
5. Iris Breganski	SLO	1,56 m

(nastopilo je 9 tekmovalk)

Skok v daljavo – ženske

1. Anzhela Alemseitova	RCDS	6,07 m
2. Yuliia Matviievskia	UKR	5,68 m
3. Ekaterina Nikiforova	RCDS	5,63 m
9. Iris Breganski	SLO	4,65 m

(nastopilo je 9 tekmovalk)

Met kopja – ženske

1. Anastasia Mamlina	RCDS	44,89 m
2. Laura Štefanac	HRV	44,49 m
3. Anastasia Klechkina	RCDS	41,75 m
5. Leja Glojnarčič	SLO	35,39 m

(nastopilo je 7 tekmovalk)

Iris Breganski.

Leja Glojnarčič.

Tadej Enci.

Sedmerboj Iris.

Lidl Slovenija z donacijo Deluxe letos za gluhe in naglušne

Piše: Tina Cipot, Lidl Slovenija

(foto: Sportida)

Ko si leto nadane praznično preobleko, je čas za trenutke, ki povezujejo. Zato Lidlove police vsako leto napolnijo izvrstni Lidlovi izdelki Deluxe. Že deveto leto zapored v Lidlu Slovenija v sklopu trajnostne pobude Ustvarimo boljši svet del sredstev od prodaje izdelkov namenjamo za najmlajše, za njihovo zdravljenje, rehabilitacijo ali razvoj. Letos bomo donacijo namenili trem slovenskim zavodom za gluhe in naglušne v Ljubljani, Mariboru in Portorožu, ki bodo prejeli različne pripomočke za delo in razvoj gluhih in naglušnih otrok ter mladostnikov in za nudenje strokovne pomoči.

Zavodi, ki so jim skupni vzgoja, izobraževanje in rehabilitacija gluhih in naglušnih otrok ter mladostnikov in oseb s težavami v govorno-jezikovni komunikaciji na predšolski, osnovnošolski in srednješolski stopnji, otrok z avtiističnimi motnjami ter surdopedagoška, logopedska, psihološka, pedopsihiatrična in specialpedagoška obravnava, pri svojem delu uporabljajo različne vizualne pripomočke, ročne lutke, igrače, instrumente ter razne gibalne in didaktične rekvizite.

Za optimalen razvoj otrokovih sposobnosti

Z Deluxe donacijo bodo zavodi lahko izpopolnili in posodobili nabor pripomočkov ter tako še bolje izpolnjevali svoje poslanstvo – zagotoviti optimalen razvoj otrokovih sposobnosti na vseh področjih njegove osebnosti, s posebnim poudarkom na razvoju sluha, govora, jezika in komunikacije.

Kot so povedali na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana, bo donacija strokovnim delavcem omogočila zanimivejše in učinkovitejše izvajanje pomoči, saj bodo lahko z novimi didaktičnimi pripomočki izboljšali motivacijo otrok ter prispevali k hitrejšemu in lažjemu doseganju ciljev na področju razvoja govora, jezika in poslušanja. Tudi na Centru za sluh in govor Maribor (CSGM), katerega vizija je usmerjena v sprejemanje drugačnosti in medsebojno spoštovanje, bodo sredstva namenili za nakup sicer nedosegljivih nadstandardnih učnih pripomočkov.

»Z njihovo pomočjo bomo poskrbeli za optimalen razvoj otrok, za čim bolj enakovredno vključevanje v širšo družbo ter za njihov boljši jutri,« še dodajajo na CSGM. V Centru za komunikacijo, sluh in govor Portorož pa svoje dejavnosti prepletajo predvsem s športom in umetnostjo, saj verjamejo, da lahko skozi ti področji dosežejo najuspešnejši celostni razvoj posameznika. Donacijo bodo tako namenili nakupu športnih

in umetniških pripomočkov. Ob tem dodajajo: »Donacija je dar. Dar je pomoč. Pomoč je skrb za drugega. Eno temeljnih spoznanj, ki jih živimo v naši ustanovi, je vedenje, da ob skrbi za drugega skrbimo zase ter plemenitimo svoje življenje z drugim in ob njem.«

Izdelki Deluxe za boljši svet

V minulih letih smo donacijo Deluxe namenili **URI Soča** in tako zagotovili podporo programom rehabilitacije in hitrejše okrevanje otrok ter mladostnikov z gibalnimi oviranostmi ali poškodbami ter **Pediatrični kliniki Ljubljana** za nakup pripomočkov za pomoč pri zdravljenju otrok. Lanska donacija pa je bila namenjena društvu za pomoč staršem z otroki z rakom, **Junaki 3. nadstropja**, s katerim smo skupaj uredili **sobo zaupanja na hematološkem oddelku v pediatrične klinike v Ljubljani**, ki služi pogovoru staršev z zdravnikom.

Glavna junakinja videa o donaciji Deluxe je Iris Breganski, izvrstna gluha atletinja. Video si lahko ogledate na FB strani Lidla Slovenija.

DRŽAVNA PRVENSTVA 2021

Piše: Žiga Kobaševič

(foto: Arhiv Zveze ŠIS - SPK)

Pregled izvedenih državnih prvenstev v posamični in ekipni konkurenci v organizaciji Zveze ŠIS – SPK, od junija do decembra 2021.

6. PARAPLES (LATINSKO AMERIŠKI PLES)

V soboto, 12.6.2021 je v organizaciji Plesne Zveze Slovenije v Račah potekalo državno prvenstvo v latinsko ameriških plesih.

Rezultati – Latin 1:

1. mesto: Roman Maček – Martina Smodiš (PK Zebra Ljubljana),
2. mesto: Breda Košir – Ines Golobič (PK Zebra Ljubljana).

Rezultati – Latin 2:

1. mesto: Klemen Dremelj – Lara Nedeljčević (PK Zebra Ljubljana).

7. ORIENTACIJSKI TEK - GLUHI

V soboto, 12. junija, je v naselju Črni vrh nad Idrijo potekalo državno prvenstvo v orientacijskem teku za gluhe. Organizator je bilo Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske z orientacijskim klubom Azimut.

Rezultati – ženske:

- 50 let in več:**
1. mesto: Alenka Dobnikar (AURIS Kranj),
 2. mesto: Maja Šušteršič (AURIS Kranj),
 3. mesto: Alojzija Meglič (MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče).

Rezultati – moški:

- do 49 let:**
1. mesto: Tomi Strel (DGN Severne Primorske),

2. mesto: Vladan Vukajlovič (DGN Severne Primorske).

8. BALINANJE (EKIPNO)

50 let in več:

1. mesto: Boris Horvat (AURIS Kranj),
2. mesto: Stanko Mur (AURIS Kranj),
3. mesto: Marko Dragoš (AURIS Kranj).

V soboto, 19.06.2021 je potekalo državno prvenstvo za ženske in moške v balinanju v ekipni konkurenci. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvedba pa je bila v rokah DIO Piran.

Rezultati – ženske:

1. mesto: DI Ajdovščina – Vipava (Ana Velagič, Emilija Jejčič, Marija Bratina, Dragica Makovec),
2. mesto: MDI Sežana (Doroteja Mahnič, Majda Kariž, Gabrijela Mihalič, Marjetka Allegra).
3. mesto: DIO Piran (Elda Hvala, Marija Mlinar, Gioconda Domio, Veronika Fuks).

9. SHOWDOWN (POSAMIČNO in EKIPNO)

V soboto 19.6. in nedeljo 20.6.2021, je na Okroglem potekalo državno prvenstvo v showdownu. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa ŠDSS.

Rezultati – ženske:

1. mesto: Tanja Oranič (MDSS Kranj),

Rezultati – moški:

1. mesto: DI Postojna (Adam Dekanj, Franko Blažič, Uroš Žvab, Igor Istenič, Robert Gorjanc, Jožef Jenček, Ivan Vidmar),
2. mesto: DI Pivka (Aleksander Nadoh, Rifet Mehanović, Franc Penko, Franc Trebec, Franc Šantelj, Silvester Sirmnik).
3. mesto: MDI Goriške (Franc Abram, Marko Jakopič, Darjo Gomišček, Dušan Mihelj, Žarko Pahor).

2. mesto: Sanja Kos (MDSS Celje),
3. mesto: Magda Jankovič (MDSS Koper).

Rezultati – moški:

1. mesto: Ladislav Humski (MDSS Celje),
2. mesto: Denis Repa (MDSS Maribor),
3. mesto: Timotej Skledar (MDSS Ptuj).

Rezultati – ekipno:

1. mesto: MDSS Celje (Sanja Kos, Ladislav Humski, Sebastjan Kamenik, Denis Repa),
2. mesto: MDSS Ljubljana (Anja Detiček, Denis Detiček, Matija Bregar, Toni Perič),
3. mesto: Od Ptuja do Kopra (Timotej Skledar, Ciril Kavaš, Magda Jankovič).

10. BALINANJE (DVOJICE) – GLUHI

V soboto 19. junija je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih za Gorenjsko AURIS Kranj, izvedlo šesto državno balinarsko prvenstvo v kategoriji moških dvojic.

Rezultati:

1. mesto: AURIS Kranj B (Stanko Mur in Andrej Filipič),
2. mesto: AURIS Kranj A (Mirko Reichard in Rok Knez),
3. mesto: DGN Ljubljana B (Marjan Lešnjak in Milan Kralj).

11. PARAPLES (KOMBINACIJA – 10 PLESOV)

V četrtek, 24.6.2021 je v Medvodah v organizaciji Plesne Zveze Slovenije potekalo državno prvenstvo v kombinaciji desetih plesov.

Rezultati – paraples 2:

1. mesto: Klemen Dremelj – Lara Nedeljko (PK Zebra Ljubljana),
2. mesto: Roman Maček – Martina Smodiš (PK Zebra Ljubljana).

12. RIBOLOV - GLUHI

V soboto, 03.07.2021 je v Pesnici potekalo državno prvenstvo v ribolovu za gluhi. Tekmovanje je sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije, organiziralo DGN Podravja Maribor.

Rezultati – ekipno:

1. mesto: DGN Maribor,
2. mesto: MDGN Slovenske Konjice,
3. mesto: MDGN Velenje.

Rezultati – posamično:

1. mesto: Danijel Vidovič (DGN Maribor),
2. mesto: Andrej Klančnik (DGN Maribor),
3. mesto: Albin Šmidlehner (DGN Murska Sobota).

13. RIBOLOV

V nedeljo, 04.07.2021 je na Škalskem jezeru v Velenju, potekalo državno prvenstvo v lovu rib s plovcem za invalide. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa RD Velenje.

Rezultati – ženske (stoje):

1. mesto: Marjeta Lorber (MDI Gornja Radgona),
2. mesto: Terezija Potisk (MDI Slovenj Gradec),
3. mesto: Danica Merc (DI Dravograd).

Rezultati:

1. mesto: DP JZ Štajerske – Thermana Celje (Aleš Povše, Boris Hebar, Simon Gračnar, Enis Musić, David Škorjanc, Mitja Breg),
2. mesto: DP Kranj – Novo mesto (Jovita Jeglič, Haris Kuduzović, Klemen Lokar, Milan Slapničar, Jure Gašpar, Žiga Vinetič),
3. mesto: DP Mercator Ljubljana (Peter Cerar, Borut Sever, Gregor Gračner, Boštjan Ceglar, Edo Ješe, Tone Zakrajšek, Jože Berčon, Andor Palkovič).

Rezultati – moški (stoje):

1. mesto: Franc Lukner (MDI Šaleške doline),
2. mesto: Marko Pešec (DI Krško),
3. mesto: Bruno Zorko (DI Koper).

Rezultati – moški (sede):

1. mesto: Gašper Peček (DP Novo mesto),
2. mesto: Rudolf Centrih (DP Celje),
3. mesto: Boštjan Ceglar (DP Ljubljana).

14. KOŠARKA NA VOZIČKIH

V soboto, 10.07.2021 je na Vranskem potekalo državno prvenstvo v košarki na vozičkih. Organizator in izvajalec tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK.

15. HITROPOTEZNI ŠAH (POSAMIČNO) – DISTROFIKI

Od 30.07. do 02.08.2021 je v CIRIUS – u v Kamniku potekalo državno prvenstvo v šahu za distrofike. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec Društvo distrofikov Slovenije.

Rezultati – ženske:

1. mesto: Tatjana Strmčnik,
2. mesto: Fanika Trunkelj,
3. mesto: Dragica Kokol.

Rezultati – moški:

1. mesto: Gregor Žargaj,
2. mesto: Ciril Kužner,
3. mesto: Goran Habjanič.

16. HITROPOTEZNI ŠAH (POSAMIČNO)

V soboto, 14.08.2021, je na Dolu pri Hrastniku potekalo odprto državno prvenstvo v hitropoteznem šahu v posamični konkurenci. Tekmovanje je organizirala Zveza ŠIS – SPK, izvedba pa je bila v rokah DI Hrastnik.

Rezultati – ženske:

1. mesto: Pavla Košir (MDI Kamnik),
2. mesto: Alenka Nikl (DI Muta),
3. mesto: Erika Car (MDI Murska Sobota).

Rezultati – moški:

1. mesto: Jaka Juvan (DI Muta),
2. mesto: Janez Pobrežnik (DI Dravograd),
3. mesto: Slavko Bedič (DI Črnomelj).

17. ŠAH – SLEPI (POSAMIČNO)

Med 02. in 08. septembrom 2021 je na Okroglem potekal že 14. mednarodni šahovski turnir za slepe in slabovidne. Tekmovanje je hkrati štelu tudi za državno prvenstvo Slovenije v posamični konkurenci, ki ga je organizirala Zveza ŠIS – SPK, izvedba pa je bila v rokah MDSS Kranj.

Rezultati:

1. mesto: Matej Žnuderl (MDSS Celje),
2. mesto: Marjan Štimec (MDSS Ljubljana),
3. mesto: Bor Gradišek (MDSS Celje).

18. PARAATLETIKA – HROVATINOV MEMORIAL

V soboto, 11.09.2021 je na Mestnem stadionu na Ptujju potekal 52. memorial prof. Bojana Hrovatina, tekmovanje pa je štelu tudi za državno prvenstvo Slovenije v paraatletiki.

Rezultati – ženske:

TROBOJ – METI (disk, krogla, kopje/kij):
Skupina F51:

1. mesto: Anica Radej (DP Novo mesto),
2. mesto: Katarina Miličević (DP Ljubljana).

Skupina F53:

1. mesto: Marta Janežič (DP Murska Sobota),
2. mesto: Alenka Tratnjek (DP Ljubljana),
3. mesto: Namka Paratušič (DP Ljubljana),

Skupina F54:

1. mesto: Metoda Žnidarec (DP Celje),
2. mesto: Damjana Marion (DP Celje),
3. mesto: Anka Vesel (DP Kranj).

Skupina F55:

1. mesto: Nataša Godec (DP Maribor).

VOŽNJA – 100 m

Skupina T51 – T54:

1. mesto: Nataša Godec (DP Maribor),
2. mesto: Anica Radej (DP Novo mesto),
3. mesto: Metoda Žnidarec (DP Celje).

Rezultati – moški:

TROBOJ – METI (disk, krogla, kopje/kij):
Skupina F51:

1. mesto: Rok Bratovž (DP Ljubljana),
2. mesto: Vladimir Peterlin (DP Nova Gorica),
3. mesto: Klavdij Leban (DP Nova Gorica).

Skupina F52 in F53:

1. mesto: Henrik Plank (DP Celje),
2. mesto: Emil Močnik (DP Ljubljana),
3. mesto: Aleš Povše (DP Celje).

Skupina F54:

1. mesto: Janez Hudej (DP Celje),
2. mesto: Sanjin Pernić (DP Celje),
3. mesto: Aleš Ratzunik (DP Celje).

Skupina F55, F56 in F57:

1. mesto: Nejc Stakne (DP Celje),
2. mesto: Nenad Stojaković (DP Celje),
3. mesto: Jernej Slivnik (DP Kranj).

Skupina – veterani:

1. mesto: Metod Zakotnik (DP Kranj),
2. mesto: Anton Vrbnjak (DP Murska Sobota),
3. mesto: Janez Globevnik (DP Kranj).

TROBOJ – VOŽNJE (100 m, 200 m in 400 m):

Skupina T51 – T54 (formule):

1. mesto: Damjan Hovnik (DP Slovenj Gradec),
2. mesto: Aleš Povše (DP Celje),
3. mesto: Štefan Glavan (DP Ljubljana).

Skupina T51 – T54 (standardni vozički):

1. mesto: Jernej Slivnik (DP Kranj),
2. mesto: Žiga Vinetič (DP Novo mesto),
3. mesto: Sanjin Pernić (DP Celje).

VOŽNJA – 100 m:

Skupina T51 – T54:

1. mesto: Jernej Slivnik (DP Kranj),
2. mesto: Danijel Milošič (DP Maribor),
3. mesto: David Slaček (DP Maribor).

VOŽNJA – 800 m:

Skupina T51 – T54:

1. mesto: Aleš Povše (DP Celje),
2. mesto: Damjan Hovnik (DP Slovenj Gradec),
3. mesto: Jernej Slivnik (DP Kranj).

19. BALINANJE – GLUHI (EKIPNO)

MDGN občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije organiziralo državno prvenstvo gluhih v balinanju - ekipno za moške in ženske. Prvenstvo je bilo odigrano v soboto, 11. septembra 2021 v balinarski dvorani Balinček v Rogaški Slatini.

Rezultati – ženske:

1. mesto: AURIS Kranj,
2. mesto: MDGN občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče,
3. mesto: DOOS Celjske regije.

Rezultati – moški:

1. mesto: DGN Južne Primorske,
2. mesto: DGN Ljubljana,
3. mesto: AURIS Kranj.

20. PARAPLAVANJE

V nedeljo, 12.09.2021 je na bazenu Bonifika potekala državno prvenstvo v paraplavanju. Tekmovanje je

organizirala Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa je bila Plavalna zveza Slovenije.

Rezultati – ženske:

50 m – prosto:

- S3:** 1. mesto: Tonja Berložnik (PK Velenje).

- S8:** 1. mesto: Bogomira Jakin (Paras).

S14:

1. mesto: Anja Golčer (PK Velenje),
2. mesto: Ema Škrlič (Cirius Vipava),
3. mesto: Larisa Žibert (ŠD Plavalček).

- SG:** 1. mesto: Tjaša Maselj (Vidim Cilj).

PMS:

1. mesto: Karin Heuffel (ZMSS),
2. mesto: Tina Zelič (ZMSS),
3. mesto: Brigita Pavčnik (ZMSS).

100 m – hrbtno:

S14:

1. mesto: Maruša Golčer (PK Velenje).

50 m – hrbtno:

- S3:** 1. mesto: Tonja Berložnik (PK Velenje).

- S8:** 1. mesto: Bogomira Jakin (Paras).

S14:

1. mesto: Maruša Golčer (PK Velenje),
2. mesto: Larisa Žibert (ŠD Plavalček),
3. mesto: Maja Bartolj (ŠD Plavalček).

100 m – prsno:

SB14:

1. mesto: Sabina Cimperc (PK Velenje).

50 m – prsno:

SB14:

1. mesto: Sabina Cimperc (PK Velenje),
2. mesto: Metka Fartek (Sožitje Radovljica),
3. mesto: Neža Kuhar (OŠ Antona Janše).

- SG:** 1. mesto: Tjaša Maselj (Vidim Cilj).

PMS:

1. mesto: Tatjana Vrh (ZMSS),
2. mesto: Brigita Pavčnik (ZMSS),
3. mesto: Suzana Rantaša (ZMSS).

- DS:** 1. mesto: Mija Jakovina (ŠD Plavalček).

100 m – prosto:

S14:

1. mesto: Anja Golčer (PK Velenje).

Rezultati – moški:

50 m – prosto:

S5:

1. mesto: Haris Muratović (ŠD Riba),
2. mesto: Robi Cakič (Vidim Cilj).

- S8:** 1. mesto: Luka Stanar (ŠD Riba)

S9:

1. mesto: Ivan Lesnika (ŠD Plavalček),
2. mesto: Rok Mihelčič (ŠD Riba).

S12:

1. mesto: Jakob Zupanič (ŠD Invalid),
2. mesto: David Bizjak (Vidim Cilj).

S14:

1. mesto: Miha Pavlič (ŠD Plavalček),
2. mesto: Peter Dečman (Vidim Cilj),
3. mesto: Damjan Gerič (Sožitje Radovljica).

PMS:

1. mesto: Andrej Oman (ZMSS),
2. mesto: Gregor Erman (ZMSS),
3. mesto: Denis Kocjančič (ZMSS).

DS:

1. mesto: Jan Berlot (OŠ Antona Janše),
2. mesto: Jakob Jenko (ŠD Riba),
3. mesto: Jan Šlogar (ŠD Plavalček).

100 m – hrbtno:

S9:

1. mesto: Tristan Majcenovič (PK Branik).

S14:

1. mesto: Aljaž Vejnovič (PK Velenje),
2. mesto: Filip Radisavljevič (PK Velenje).

100 m – delfin:

- DS:** 1. mesto: Alen Šošter (PK Velenje).

50 m – hrbtno:

- S9:** 1. mesto: Tristan Majcenovič (PK Branik).

- S14:** 1. mesto: Kerim Kozarac (PK Velenje).

100 m – prsno:

SB14:

1. mesto: Maj Režman (ŠD Plavalček),
2. mesto: Filip Radisavljevič (PK Velenje),
3. mesto: Amadej Kremžar (PK Velenje).

- DS:** 1. mesto: Urban Goltnik (PK Velenje).

50 m – delfin:

S6:

1. mesto: Tim Žnidaršič Svenšek (ŠD Riba).

21. BOCCIA

V soboto, 18.09.2021 je v Kamniku potekalo državno prvenstvo v dvoranskem balinanju – "Boccia". Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa Sonček ŠDCP.

Rezultati – posamezno: Brez klasifikacije:

1. mesto: Timotej Čížek (*Zveza Sonček*),
2. mesto: Aleš Pipuš (*Zveza Sonček*),
3. mesto: Marko Oberžan (*Zveza Sonček*).

S14: 1. mesto: Aljaž Vejnovič (*PK Velenje*).

DS:

1. mesto: Jan Berlot (*OŠ Antona Janše*),
2. mesto: Alen Šošter (*PK Velenje*),
3. mesto: Rok Slapšak (*ŠD Plavalček*).

50 m – prsno:

SB8:

1. mesto: Ivan Lesnik (*ŠD Plavalček*),
2. mesto: Tim Bučar (*ŠD Riba*).

SB12:

1. mesto: Jakob Zupanič (*ŠD Invalid*),
2. mesto: David Bizjak (*Vidim Cilj*).

SB14:

1. mesto: Peter Dečman (*Vidim Cilj*),
2. mesto: Maj Režman (*ŠD Plavalček*),
3. mesto: Miha Pavlič (*ŠD Plavalček*).

PMS:

1. mesto: Andrej Oman (*ZMSS*),
2. mesto: Denis Kocjančič (*ZMSS*),
3. mesto: Matic Glinšek (*ZMSS*).

DS:

1. mesto: Urban Goltnik (*PK Velenje*),
2. mesto: Rok Slapšak (*ŠD Plavalček*).

100 m – prosto:

S6: 1. mesto: Gašper Glušič (*PK Velenje*).

S14:

1. mesto: Nace Mencinger (*Sožitje Radovljica*),
2. mesto: Nej Šumnik (*PK Velenje*),
3. mesto: Matio Grbac (*CUDV Črna na Koroškem*).

Rezultati – pari:

1. mesto: Blades (*Blaž Adamlje, Adam Dmitrovič*),
2. mesto: Trobla (*Matjaž Bartol, Nataša Bartol*),
3. mesto: Bomm (*Bojan Poredoš, Mujaga Majetič*).

22. PARASTRELSTVO

V soboto, 18.09.2021 je na strelišču na Dolenjski cesti v Ljubljani, potekalo državno prvenstvo v parastrelstvu. Organizator in izvajalec tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK.

Rezultati – ženske:

Serijska puška – NAC:

1. mesto: Danijela Budin Ravnič (*DIO Piran*),
2. mesto: Marija Sušec (*DI Slovenj Gradec*),
3. mesto: Lilijana Brodej (*DI Slovenj Gradec*).

Serijska puška – SH2:

1. mesto: Mirjam Petrič (*ZMSS*),

2. mesto: Vesna Novak (*DP Celje*),
3. mesto: Vesna Inkret (*ZMSS*).

Standardna puška – NAC:

1. mesto: Danijela Budin Ravnič (*DIO Piran*).

Rezultati – moški:

Serijska puška – NAC:

1. mesto: Ludvik Pšajd (*DI Ptuj*),
2. mesto: Štefko Behek (*DI Ljubljana - Šiška*),
3. mesto: Srečko Postrak (*MDI Lenart*).

Serijska puška – SH1:

1. mesto: Franc Jožef (*DP Murska Sobota*),
2. mesto: Franc Pinter (*DP Maribor*),
3. mesto: Srečko Petkovšek (*DP Koper*).

Serijska puška – SH2:

1. mesto: Aleksander Jovanović (*MDI Šaleške doline*),
2. mesto: Aleš Vrhovc (*DP Ljubljana*),
3. mesto: Marjan Podgrajšek (*ZMSS*).

Standardna puška – NAC:

1. mesto: Štefko Behek (*DI Ljubljana - Šiška*).

Standardna puška – SH1:

1. mesto: Franc Pinter (*DP Maribor*),
2. mesto: Franc Jožef (*DP Murska Sobota*).

Standardna puška SH2:

1. mesto: Franček Gorazd Tiršek (*DP Celje*),
2. mesto: Damjan Pavlin (*DI Krško*),
3. mesto: Aleksander Jovanović (*MDI Šaleške doline*).

Pištola – NAC:

1. mesto: Ludvik Pšajd (*DI Ptuj*),
2. mesto: Anton Kolar (*DI Črešnjevce*),
3. mesto: Jože Ramšak (*DIO Laško*).

Pištola – SH1:

1. mesto: Anton Bavec (*DP Ljubljana*).

Rezultati – ekipno:

Serijska puška – NAC:

1. mesto: DI Slovenj Gradec (*Marija Sušec, Mihaela – Jelka Sušec, Lilijana Brodej*),
2. mesto: ODI Zgornje Posotelje (*Martin Leskovar, Silvo Lubej, Jože Lipar*).

Serijska puška – SH2:

1. mesto: ZMSS – Celje (*Vesna Inkret, Matic Glinšek, Marjan Podgrajšek*),
2. mesto: DP Murska Sobota (*Slavko Dunaj, Venčeslav Bežjak, Leon Jurkovič*),
3. mesto: MDI Šaleške doline (*Jerneja Koželjnik, Aleksander Jovanović, Robert Ostrovršnik*).

23. KEGLJANJE – ZDIS, ZPS, ZDGNŠ

V nedeljo, 26.09.2021 je na kegljišču Golovec v Celju, potekalo državno prvenstvo v kegljanju za člane ZDIS, ZPS in ZDGNŠ. Državno prvenstvo je bila organizirano in izvedeno pod okriljem Zveze ŠIS – SPK.

Rezultati – ženske:

KP:

1. mesto: Martina Glavič (*DP Novo mesto*),
2. mesto: Nataša Godec (*DP Maribor*).

KT:

1. mesto: Marta Janežič (DP Murska Sobota).

K3:

1. mesto: Mateja Jesensek (PARAS).

K5:

1. mesto: Silva Mravljak (MDI Drava),
2. mesto: Bernarda Žvikart Černič (DI Slovenj Gradec),
3. mesto: Mira Keber (DI Ljubljana - Šiška).

Rezultati – moški:

KP:

1. mesto: Viktor Rupnik (DP Ljubljana),
2. mesto: Tone Kanc (DP Novo mesto),
3. mesto: Gašper Peček (DP Novo mesto).

KT:

1. mesto: Aleš Povše (DP Celje),
2. mesto: Damjan Herček (DP Podravja).

KG:

1. mesto: Aleš Peperko (DOOS Celje),
2. mesto: Robert Marolt (DOOS Celje),
3. mesto: Esad Hadžiagič (DI Mežiške doline).

K1:

1. mesto: Jože Vetrih (MDI Goriške),
2. mesto: Konrad Benkič (DI Vrhnika),
3. mesto: Peter Nadlišek (DI Vrhnika).

K2:

1. mesto: Bojan Fijavž (PARAS),
2. mesto: Anton Glad (PARAS),
3. mesto: Miroslav Bogdanovič (DI Ljubljana - Šiška).

K3:

1. mesto: Janko Kardinar (MDI Murska Sobota).

K4:

1. mesto: Peter Ozmec (DI Mežiške doline),
2. mesto: Jožef Friedl (DI Muta),
3. mesto: Slobodan Ristič (DI Vič - Rudnik).

K5:

1. mesto: Slavko Poglajen (DI Zagorje),
2. mesto: Srečko Pajtlar (MDI Drava),
3. mesto: Marko Skopljakovič (DI Slovenj Gradec).

24. FUTSAL – GLUHI

Državno prvenstvo gluhih v futsalu se je nazadnje odvijalo leta 2019, zaradi epidemije koronavirusa je tekmovanje lani odpadlo. Letos je potekalo v soboto, 9. oktobra, organizacijo pa je prevzelo Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije.

Rezultati:

1. mesto: DGN Ljubljana,
2. mesto: DOOS Celjske regije,
3. mesto: MDCN občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče.

25. BALINANJE (EKIPNO) - MS

V nedeljo, 10.10.2021 je na balinišču Krim v Ljubljani potekalo državno prvenstvo v balinanju za osebe z Multiplo sklerozo v ekipni konkurenci. Organizator državnega prvenstva je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa Komisija za šport pri ZMSS.

Rezultati – ženske:

1. mesto: Kamniško – Zasavska podružnica (Ana Mohar, Veronika Groznik, Darinka Krafogel),
2. mesto: Gorenjska podružnica (Tatjana Čepon, Barbara Ramovš, Tina Zupančič, Marija Tratnjek),
3. mesto: Prekmurska podružnica (Erika Mataj, Nada Kerec, Blanka Dervarič).

Rezultati – moški:

1. mesto: Ljubljanska podružnica

(Andrej Oman, Janez Požun, Sašo Živič),
2. mesto: Koroška podružnica (Albert Verbek, Igor Košutnik, Ivan Knez),
3. mesto: Notranjska podružnica (Emil Urbanc, Janez Hribar, Aleksander Miletič, Ludvik Hiti).

NT NAC:

1. mesto: Milana Krmelj (DI Jesenice),
2. mesto: Irena Elizabeta Klosternik (MDI Šaleške doline),
3. mesto: Olga Benčina (DI Tržič).

NT OPEN:

1. mesto: Milana Krmelj (DI Jesenice),
2. mesto: Andreja Dolinar (DP Kranj),
3. mesto: Barbara Meglič (DP Kranj).

26. PARANAMIZNI TENIS

V soboto, 16.10.2021 je v Športnem centru Livada v Novem mestu potekalo državno prvenstvo v paranamiznem tenisu. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa ŠD SU Novo mesto.

Rezultati – ženske:

NT4:
1. mesto: Barbara Meglič (DP Kranj),
2. mesto: Andreja Dolinar (DP Kranj).

NT6 – NT10:

1. mesto: Karin Praček (NTK Gorica),
2. mesto: Bernarda Kočevar (ZMSS),
3. mesto: Sabina Gabrovec (ZMSS).

Rezultati – moški:

NT1 – NT5:
1. mesto: Edi Ravnjak (DI Dravinjske Doline),
2. mesto: Peter Jereb (DI Trbovlje).

NT6:

1. mesto: Tomaž Rabuzin (DI Trbovlje),
2. mesto: Klemen Vidmar (DI Jesenice),
3. mesto: Gorazd Majič (DI Murska Sobota).

NT7:

1. mesto: Luka Trtnik (SONČEK),
2. mesto: Uroš Breznikar (MDI Žalec),
3. mesto: Jože Cverle (DI Laško).

NT8:

1. mesto: Alen Bečirevič (MDI Novo mesto),
2. mesto: Štefan Vidmar (MDI Litija in Šmartno),
3. mesto: Denis Kocjančič (ZMSS).

NT9:

1. mesto: Anton Leber (MDI Šaleške doline),
2. mesto: Karl Lebič (MDI Žalec),
3. mesto: Damijan Urbanec (SONČEK).

NT10:

1. mesto: Tonček Ribič (MDI Litija in Šmartno),
2. mesto: Jožef Tomažin (PARAS),
3. mesto: Vladimir Deželak (MDI Litija in Šmartno).

NT NAC:

1. mesto: Silvo Slaček (DI Slovenska Bistrica),
2. mesto: Šefčet Drndalaj (MDI Ptuj),
3. mesto: Igor Reberc (NTK Spin Mala Nedelja).

NT OPEN:

1. mesto: Luka Trtnik (SONČEK),
2. mesto: Silvo Slaček (DI Slovenska Bistrica),
3. mesto: Šefčet Drndalaj (MDI Ptuj).

27. BOWLING - GLUHI (POSAMIČNO in DVOJICE)

V ljubljanskem Bowling klubu je minulo soboto Mestno društvo gluhih in

naglušnih Ljubljana v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije izvedlo državno prvenstvo gluhih v bowlingu posameznikov in dvojic.

Rezultati – ženske (posamično):

1. mesto: Marijana Kastelec (DOZIS Novo mesto),
2. mesto: Polona Kopina (AURIS Kranj),
3. mesto: Kati Nikič (DOZIS Novo mesto).

Rezultati – moški (posamično):

1. mesto: Boris Nadižar (AURIS Kranj),
2. mesto: Anton Mohorč (AURIS Kranj),
3. mesto: Simon Špan (DGN Severne Primorske).

Rezultati – moški (dvojice):

1. mesto: Boris Nadižar in Franci Šušteršič (AURIS Kranj A),
2. mesto: Tomi Strel in Simon Špan (DGN Severne Primorske),
3. mesto: Boris Horvat in Anton Mohorč (AURIS Kranj B).

28. BOWLING - GLUHI (POSAMIČNO in DVOJICE)

V soboto, 23. oktobra, je na bowling stezah BK 300 v Ljubljani potekalo državno prvenstvo v bowlingu v kategoriji trojk, ki ga je organiziralo DGN Ljubljana v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije.

Rezultati:

1. mesto: AURIS Kranj (Boris Nadižar, Franc Šušteršič, Anton Mohorč),
2. mesto: DGN Ljubljana (Janez Slatinšek, Ivan Vačovnik, Klemen Žnidar),
3. mesto: DGN Severne Primorske (Tomi Strel, Teodora Strel, Vladan Vukajlovič).

29. PIKADO (EKIPNO)

V soboto, 13.11.2021 je na Dolu pri Hrastniku potekalo državno prvenstvo v pikadu – ekipno. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa DI Hrastnik.

Rezultati – ženske:

1. mesto: MDI Lenart (Frida Čuček, Jana Ferk, Ana Gosak,

Majda Portir, Marica Kaučič),

2. mesto: MDI Žalec (Barbara Lovrenčič, Milica Puncer, Marjana Kapitler, Marija Leskošek),
3. mesto: DI Slovenska Bistrica (Ljubica Mlaker, Jožica Polanec, Marjana Pogelšek, Francka Pušnar).

Rezultati – moški:

1. mesto: DI Trbovlje (Vesel Šalja, Jože Hočevar, Srečko

Obrovnik, Ignac Jamšek),

2. mesto: MDI Velenje (Branko Stropnik, Vojko Mandelc, Aleksander Jovanovič, Branko Guzej, Ivan Trs),
3. mesto: MDI Goriške (Jože Valentinčič, Zoran Šuligoj, Silvo Gregorčič, Milan Kodolja, Dušan Mihelj).

30. ODBOJKA SEDE

V nedeljo, 14.11.2021 je v Osnovni šoli v Braslovčah potekalo državno prvenstvo v odbojki sede. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa IŠD Maxi Braslovče.

Rezultati:

1. mesto: OD SIP Šempeter (Mojca Božič, Matic Keržan, Marko Pokleka, Sebastjan Osrečki, Suzana Ocepek, Lena Gabršček, Sašo Korun, Martin Marovt, Jernej Vrhunc),
2. mesto: IŠD Samorastnik Ravne na Koroškem

(Matjaž Majdič, Klara Vrabič, Mišja Mesner, Anita Goltnik Urnaut, Danica Gošnjak, Anja Zdovc, Primož Petek, Vladimir Homan, Alenka Iršič, Mark Vetrih, Marjan Praprotnik),

3. mesto: IŠD Maxi Braslovče (Tomi Jakša, Marina Cencelj, Primož Tratnik, Maša Božič, Katja Banko, Tija Vrhovnik, Vesna Pogačar).

Stanislava Urnaut),

2. mesto: MDI Murska Sobota (Marija Barber, Antonija Rantaša, Erika Car, Greta Škrilec).

Rezultati – moški:

1. mesto: MDI Žalec (Tomo Studnička, Jožef Peternel, Marjan

31. HITROPOTEZNI ŠAH (EKIPNO)

V soboto, 20. novembra je v Ljubljani potekalo državno prvenstvo v hitropoteznem šahu v ekipni konkurenci. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa DVI Ljubljana.

Rezultati – ženske:

1. mesto: DI Muta (Alenka Nikl, Slavica Pečovnik Urh,

Knez, Marjana Uršič, Andrej Štrucl),

2. mesto: DI Črnomelj (Slavko Bedič, Barbirič Nikola, Kadragič Mario, Jože Jerman, Davidovič Petar),
3. mesto: DI Slovenska Bistrica (Roman Rozman, Dušan Detiček, Milan Krajnc, Alojz Bratovščak).

32. POSPEŠEN ŠAH - SLEPI (POSAMIČNO)

V soboto, 04.12.2021 in nedeljo, 05.12.2021 je na Okroglem potekalo državno prvenstvo v pospešenem šahu za slepe in slabovidne v posamični konkurenci. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec MDSS Ptuj.

Rezultati:

1. mesto: Aleksander Uršič (MDSS Koper),
2. mesto: Matej Žnuderl (MDSS Celje),
3. mesto: Franc Mlačnik (MDSS Kranj).

Pripis uredništva:

Glede na vsa izvedena državna prvenstva v »KOVID« časih gre predvsem zasluga in zahvala vsem izvajalcem in še posebej vodji državnih prvenstev in koordinatorju pri Zvezi ŠIS – SPK, Žigi Kobaševiču. Potrebno je bilo ogromno dogovarjanja, usklajevanj in iskanje primernih športnih objektov, da je bilo zagotovljeno vsem pogojem, ki jih je narekoval NIJZ.

Košarka na vozičkih – sezona 2021/2022

Piše: Žiga Kobašević

(foto: Dragana Stjepanović)

Pretekla sezona košarke na vozičkih v Sloveniji se je zaključila zelo pozno, finale državnega prvenstva je potekalo šele 10. julija. Z aktualno sezono pa smo pričeli po ustaljenih tirnicah, sredi avgusta.

Po treh tednih treningov in priprav, ki smo jih opravili večinoma na Vranskem in v Kamniku, smo se prvi vikend septembra podali na Future Cup v Brno. V konkurenci domače reprezentance Češke ter Poljske A in B selekcije smo zasedli končno 2. mesto. Premagali smo domačine in B ekipo Poljske; medtem ko smo se z A moštvom v prvem polčasu enakovredno kosali, smo v drugem žal popustili in Poljaki so zaslužno zmagali. A Poljska je košarkarska velesila, mi pa smo na tekmovalju nastopili v okrnjeni zasedbi, saj so zaradi objektivnih razlogov doma ostali: Danilo Kamenik, Enis Musić, Matej Arh, Robert Radić in Gregor Gračnar. Posebej lahko izpostavimo Milana Slapničarja, ki je na prvi tekmi proti Češki dosegel kar 42 točk, poleg njega pa so nastopili še: Haris Kuduzović, David Škorjanc, Klemen Lokar, Robi Bojanec, Aleš Povše in Simon Gračnar.

Rezultati:

ČEŠKA : SLOVENIJA 65 : 70

(15 : 14, 18 : 19, 15 : 18, 17 : 19)

Slovenija: Slapničar 42, Kuduzović 21, Škorjanc 3, Bojanec in Gračnar po 2.

SLOVENIJA : POLJSKA B 81 : 35

(15 : 14, 26 : 5, 17 : 7, 23 : 9)

Slovenija: Kuduzović 28, Slapničar in Škorjanc po 23, Lokar 5, Gračnar 2.

POLJSKA A : SLOVENIJA 68 : 42

(11 : 12, 17 : 12, 21 : 14, 19 : 4)

Slovenija: Slapničar 14, Škorjanc 12, Kuduzović 10, Gračnar 4, Lokar 2.

Po turnirju na Češkem smo nadaljevali s treningi, 20. septembra pa smo se ponovno podali na desetdnevne priprave na naši obali, nastanjeni smo bili v domu paraplegikov v Pacugu, trenirali pa smo v Luciji. Za zaključek priprav smo odigrali pripravljalno tekmo proti italijanski ekipi Polisportiva Nordest Castelvecchio, ki smo jo suvereno dobili z rezultatom 69 : 45.

Po povratku s priprav smo ponovno nadaljevali s treningi, da bi se čim bolj pripravili na 1. kolo regionalne lige NLB Wheel v Beogradu. V ligi igramo z reprezentančno postavo pod imenom Paraspport Slovenia. Ponovno nismo nastopili v popolni postavi, saj so doma ostali Aleš Povše, Simon Gračnar, Robert Radić in Milan Slapničar. Ne glede na to so fantje pokazali, česa so sposobni, dobili smo obe tekmi, tako proti zelo močni ekipi Paramont – Črna Gora kot proti ekipi Singidunum Crvena Zvezda iz Beograda. Tako po 1. kolu lige zasedamo vrh lestvice, naslednje kolo pa bo 19. decembra potekalo v Zadru, ko bomo ponovno igrali z ekipo Paramonta, poleg nje pa bo naš nasprotnik domača ekipa KKOI Zadar.

Rezultati:

PARASPORT SLOVENIA : KK OSI PARAMONT 67 : 66

(16 : 8, 15 : 20, 16 : 18, 20 : 20)

Paraspport Slovenia: Musić 24, Kamenik 18, Kuduzović 14, Škorjanc 7, Lokar in Arh 2.

KKK SINGIDUNUM CRVENA ZVEZDA : PARASPORT SLOVENIA 46 : 68

(13 : 16, 13 : 14, 7 : 20, 13 : 18)

Paraspport Slovenia: Kamenik 22, Kuduzović 18, Musić 14, Arh 6, Lokar in Škorjanc 4.

Poleg dveh zmag nas veseli dejstvo, da smo bili izžrebani kot prejemniki vozička, ki ga donira NLB, prejeli pa ga bomo na zadnjem kolu, ki bo potekalo 14. maja v Sloveniji.

XVI. IBCA Olimpijada slepih in slabovidnih

Piše: Leon Mazi

(foto: Osebni arhiv)

Rodos, Grčija, 16. do 27. oktober 2021

Potovanje

V soboto, 16. oktobra, smo se ob enih zjutraj zbrali v Ljubljani in se odpravili proti beneškemu letališču. Ob pol sedmih nas čaka polet v Rim, iz Rima naj bi leteli v Atene in popoldne še na Rodos. Vemo, da je šla v sredo v stečaj Alitalia, s katero naj bi leteli, vendar so nam zagotovili, da je vse v redu, saj je novi prevoznik Italia Trasporto Aereo prevzel vse obveznosti. V Benetkah pa se je že takoj zapletlo, saj je bil let za Rim ob 6.50, 20 minut kasneje, kot je bil predviden. Razmišljamo, dobro, bomo morali v Rimu pač malo pohiteti pri prestopanju in bo vse v redu. Pri prijavi pa se stvari resno zapletejo, ne spustijo nas na ta let, obenem pa nam obljublajo, da bodo naši rešitev. Rešitev, ki nam jo na okencu Italia Trasporto Aereo ponudijo okoli desete ure, pa je: letite z nami v Muenchen, prespite na svoje stroške, jutri zvečer pa boste leteli direktno na Rodos. Ponudba je nesprijemljiva, saj bomo tako prispeli šele na drugo kolo. Kakšno uro že tudi v Ljubljani vedo za naše težave in mrzlično prečesavajo povezave z Rodosom. Okoli enajste ure nam je jasno, da na Rodos letimo jutri, v soboto zjutraj ob 6.30 z Dunaja. Zdaj nas je treba iz Benetk prestaviti na Dunaj, obenem pa obdržati skupaj celotno ekipo. Iz Ljubljane pošljejo kombi. Na pol poti na Dunaj si malo pred Ljubljano privoščimo daljše kosilo, nekako moramo izgubiti nekaj

časa. V kombiju se zamenjata voznika in na dunajskem letališču smo nekaj pred polnočjo, na koledarju je še vedno sobota. Za vstop v Grčijo si naredimo nove PLF obrazce, saj zdaj vstopamo iz Avstrije in so stari, po katerih naj bi vstopili iz Italije, ničvredni.

Do poleta imamo precej časa, s spancem ga uspe zapolniti samo Mateju, ostali pa se prekladamo sem in tja in v glavnem ne vemo, kaj bi sami s sabo. S prijavo na let nimamo težav. Ob šestih zjutraj se vkrcavamo, na Dunaju ni ravno toplo. Po moji uri pristanemo ob 9.00, prestavim jo na 10.00, na pisti nas pozdravi zelo prijetnih +23 stopinj. Organizatorjev prevoz v hotel nas čaka in ob 11.00 smo v hotelu. Ljubljanci so torej tokrat potovali 33 ur, ostali pa še kakšno več. Udeleženci si bomo tokratno olimpijado tako zapomnili tudi po potovanjih v času korone, vedeli pa bomo tudi, kdaj je propadla Alitalia.

Prvo kolo imamo ob treh.

▲
Z leve proti desni: Matej Žnuderl, Gregor Čižman, Janez Mlačnik, Marjan Štimec, Leon Mazi, Emil Muri in Vlado Turičnik.

Pred pričetkom

V Rodos Palace Hotelu, najbolj »šahovskem« hotelu, v katerem sem bil doslej, obenem z olimpijado slepih in slabovidnih poteka amatersko svetovno prvenstvo (v skupini z ratingom do 2300 nastopa tudi Slovenka Pia Marie Ružič), 44. svetovno prvenstvo v reševanju problemov in 63. svetovno prvenstvo v komponiranju problemov pa imajo šahisti problemisti. Na bazenu je postavljen vrtni šah, v mezaninu pa stoji več šahovskih miz z intarzijami, kar mi da vedeti, da tja niso postavljene samo za čas prvenstev. Na pripravah lahko torej tudi kakšno športno moštvo odigra še šahovski turnir.

Na olimpijadi je zaigralo 22 reprezentanc, favorizirani sta pomlajena ekipa Rusije in Poljska, za

katero ob dveh mednarodnih mojstrih nastopa tudi vele mojster Tazbir Marsin. Boj za tretjo stopničko bo potekal med vedno solidno Ukrajino, tokrat kompletno Madžarsko in vedno nevarnejšo Srbijo. Stvari pa lahko zaplete velika neznanka, sicer nizko postavljena Indija.

“Mi smo enajstopostavljena ekipa, nastopamo v postavi: Vlado Turičnik, Marjan Štimec, Janez Mlačnik, Matej Žnuderl, Emil Muri in Gregor Čižman. Rezervi sta Štimec, ki je v osnovni postavi na drugi deski zaradi nekaterih strateških možnosti pri menjavanju, in Gregor Čižman.”

Trener sem Leon Mazi, v odpravi pa je še Metod Logar. Cilj je uvrstitev na naslednje IBCA svetovno ekipno prvenstvo, prinesla pa nam ga bo uvrstitev med prvih 16.

Potek prvenstva

Vseh devet kol favoriti v glavnem suvereno opravljajo svoje delo, manjše presenečenje v prvem kolu je zmaga Indije proti Ukrajini. Edino veliko presenečenje vidimo v četrtem kolu, ko Rusija premaga Poljsko. Presenečenje ni zmaga sama, temveč rezultat 4 : 0. Rusi do konca ne popuščajo, zmagajo vse dvoboje in so zasluženo prvi, prepričljivo kot že dolgo nihče. Nепrepričljivi Poljaki izgubijo še z Ukrajino, a so kljub temu drugi pred mlado ekipo Srbije, ki je tretja. Tudi oni izgubijo dva dvoboja.

Slovinci smo igrali takole:

1. kolo Slovenija : Kanada 3 : 1
Turičnik Vlado : Lambert Pierre 0 : 1
Štimec Marjan : Sahrane Juba 1 : 0
Mlačnik Janez : Bourdeau Yvan 1 : 0
Žnuderl Matej : Vincent Andre 1 : 0

2. kolo Srbija : Slovenija 3½ : ½:
Dimič Pavle : Turičnik Vlado 1 : 0
Jandrič Damjan : Štimec Marjan 1 : 0
Janjič Stefan : Mlačnik Janez 1 : 0
Bjelanović Mile : Žnuderl Matej ½ : ½

3. kolo Francija : Slovenija 2 : 2
Thevenet Yann : Turičnik Vlado ½ : ½
Deville Olivier : Mlačnik Janez 0 : 1
Meyer Eric : Žnuderl Matej 1 : 0
Ambrosino Theo : Muri Emil ½ : ½

4. kolo Slovenija : Nemčija 1½ : 2½
Turičnik Vlado : Schellmann Frank 1 : 0
Mlačnik Janez : Dobierzin Olaf 0 : 1
Žnuderl Matej : Riegler Dieter ½ : ½
Muri Emil : Dyballa, Gerhard 0 : 1

5. kolo Finska : Slovenija 1½ : 2½
Tonteri Ari : Turičnik Vlado ½ : ½
Holmela Kari : Mlačnik Janez ½ : ½
Wikman Bengt : Žnuderl Matej 0 : 1
Ambrosino Theo : Muri Emil ½ : ½

6. kolo Švedska : Slovenija 3 : 1
Magnusson Jorgen 2007 : Turičnik Vlado 1 : 0
Johansson William 2007 : Mlačnik Janez 1 : 0
Johansson Tage 2001 : Žnuderl Matej 1 : 0
Thomsson Hakan : Muri Emil 0 : 1

7. kolo Slovenija : Italija 1 : 3
Turičnik Vlado : Antonini Franco 0 : 1
Mlačnik Janez : Casadei Marco 0 : 1
Žnuderl Matej : Vrioni Bersan ½ : ½
Muri Emil : Badano Giancarlo ½ : ½

Četrto kolo, Slovenija : Nemčija, na prvi deski Turičnik Vlado – Schellmann Frank.

8. kolo Grčija : Slovenija ½ : 3½

Klimis Laertis : Turičnik Vlado ½ : ½
Boudalakis Filippos : Mlačnik Janez 0 : 1
Ntovas Dimitrios : Žnuderl Matej 0 : 1
Managias A : Muri Emil 0 : 1

9. kolo Slovenija : Kosovo 4 : 0

Turičnik Vlado : Gashi Gani 1 : 0
Mlačnik Janez : Tishuki Daut + : -
Žnuderl Matej : Kastrati Shaip 1 : 0
Muri Emil : Berisha Xhafer 1 : 0

Tako kot favoriti smo bili tudi mi zanesljivi z nižjepostavljenimi reprezentancami Kanade, Finske, Grčije in Kosova, v neodločen rezultat 2 : 2 pa nam uidejo Francozi. V dvobojih z višjepostavljenimi reprezentancami pa žal dosežemo samo posamezne zmage, a ostanemo brez ekipnih točk. Toda ti porazi niso tako prepričljivi. S Srbijo po treh ura igre stojimo odlično, kaže vsaj na 2 : 2, potem pa se v četrti uri igre, ko prihajajo časovne kontrole, zlomimo. Dolgo sta popolnoma odprta tudi dvoboja z Nemčijo in Italijo, tudi tu se odločilni zasuki dogajajo v četrti in peti uri igre. Zdi se, da nam v primerjavi z boljšimi manjka predvsem »šahovske kondicije«. Med letom odigramo bistveno manj

Reprezentanca Slovenije (desno) v modrih dresih.

partij kot konkurenca in to se nam pozna predvsem v srečanjih z močnejšimi nasprotniki.

Posamezniki imajo naslednje rezultate:

Turičnik Vlado 3½/9, vse na prvi deski
Štimec Marjan 1/2, na drugi deski
Mlačnik Janez 4½/9, na drugi in tretji deski
Žnuderl Matej 5½/9, na tretji in četrti deski
Muri Emil 4/6, na četrti deski
Čižman Gregor ½/1, na četrti deski

Z devetimi meč točkami delimo 8. do 15. mesto, po dodatnih kriterijih smo štirinajsti. Izpolnjen je zastavljeni cilj, uvrščeni smo na naslednje svetovno ekipno prvenstvo.

Končni vrstni red:

1. Rusija 18
2. Poljska 14
3. Srbija 14
4. Nemčija 11
5. Romunija 11
14. Slovenija 9

Več podrobnosti si lahko ogledate na spletni strani:
<http://chess-results.com/tnr581993.aspx?lan=1&art=1&flag=30>

Lahko gluhi in naglušni slišijo TV voditelje in napovedovalce?
Lahko osebe s težavami pri branju berejo aktualne novice?
Lahko slepi in slabovidni gledajo TV vsebine?

RTV Slovenija ZA VSE!

Enostavno.info

Dostopno.si

LAHKO
BRANJE

ZVOČNI
OPIS

ZNAKOVNI
JEZIK

PODNAPISI
ZA GLUHE IN
NAGLUŠNE

ZVOČNI
PODNAPISI

Na RTV Slovenija je to mogoče.

Smo edini medij v Sloveniji, ki zagotavlja dostopnost svojih vsebin.

#tuditojejavniRTV

Tretji paralimpijski tabor za družine uspešen

Piše: Majda Vesel Kočar

(foto: Arhiv Zveze ŠIS – SPK)

Na taboru se sklepajo nova prijateljstva.

Predstavitve hokeja na vozičkih je vedno zanimiva.

Na letošnjem paralimpijskem taboru za družine smo beležili rekordno število udeležencev, kar 49 jih je bilo, od tega 21 mladih oziroma otrok (16 družin).

Tabor tradicionalno organiziramo predzadnji vikend avgusta, letos pa smo ga zaradi paralimpijskih iger v Tokiu prestavili na zadnji vikend, da smo lahko spremljali večerne povzetke z iger. Tako smo se letos v Thermani Laško družili med 26. in 29. avgustom. Glavni namen tabora je otrokom, mladim in njihovim staršem pokazati športne aktivnosti, v katere se lahko vključijo, zato je tabor pomemben del programa Postani športnik.

Spoznavni večer in aktiven prvi dan

Po prihodu v Thermano v četrtek popoldanskih urah smo imeli po večerji predstavitveni večer, nato pa smo si ogledali povzetke paranamiznega tenisa in Luke Trtnika iz Tokia.

V petek smo bili že zgodaj zjutraj v športni dvorani, kjer smo spoznali prve športne panoge, ki so na voljo mladim.

Tako so se mladi spoznali z **boccio, košarko na vozičkih, paranamiznim tenišom in curlingom na vozičkih**. Športe so odlično predstavili naši trenerji in športniki. Petkovo dopoldne je bilo rezervirano za medije, tako smo imeli že dopoldne javljanje v živo v TV Dobro jutro, popoldne in zvečer pa so posnetke s tabora predvajali tako na komercialnih kot tudi na nacionalni televiziji.

Pred kosilom so imeli starši s **Tjašo Filipčič** zanimivo **delavnico o pomenu športa za družine**, otroke in mlade pa je v sosednji dvorani obiskal Zdravko Lidl. Po kosilu smo imeli predstavitve **plavanja**. Letos smo jo razdelili na dva dneva, da so res vsi prišli na vrsto. Plavanje je namreč šport, ki običajno vzbudi veliko zanimanja – največ otrok se po taboru priključi prav plavanju.

Plesni koraki na parašportno himno Ta tempo

V soboto zjutraj so vsi pozorno prisluhnili **Senti Jeler**, članici reprezentance odbojke sede, sledila je predstavitve **parakolesarstva**. Nato so se udeleženci v telovadnici preizkusili v **hokeju na električnih vozičkih** in **paraplesu**. Popoldne so otroci lahko preizkusili kolesi ali se udeležili plavanja. Zvečer smo se pod vodstvom Nina in Sare naučili plesne koreografije na Trkajevo parašportno himno Ta tempo.

Curling.

Namizni tenis.

Ples.

Letos smo se na na taboru pod vodstvom Sare Štirn in Nina Batagelj naučili delček koreografije na Trkajevo himno parašportnikov Ta tempo.

4 OTROCI IN ŠPORT

Ali ste vedeli?

Parakolesarstvo.

Zmagovalci v družinskih športnih igrah.

Zdravko Lidl na obisku.

Zaključek s športnimi igrami

Zbrane je v nedeljo nagovoril Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja. Dopoldne je staršem o izzivih starševstva z invalidnimi otroki **predavala Natalija Spark**, mladi pa so se v sosednji dvorani pomerili v **kvizu o paralimpijskih igrah**. Po kvizu sta se v živo iz Tokia javila naš paraplavalec Tim Žnidaršič Svenšek in trenerka Jana Čander. Otroci so bili izjemno navdušeni, ne nazadnje je bil Tim z nami leta 2019 na prvem taboru v Laškem.

Piko na i taboru smo postavili v športni dvorani, na sporedu je bilo **tekmovanje v športnih igrah** med družinami. Tu se nam je v telovadnici pridružil naš Levček Mark. Vsi sodelujoči so prejeli darilne vrečke, bogato napolnjene z izdelki naših sponzorjev. Fructal je za udeležence tabora prispeval fruce in frutabele, v Thermani pa so ponovno poskrbeli za to, da smo se dobro počutili.

Vse štiri dni je bilo na taboru izjemno vzdušje. Starši so se povezali med seboj, otroci so se družili. Zagotovo bo iz vseh teh vezi nastalo kaj dobrega, tj. nekaj novih športnikov. Zato se trenutno ukvarjamo s tem, kako tabor razširiti in nadgraditi, da bodo imeli starši in otroci še več možnosti in priložnosti za druženje in spoznavanje športov.

Več o taboru: <https://tabor.zsis.si/>.

Čistejši zrak, boljša igra

Piše: Tanja Babnik

(foto: Arhiv NZS)

Nogometna zveza Slovenije je v sodelovanju z Uefo Zvezi prijateljev mladine Moste Polje in URI Soča podarila 84 koles in eno prilagojeno kolo za gibalno ovirane otroke.

Nogometna zveza Slovenije je v sodelovanju z Uefo med evropskim nogometnim prvenstvom do 21 let 2021 otrokom iz socialno ogroženih družin ter otrokom, pacientom Univerzitetnega rehabilitacijskega centra Soča, podarila 84 koles ter prilagojeno kolo za otroke invalide.

Akciji so se pridružili tudi Tadej Pogačar, zmagovalec zadnje dirke po Franciji, ter ambasadorja evropskega prvenstva Jan Oblak in Josip Iličić, ki so vse prisotne pozdravili z videosporočilom.

Ob tej priložnosti so se otroci z URI Soča ambasadorju evropskega prvenstva Janu Oblaku zahvalili s pesmijo »Naš nogometni kralj«.

Naš nogometni kralj

Jan Oblak je prvak,
gole ubrani na en mah.
Čeprav v Španiji kraljuje,
v Sloveniji domuje.
Škofja Loka zanj pravi je dom,
kjer ohranja korenine njegove domovine.
V velik ponos Sloveniji je,
saj igra za uspeh in zmago ekipe.
Nihče premagati ga ne more,
saj le on to zmore.
Nogometni kralj naš on je pravi,
saj s trdim delom zmago ohrani.
Jan, ostani naš kralj sveta nogometa,
ponosni nate bomo vsako tekmo leta.

Na dogodku so bili prisotni predsednica Zveze prijateljev mladine (ZPM) Ljubljana Moste-Polje **Anita Ogulin**, generalni direktor URI Soča **Robert Cugelj**, predstavnik Uefe **Francesco Campagna** in generalni sekretar NZS **Martin Koželj**.

Generalni sekretar NZS je ob tej priložnosti dejal: »Vesel sem, da lahko prek nogometa pomagamo tistim, ki

pomoč potrebujejo. Z akcijo Čistejši zrak, boljša igra smo tako poleg sajenja dreves danes skupaj z Uefo donirali tudi kolesa invalidnim otrokom, ki si jih ne morejo privoščiti.«

Generalni direktor URI Soča pa je dejal: »NZS in Uefi se zahvaljujem za donacijo, s katero bomo deklici Katji omogočili, da se bo lahko vozila s prilagojenim kolesom.«

Prilagojeno kolo za otroke invalide.

Nika 12 let, Špela 12 let in Oskar 8 let.

Dogodek na URI Soča so oblikovali učenci in učence bolnišnične šole. Za ta dogodek sta brata Kolja in Ruben pripravila zelo bogat glasbeni program.

Kolja je napisal tudi zgodbo

Dirkalni trikolesnik

Pujs in zajec sta bila najboljša prijatelja. Oboževala sta nogomet. Zajec je bil NAJHITREJŠI, NAJSPRETNEJŠI in NAJPAMETNEJŠI NAPADALEC. Pujs je bil najtrdnější in najpotrpežljivejši vratar. Pujs in Zajec sta cele dneve brčala žogo in vadila.

Tistega usodnega dne je bila na tribuni zajklja Natalina. Zajec si ni hotel priznati, ampak vsi so vedeli, da mu je Natalina všeč. Tekel je kot nor. Napadel, brčnil in izvedel je svojo najljubšo potezo SKOKOVITI BRC. Med skokom se je obrnil in pristal na zunanjem delu gležnja.

»Ne!« je zaklical pujs.

»Ne!« je zavrnila Natalina.

»Ne!« so se zadržali oboževalci s tribun.

»Au!« je zajokal zajec.

Ekipni doktor je pritekkel, prinesli so nosila in za zajca je bilo šolskega prvenstva konec. Rešilec je prižgal sireno. VIU-VIU-VIU-VIU

Zajcu se je bledlo od bolečine. Izgubil je zavest. Ko se je čez nekaj ur zbudil, je bil v bolnici. Doktor z masko je rekel, da ima trojni spiralni zlom golenice in gležnja. Da je imel srečo. Operirali so ga in mogoče bo nekoč spet lahko hodil. Zajec je vprašal: »Kaj pa nogomet?« Vsi so bili tiho.

Pujs je končno spregovoril: »Saj me nogomet sploh ne zanima več. Prav dolgočasen je. Od zdaj naprej bova samo risala in igrala klavir. Športa sploh nikoli nisem maral. Samo tekanje in tekanje, fuj. Niti slišati nočem več zanj.« Zajec je bil osupel in hvaležen. Pujs je bil pravi prijatelj.

Dnevi so minevali in na to tedni in meseci. Zajčeva noga se je počasi, zelo počasi in še enkrat zelo počasi celila. Najprej je dolgo nosil mavec. Potem je mogel okrepiti nogo in je vadil na terapevtskem kolesu. Tudi v šolo je hodil na SOČI. Pujs je bil po šoli vsakič pri njem.

»Hej!« je rekel pujs. »Kako si danes, stari?!« »Niti ne sprašuj. Vadim, vadim in še malo vadim, pa nikoli, nikoli in še malo nikoli ne bom mogel igrati nogometa.«

Pujs mu je odgovoril: »Poznam rešitev, poglej, kako dobro kolesariš na ročnem kolesu. Kaj če bi tekmovala na dirkah za ročna kolesa. Jaz bom tvoj trener. Natalina bo tvoja menedžerka.«

»To se sliši super,« je rekel zajec. »Kakšna je vstopnina?« »25 evrov,« je odgovoril Pujs.

»25 evrov! Kje naj najdeva toliko denarja?« je zastokal zajec. »Nimava jih!«

»Ne skrbi, našel sem sponzorje, in če zmagaš, je nagrada 50 evrov.«

NA KONCU SEZONE STA IMELA 375 EVROV. VPRAŠANJE ZA VAS JE: KOLIKOKRAT JE ZAJEC ZMAGAL?

NZS je ob tej priložnosti podarila tudi 40 vstopnic za ogled finala evropskega prvenstva.

V zahvalo Nogometni zvezi Slovenije, Uefi in pobudniku akcije, direktorju podjetja Sportelement Urošu Okornu, so otroci otroškega oddelka, skupaj z družino Gombač Djilas pripravili darila.

Bolnišnična šola praznuje

Piše: Manja Žugman in Tanja Babnik

(foto: Arhiv Bolnišnične šole)

Kolektiv bolnišničnih učiteljev iz leta 2019.

Šolsko leto 2021/2022 bo posebno leto, saj bolnišnični šolski oddelki OŠ Ledina v Ljubljani praznujejo častitljivih 70 let delovanja.

V počastitev obletnice bo bolnišnična šola pripravila več zanimivih, poučnih in prazničnih dogodkov, s katerimi bo predstavila svojo pot od začetkov do danes, hkrati pa slehernega posameznika znova opomnila na to, kako neprecenljivo je naše zdravje ter kako na učno delo in samopodobo otroka in mladostnika vpliva vzgojno-izobraževalna dejavnost.

Pisalo se je leto 1951

Jeseni 1951 je na pobudo prof. dr. Marija Avčina v otroški bolnišnici na Ulici stare pravde v Ljubljani začela prvič poučevati učiteljica Breda Juvančič. V enem izmed svojih zapisov je delila spomin na pretekle dni: »Tako sem začela. Imela nisem nič: ne šolskih knjig ne zvezkov ne barvic. Tudi šolske table ni bilo nikjer, le bolniške sobe in v njih bolni otroci« (50 let bolnišničnega šolskega dela, 2002:

24). Pripoveduje, da so že tedaj več mesecev hospitalizirani otroci dobili spričevalo in zaključili šolsko leto.

Pomembno leto – kakor mnogi drugi zgodovinski mejniki bolnišnične šole – je vsekakor tudi leto

Radovednost naših šolarjev ne pozna meja.

1958, saj je tedaj Republiški sekretariat za šolstvo Breda Juvančič zaposlil na Otroški kliniki kot redno učiteljico, šolski oddelek pa priključil OŠ Ledina. Bolnišnična šola je po besedah dolgoletne vodje,

mag. Tanje Bečan, šola, katere cilj je, da »so bolni učenci srečni in zadovoljni zaradi svojih osebnih zmag, doseženih v najtežjih okoliščinah« (50 let bolnišničnega šolskega dela, 2002: 109).

Praznično 2021 vabi

V obeležitev 70-letnice bolnišničnih šolskih oddelkov OŠ Ledina je bolnišnična šola pripravila številne pomembne dogodke. Za slušatelje (na simpozijih) so bile zagotovo zanimive teme: celostna obravnava otrok v bolnišnični šoli, načrtovanje in izvajanje pedagoškega dela ter predstavitev posebnih dejavnosti. Zaradi CORONA časov so predvsem simpoziji potekali na daljavo, predstavljeni prispevki pa bodo izšli tudi v obliki e-zbornika in jih bo mogoče prebrati na spletnih straneh bolnišnične šole.

Februarja (naslednje leto), v času šolskih počitnic izven osrednjeslovenske regije, bodo učitelji v bolnišnični šoli za otroke in mladostnike izvajali teden posebnih dejavnosti. Predstavili jim bodo zgodovino in delovanje bolnišnične šole. Zanje bodo organizirali in izvedli kulturni, naravoslovni in tehniški dan. To so dnevi, na katerih razvijajo svojo ustvarjalnost in domišljijo, izražajo in nadgrajujejo svoja močna področja, izboljšujejo šibka, s svojo raziskovalno radovednostjo pa veliko eksperimentirajo in raziskujejo. Šolski dan preživijo ustvarjalno, poizvedbe iz preteklih let pa so pokazale, da otroci in mladostniki nad tovrstnimi dnevi kažejo veliko navdušenje, se radi povezujejo, spoznava in med seboj sodelujejo.

Tretji dogodek bo šolska prireditev junija 2022, ki bo zaznamovala zaključek šolskega in prazničnega leta bolnišničnih šolskih oddelkov ter obeleženja slovenskega praznika, dneva državnosti. Ob tej priložnosti se bomo znova povezovali tudi z matično šolo OŠ Ledina. Tamkajšnjim mladim bomo predstavili bolnišnične šolske oddelke, učno in drugo delo bolnih vrstnikov, saj smo prepričani, da je ozaveščanje o pomenu zdravja zelo pomembno, prav tako kot je za življenjsko popotovanje pomembno šolanje slehernega posameznika. Ledinski učenci pa bodo s svojo točko obogatili in polepšali tudi našo zaključno prireditev.

A to še ni vse. Ob obletnici bo junija 2022 izšel šolski časopis Utrinki, ki bo bralcem ponudil številne zanimivosti, za zdaj še zaupno povezane s častitljivim številom 70.

Učenec, poln umetniškega navdiha.

Bolnišnično šolo bogatijo prispevki učencev, zbrani v šolskem časopisu Utrinki.

Prilagoditve programa Mali sonček za predšolske otroke z gibalno oviranostjo

Piše: Vita Tanko in Tjaša Filipčič

Povzetek

V prilagojenem programu za predšolske otroke, v katerega so lahko vključeni otroci z gibalno oviranostjo, je gibanje eno temeljnih področij. Da bi vsem zagotovili aktivno sodelovanje in doživljanje uspehov, je treba pri načrtovanju in izvedbi gibalnih dejavnosti upoštevati prilagoditve na različnih ravneh. V ta namen je nastal Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s posebnimi potrebami, ki vsebuje zapis prilagoditev gibalnega programa Mali sonček za različne skupine oseb s posebnimi potrebami, tudi otroke z gibalno oviranostjo. Z raziskavo smo želeli v praksi preizkusiti gibalne naloge programa Mali sonček s predšolskimi otroki z gibalno oviranostjo in ugotoviti, kakšne prilagoditve potrebujejo pri izvedbi. V okviru kvalitativnega raziskovalnega pristopa je bila uporabljena multipla študija primera. Vanjo so bili vključeni trije predšolski otroci z gibalno oviranostjo, ki obiskujejo prilagojeni program za predšolske otroke. Ugotovitve so pokazale, da izbrani otroci pri izvajanju gibalnih dejavnosti pri vsaki gibalni nalogi iz programa Mali sonček potrebujejo prilagoditve, s pomočjo katerih naloge izvajajo z različno stopnjo samostojnosti. Iz izsledkov raziskave lahko zaključimo, da otroci potrebujejo prilagoditve navodil in pravil igre, prilagojene pripomočke in opremo, prilagojeno okolje ter organizacijo gibalnih dejavnosti. Izbrani otroci so največ

prilagoditev potrebovali pri igrah brez meja in igrah z žogo, deček še pri vožnji s poganjalčkom. Dečku smo najmanj prilagajali naravne oblike gibanja.

Ključne besede: *otroci z gibalno oviranostjo, cerebralna paraliza, razvojni zaostanek, gibalni program Mali sonček.*

Teoretično izhodišče

Otroci z gibalno oviranostjo (v nadaljevanju GO) se od rojstva srečujejo s pomanjkanjem ustreznih gibalnih vzorcev, kar vpliva na njihovo učenje, igro in vsakodnevne aktivnosti; posledično imajo šibkejšo zavedanje o sebi in prostoru. Zato je že v predšolskem obdobju ključnega pomena načrtovati ustrezno prilagojene gibalne dejavnosti, s pomočjo katerih bo otrok z GO pridobil čim več čutno-gibalnih izkušenj. Otroci z GO so heterogena skupina, zato je težko načrtovati vse prilagoditve, ki bi ustrezale vsem. Tudi otroci s cerebralno paralizo, vključeni v naš raziskovalni vzorec (v nadaljevanju CP), so si po sposobnostih zelo različni, kar pomeni, da moramo biti pri načrtovanju prilagojenih gibalnih dejavnosti dobro seznanjeni z značilnostmi gibanja posameznega otroka in morebitnimi pridruženimi primanjkljaji.

Gibanje in igra sta otrokovi primarni potrebi (Kurikulum za vrtce 1999), kar pomeni, da je izvajanje dodatnih gibalnih dejavnosti vedno dobrodošlo. Vrtci v Sloveniji že vrsto let izvajajo

gibalni program Mali sonček. Ta zajema raznovrstne gibalne dejavnosti. Snovalci Malega sončka v ospredje postavljajo vlogo izzivov, ki jih nudijo različne gibalne naloge in stimulatивно ter ustvarjalno prežeto okolje, ki otroke spodbuja k samostojnemu reševanju gibalnih problemov. Gibanje ne sme biti izolirano področje, temveč ga je smiselno povezovati z ostalimi področji dejavnosti. Vse skupaj temelji na igri, ki je otrokov temeljni element motivacije za gibanje (Videmšek idr., 2012).

V programu Mali sonček so omenjeni tudi otroci s PP. Videmšek idr. (2012) navajajo, da je treba tem otrokom posvetiti več pozornosti in jim ustrezno prilagoditi gibalne naloge skladno s primanjkljaji, in sicer tako, da naloge ostanejo vsebinsko podobne predlaganim. Kot pomembno izpostavljajo motiviranje staršev za sodelovanje in pomoč pri izvedbi celotnega programa. Leta 2016 je v okviru projekta Aktivni, zdravi, zadovoljni nastal Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s PP (Filipčič in Štrumbelj, 2016), ki vsebuje prilagoditve programa Mali sonček za različne skupine oseb s PP, tudi otroke z GO. Vodilo priročnika je, da vsi otroci sodelujejo in uspešno opravljajo gibalne naloge. Cilj je čim bolj samostojna izvedba gibalnih dejavnosti otrok z GO, zato so vsebine prilagojene gibalnim možnostim otrok. Otrok lahko aktivnost opravlja samostojno, z delno pomočjo (oseba otroka usmerja fizično

ali besedno) ali s popolno pomočjo (oseba pomaga otroku ves čas izvajanja aktivnosti).

V nadaljevanju predstavljamo raziskavo, v kateri smo si postavili naslednje raziskovalno vprašanje: Kakšne prilagoditve potrebujejo izbrani otroci pri izvajanju gibalnih nalog v okviru programa Mali sonček?

Metode dela

V raziskavi smo uporabili kvalitativni raziskovalni pristop in deskriptivno metodo raziskovanja.

Vzorec

V priložnostni neslučajnostni vzorec smo vključili tri otroke z GO, ki so bili v času raziskave vključeni v prilagojeni program za predšolske otroke. V naši raziskavi so sodelovali deček, ob začetku raziskave star 4 leta, in dve deklici, dvojčici, ob začetku raziskave stari 3,5 leta. Vsi trije otroci so imeli prepoznan celostni razvojni zaostanek in cerebralno paralizo ter so bili deležni fizioterapevtskih in delovnoterapevtskih obravnav zunaj vrtca.

Merski pripomoček

Pri zbiranju podatkov smo sprotno zapisovali opažanja in prilagoditve za posameznega otroka pri posamezni gibalni nalogi. Prilagoditve so zapisane v Preglednici 1.-8.

Postopek zbiranja podatkov

Program Mali sonček je z otroki izvajala soavtorica prispevka, ki je bila zaposlena v oddelku s prilagojenim programom za predšolske otroke ter je od začetka šolskega leta 2020/21 seznanjena s funkcioniranjem in posebnostmi izbranih treh otrok. Ob praktični implementaciji prilagoditev gibalnega programa Mali sonček v prakso smo pričeli zbirati podatke v obdobju januar 2021–junij 2021.

Rezultati in diskusija

Vsi trije otroci so potrebovali prilagoditve navodil, pravil igre, uporabo prilagojenih pripomočkov/opreme ter prilagoditve prostora in organizacije. V nadaljevanju podajamo zapise za vsako vsebino/področje posebej.

Preglednica 1: Prilagoditve pri vsebini Modri planinec

Upoštevali smo prilagoditve iz priročnika (Filipčič in Štrumbelj, 2016) in navodila staršev ter čas vožnje v vozičku prilagodili otrokovim psihofizičnim lastnostim. Ker smo uporabljali večji voziček, ki je bil v primerih, ko so se v njem vozili

	Organizacija	Pripomočki	Okolje
Deklci A in B	Skrajšan čas sprehoda – v vozičku naenkrat preživijo največ 40 minut.	Večji voziček za prevažanje treh otrok z GO. Prilagojena tricikla. Dežne hlače za premikanje po vlažnih tleh. Ortoze za gleženj in stopalo v času vožnje v vozičku in v času postanka.	Poti, primerne za voziček, tricikel (asfaltirane, urejene makadamske, ne prestrme).
Deček C	Postanek po 40 minutah vožnje v vozičku.	Večji voziček za prevažanje treh otrok z GO. Osebni otroški voziček. Dežne hlače za premikanje po vlažnih tleh. Ortoza za gleženj in stopalo v času vožnje v vozičku.	Postanek na mestu, ki omogoča vstajanje in hojo ob opori.

▲ Preglednica 1.

vsi trije otroci, precej težak, smo temu primerno izbirali bolj ravne poti, brez klancev. V našem primeru smo naredili obratno, kot narekujejo prilagoditve in smo vožnjo v vozičku za kratek čas prekinili s postankom, med katerim so otroci gibalno samostojno. Na izletu s starši sta deklici vozili tricikla, kot predlaga tudi Groleger Sršen (b. d.), dečka je mama vozila v osebnem otroškem vozičku. Po nasvetu delovne terapevte in kasneje v dogovoru s starši so otroci ob hladnejših dneh, ko so bila tla hladnejša, uporabljali dežne hlače. Po dogovoru s starši so imeli otroci v času vožnje v vozičku na nogah nameščene ortoze; dečku smo ortozo v času postanka sneli, saj ga je ovirala pri gibanju, deklici pa sta ortoze za stopalo in gleženj nosili tudi v času postanka.

▼ Prilaz 1: Večji voziček.

	Navodila	Pravila	Okolje	Organizacija
Deklifici A in B	Kratka navodila. Sprotno preverjanje razumevanja navodil. Prekinitev igre in ponovitev navodil. Sprememba verbalnih ukazov v preprostejše (iz potres, požar, poplave v sonce, dež, oblaki). Navodila smiselno podprta s slikovnim gradivom.	Pri igrah s padalom sedita z nogami naprej. Več časa za izvedbo (npr. menjava položajev). Manjše število ponovitev.	Ograjen, dovolj velik prostor (terasa). Ravna tla. Možnost samostojnega gibanja/vstajanja ob opori (miza, klop, polica).	Namesto popoldneva s starši izvedba dopoldne v okviru skupine (mehurčka) zaradi ukrepov zaradi epidemije covid-19. Izbira iger, pri katerih so otroci čim bolj samostojni in gibalno vključeni.
Deček C		Pri igrah s padalom sedi na petah. Več časa za izvedbo (npr. menjava položajev). Manjše število ponovitev.		

Preglednica 2.

Preglednica 2: Prilagoditve v okviru iger brez meja

Da so se otroci lahko gibalno samostojno, je bilo treba prilagoditi vsebino in način izvedbe (razlaga navodil, uporaba slikovnega gradiva), prilagodili smo tudi prostor in časovno organizacijo. Prilagoditev pripomočkov izbrani otroci niso potrebovali. Sprva smo izvedbo igrice načrtovali na igrišču, kjer s prostorom ne bi bili omejeni, a smo se ravno zaradi ograjene in prostorsko omejene terase odločili za to možnost. Na igrišču, kjer je na voljo večji, manj omejen prostor, je bila pozornost otrok bolj odkrenljiva, razpršena, za igre je bilo manj interesa, bili so težje vodljivi. Deklifici A in B smo težje motivirali za gibanje po travi, na terasi pa so otroci igrice z veseljem sprejeli. Pri tem se je kot dobro izkazalo, da je eden od strokovnih delavcev sodeloval kot udeleženec v igri, otroci so bili motivirani za igre in gibanje. Naše prilagoditve prostora potrjuje tudi program Mladi športnik (2020), ki svetuje, naj prostor ne bo ne prevelik ne premajhen, saj lahko preveč prostora odvrne pozornost otrok od opravljanja naloge, kar se je potrdilo v našem primeru, premalo prostora pa lahko privede do konflikta med otroki, ki so postavljeni preblizu drug drugemu.

Igre s padalom so bile otrokom najbolj všeč, z njihovo pomočjo so razvijali

	Navodila	Pravila	Pripomočki	Okolje	Pomoč odraslega
Deklifici A in B	Verbalne spodbude za pravilnejšo izvedbo.	Osnovno gibanje je plazenje. Ne izvaja teka, poskokov, dvigovanja in prenašanja predmetov.		Prostor smo organizirali tako, da na več mestih nudi vstajanje in hojo ob opori.	Varovanje pri plezanju na tobogan. Hoja na kratke razdalje ob pomoči.
Deček C	Večkratna demonstracija gibanja.	Osnovno gibanje je premikanje po kolenih. Ne izvaja hoje, teka in poskokov.	Lažji predmeti za prenašanje in potiskanje.		Varovanje pri plezanju na tobogan. Fizična pomoč in usmerjanje pri vlečenju predmetov.

Preglednica 3.

»oblaki« pa, da vstanejo ob opori in pogledajo v nebo. Tako smo sledili napotku, da gibanje ne sme biti izolirano področje, pač pa ga je smiselno povezati z ostalimi področji dejavnosti (Videmšek idr., 2012). Pri igrici je v ospredju menjava položajev telesa v povezavi s slišanim in videnim (sličice sonca, dežja in oblakov). Ta igrice se je za otroke izkazala kot najbolj zahtevna, saj zahteva več miselnih operacij, kot so pomnjenje, pozornost, koncentracija in raba delovnega spomina. Pri menjavi položajev nismo spodbujali hitrosti, saj lahko spodbujanje hitrega menjavanja položajev povzroči povišan mišični tonus telesa (Groleger Sršen, b. d.). Prav tako smo zmanjšali število ponovitev pri igrici in jo igrali krajši čas, kot bi jo z otroki brez GO.

Preglednica 3: Prilagoditve v okviru naravnih oblik gibanja na prostem

Skoke in tek smo zaradi težje oblike GO izključili (Groleger Sršen, b. d.), pri dečku smo izključili tudi hojo. Prilagoditvam iz priročnika (Filipčič in Štrumbelj, 2016) smo sledili v smislu nudenja opore otrokom pri izvajanju naravnih oblik gibanja. Deklifici sta del poti navzgor plazili, del pa prehodili ob pomoči odrasle

osebe (za hojo sta bili bolj motivirani kot za plazenje), navzdol po hribu sta se kotalili samostojno, za pravilnejšo izvedbo sta potrebovali verbalne spodbude, s pomočjo sta splezali na tobogan in se samostojno spustili, samostojno sta lazili skozi tunel in preplezali klop. Pri plazenju vzvratno je bila deklifici A uspešna, deklifici B tega gibanja ni zmogla. Dvigovanje in prenašanja predmetov nista izvajali, ker se gibata po vseh štirih in pri tem nimata prostih rok.

Deček se je navzgor po hribu premikal po kolenih in se samostojno kotalil navzdol, pri plezanju na tobogan in spuščanju je potreboval delno pomoč, vlekli je voziček proti sebi z uporabo ene roke, samostojno lazil skozi tunel in preplezal klop. Deček je dvignil in prenesel žogo srednje velikosti v zaboj.

Preglednica 4: Prilagoditve v okviru iger na prostem pozimi

Upoštevali smo prilagoditev iz priročnika (Filipčič in Štrumbelj, 2016) glede vožnje na saneh. Ostale prilagoditve smo oblikovali samostojno glede na potrebe otrok, npr. kratek čas igre na snegu, saj otroci večino časa preživijo na tleh.

Preglednica 5.

	Navodila	Pripomočki	Okolje	Organizacija/pomoč odrasle osebe
Deklifici A in B	Manjše okrogle blazine rdeče in zelene barve (stop in naprej).	Prilagojena tricikla iz URI Soča.	Večji, varen, neprometen prostor.	Občasno usmerjanje odrasle osebe pri zavojih.
Deček C	Stop znak kot vizualna opora pri navodilu za ustavljanje.	Plazilni voziček/rolka. Osebnih otroških voziček. Žogica, ki cvili.	Ravna tla. Drseča tla (npr. v igralnici).	Se vozi na vozičku/rolki v sedečem in ležečem položaju. Kratka razdalja pri samostojni vožnji na vozičku/rolki. Ob utrujenosti ga vozi odrasla oseba.

Preglednica 6.

	Navodila	Pravila	Pripomočki	Okolje	Organizacija
Deklifici A in B	Večkratna demonstracija.	Žogo mečeta in lovita v sedečem položaju z nogami naprej. Na koš mečeta s krajše razdalje in iz stojke (višji položaj). Namesto brcanja žogo kotalita.	Žoge različnih velikosti. Pri kotaljenju uporaba žoge, ki ni okrogla.	Večji prostor s površinami za	Postopnost pri zahtevnosti dejavnosti. Opora odrasle osebe zadaj. Fizično vodenje rok v ustrezen položaj pri metu. Namesto kotaljenja večjo žogo potiskata naprej z glavo.
Deček C	Večkratna demonstracija. Fizična spodbuda (dotik) za uporabo obeh rok. Verbalna spodbuda za uporabo obeh rok.	Žogo meče in lovi v sedečem položaju na petah. Na koš meče s krajše razdalje in iz stojke (višji položaj). Prenašanje manjših in lažjih predmetov in žog. Namesto brcanja žogo kotali.	Žoge različnih velikosti. Namesto žoge lovi manj napihnen balon.	vstajanje, premikanje ob opori.	Postopnost pri zahtevnosti dejavnosti. Opora odrasle osebe zadaj.

	Pripomočki	Okolje	Organizacija/pomoč druge osebe
Deklifici A in B		Igrišče pri vrtcu, ki ima nižji hrib za sankanje in več klopi, ob katerih lahko otroci vstajajo ob opori.	Skrajšan čas igre na snegu – maksimalno 30 minut. Na saneh se z otrokom vozi odrasla oseba. Metanje snežnih kep s krajše razdalje.
Deček C	Sani z naslonom zadaj.	Sankanje s polovice hriba.	Skrajšan čas igre na snegu – maksimalno 30 minut. Fizična pomoč pri plezanju na hrib. Fizična pomoč pri izdelavi snežne kepe. Metanje snežnih kep s krajše razdalje. Na saneh se z otrokom vozi odrasla oseba.

Preglednica 4.

Preglednica 5: Prilagoditve pri vožnji s poganjalčkom

Znotraj vsebin so prilagoditve dobro opredeljene v poglavju MDR (Filipčič in Štrumbelj, 2016), saj je predlagana uporaba vozička/rolke. Ta ideja nam je koristila, saj deček nima prilagojenega tricikla, ki bi ga potreboval, vožnja v klasičnem vozičku pa bi ga postavila v gibalno pasivno vlogo.

Preglednica 6: Prilagoditve pri igrah z žogo

Veliko kotalečo žogo sta deklifici ujeli z obema rokama v sedečem položaju, deček v kleku na kolenih. Veliko žogo vsi izbrani otroci zakotalijo, deklifici žogo tudi vržeta proti cilju, deček ne. V sedečem položaju z nogami naprej

deklifici ujmeta srednje veliko žogo in jo vržeta proti cilju. Moč meta je šibka. Ob opori odrasle osebe, ki sedi zadaj in jima vodi roke, žogo vržeta močneje z višjim začetnim položajem rok. Manjšo žogico vržeta z eno roko proti cilju, deklifici B je pri metu bolj natančna. Z eno roko ciljno vržeta vrečko fižola, za cilj smo izbrali hula hop obroč, ki omogoča lažjo menjavo položaja cilja (približevanje, oddaljevanje), vrečka se notri prej ujame, saj ima obroč rob. Slabost je, da se obroč ob zadetju premika, je bežeč. Drugi cilj za metanje vrečk je bilo polje, ustvarjeno z lepilnim trakom, ki vedno ostane na istem mestu, obstaja pa možnost, da vrečka zdrсне čez rob, posledično je težje zadeti cilj. Tretji cilj je bila večja kartonasta škatla, ki je bila

kot cilj otrokom najbolj všeč, tudi zaradi zvoka, ki ga zaslišijo ob zadetju škatle. Kot najučinkovitejši cilj se je obnesel hula hop obroč. Vse mete sta deklici izvajali bolj učinkovito in natančno, če sta imeli zadaj oporo (odrasla oseba, lahko tudi stena, a manj učinkovito, saj ne dopušča zasuka roke nazaj).

Deček C žoge ali balona še ni zmoget ujeti, dejavnost smo prilagodili tako, da je bil balon manj napihnjen in smo ga spustili tik nad glavo, da mu je padel v naročje, on pa ga je moral pravočasno prijeti; pri tem je bil uspešen, žoge na tak način ni zmoget ujeti, ker je zanj še pretežka. Podobno prilagoditev z manj napihnjeno žogo predlagajo tudi v priročniku Mladi športnik (2020). Deček se zaradi skrajšav v desni nogi ne zmoglo uesti z nogami naprej, zato takega položaja za lovljenje žog z oporo zadaj nismo spodbujali. Smo pa izvajali mete lažjih žog tako, da je bil deček v dvignjenem položaju na kolenih ali sedel na podplatih, z oporo odrasle osebe zadaj, ki ga je spodbujala k uporabi obeh rok.

Pri podiranju kegljev smo sprva uporabljali srednje velike žoge, kasneje smo poskusili tudi z manjšimi. Začeli smo z manjšo razdaljo in jo v nadaljevanju povečali. Izbrani otroci so z roko in improviziranim loparjem zbijali manjše žogice s stožcev in jih samostojno nameščali nazaj.

Odbijanje balonov v zrak z improviziranim loparjem s papirnatega kroznika z lesenim držalom je bilo za izbrane otroke prezahtevno. Deklica A si je sama

prilagodila dejavnost tako, da je začela balon z loparjem voditi po tleh in ga usmerjati v zeleno smer v igralnici. Njeno idejo so posnemali tudi ostali otroci.

Otroci so manjšo in kasneje srednje veliko žogo metali na koš. Uporabili smo prenosni koš, visok 1,20 m. Na koš so izbrani otroci metali iz stojke z različnih razdalj, spodbujali smo skladno uporabo obeh rok (Groleger Sršen, b. d.). Pri gibanjih z žogo pri dečku pride v ospredje asimetričnost telesa, a opažamo, da so dejavnosti z žogo dober motivacijski element za spontano uporabo obeh rok. Ob mnogo verbalnih in nekaj fizičnih spodbudah je ob gibanjih z žogo aktiviral tudi šibkejšo roko.

Žoge med plazenjem deklici nista zmogeti kotaliti z rokami, zato smo ju preusmerili v potiskanje večje žoge z glavo naprej. Bolj uspešni sta bili pri kotaljenju buč z rokami, saj niso tako bežeče kot žoge. Buče sta tudi predstavljali in dvigovali iz zaboja. Kasneje smo dobili žogo, ki ni okrogla, temveč ima več ravnih ploskev in je bila za kotaljenje bolj primerna. Deček je med premikanjem po kolenih kotalil žogo naravnost do cilja, ni pa še slalomiral med ovirami. Uspešen je bil pri kotaljenju buč, večjih ni mogel dvigovati in postavljati v zaboj, manjše buče je prenašal po sobi in jih predstavljal iz zaboja v zaboj.

Brcanja žoge z otroki nismo izvajali, dejavnosti smo nadomestili s kotaljenjem žoge v gol (Groleger Sršen, b. d.).

Preglednica 7:

Prilagoditve v okviru ustvarjanja z gibom in ritmom.

	Navodila	Organizacija	Okolje
Deklaci A in B	Večkratna demonstracija in posnemanje gibov odrasle osebe. Enostavni ritmi s ploskanjem in preprostimi gibanjem.	Premikanje po vseh štirih pri rajalnih igrah. Plesanje in poskakuje ob opori mize ali ograje. Izbira in prilagoditev bibarij, ki jih lahko izvajata (sede, plazenje, hoja ob opori).	Večji prostor, ki nudi površine za stanje in premikanje ob opori.
Deček C	Večkratna demonstracija in posnemanje gibov odrasle osebe. Verbalne in fizične spodbude (dotik) za uporabo obeh rok. Enostavni ritmi s ploskanjem in preprostimi gibanjem.	Premikanje po kolenih pri rajalnih igrah. Pleše in se giba s pomočjo odrasle osebe v naročju. Izbira in prilagoditev bibarij, ki jih lahko izvaja (sede, premikanje po kolenih, v naročju odrasle osebe).	

Preglednica 8:

Prilagoditve pri naravnih oblikah gibanja.

	Navodila	Pravila	Pripomočki	Okolje	Organizacija/pomoč odrasle osebe
Deklaci A in B	Verbalne spodbude za pravilnejšo izvedbo gibanj. Večkratna demonstracija gibanja.	Osnovno gibanje je plazenje. Ne izvajata teka, poskokov, dvigovanja, prenašanja.	Lažji predmeti za prenašanje, potiskanje.	Prostor smo organizirali tako, da na več mestih nudi vstajanje in hojo ob opori.	Več časa pri prehodih med dejavnostmi.
Deček C		Osnovno gibanje je premikanje po kolenih. Ne izvaja hoje, teka, poskokov.			Fizična pomoč in usmerjanje pri vlečenju predmetov.

Sklep

Ugotovili smo, da izbrani otroci potrebujejo prilagoditve na različnih ravneh pri vsaki gibalni nalogi. Deklici dvojčici sta potrebovali enake prilagoditve dejavnosti, deček je zaradi razlik v gibalnem razvoju in obliki CP potreboval drugačne prilagoditve.

“Vsi otroci so potrebovali prilagoditve navodil, pravil igre, uporabo prilagojenih pripomočkov in opreme, prilagoditve prostora in organizacije.”

Ugotovili smo, da lahko deklici s prilagoditvami izvajata vse gibalne naloge, deček pa zaradi odsotnosti prilagojenega pripomočka (tricikla) ni zmoget v osnovni obliki izvajati naloge voznja s poganjalčkom. Če bi pripomoček imel, bi bila naloga tudi zanj izvedljiva. Izbrani otroci pri različnih gibalnih nalogah potrebujejo različne stopnje podpore (delno, popolno). Vsi trije otroci so potrebovali največ prilagoditev pri igrah brez meja in igrah z žogo, deček pa še pri vožnji s poganjalčkom, pri kateri sta deklici potrebovali najmanj prilagoditev. Deček je najmanj prilagoditev potreboval pri naravnih oblikah gibanja. Pri iskanju dodatnih oblik prilaganja je potreben posvet s strokovnjaki, pri katerih je otrok še obravnavan (npr. fizioterapevt, delovni terapevt). Pri tem ugotavljamo, da je težko jasno oblikovati prilagoditve gibalnega programa zaradi raznolikosti potreb, ki jih imajo otroci z GO pri gibalnih dejavnostih. Zato predlagamo črpanje dodatnih informacij iz drugih programov za osebe s PP, npr. Mladi športnik in MATP, ter iz virov, ki podajajo konkretne predloge dejavnosti, npr. Hopla, en, dva, tri zame! (Vidovič idr., 2003), Developmental physical education for all children (Gallahue in Cleland Donnelly, 2003), Spodbujanje razvoja senzorične, motorične, kognitivne, govora in jezika (Vizjak Kure, 2010).

Omejitev raziskave vidimo v majhnem vzorcu in naravi študije primera, katere ugotovitve niso reprezentativne in posplošljive na širšo populacijo predšolskih otrok z GO, kar tudi ni glavni namen

študije primera. Kot pomanjkljivost vidimo to, da so izbrani otroci na podobni stopnji GO in da gre pri vseh za težave, ki izhajajo iz CP, kar pomeni podobne (ne pa tudi enake) potrebe pri prilagajanju gibalnih dejavnosti in potemtakem ozko usmerjeno študijo primera na tri otroke s CP. Zagotovo pa je smiselni prenos naših ugotovitev na nove študije primera, ki bi vključevale otroke z različnimi vrstami in stopnjami GO.

Literatura

Filipčič, T. in Štrumbelj, B. (ur.) (2016). Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s posebnimi potrebami. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite. https://www.zsis.si/wp-content/uploads/2016/10/Prirocnik_sportmladih.pdf

Gallahue, D. in Cleland Donnelly, F. (2003). Developmental physical education for all children, Fourth edition. Human Kinetics.

Groleger Sršen, K. (b. d.). Prilagoditve pri izvajanju športa za otroke in odrasle s cerebralno paralizo. Neobjavljeno predavanje. Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Kurikulum za vrtce: predšolska vzgoja v vrtcih (1999). Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Programi/Kurikulum-za-vrtce.pdf>

Mladi športnik: priročnik za vadbo (2020). Specialna olimpiada Slovenije. http://www.specialna-olimpiada.si/file/18041/mladi_sportnik_2020_low.pdf

Princes, T. (2011). MATP, priročnik za MATP specialne olimpiade. Društvo specialna olimpiada Slovenije. https://www.specialna-olimpiada.si/file/6390/matp_prirocnik.pdf

Videmšek, M., Stančević, B. in Gregorc, J. (2012). Mali sonček: gibalni/športni program za predšolske otroke. Zavod za šport RS. https://www.sportmladih.net/programi_som/mali_soncek/prirocnik_mali_soncek

Vidovič, I., Srebot, I., Cerar, M. in Markun Puhan, N. (2003). HOPLA, ena, dva, tri zame!: gibanje in športna vzgoja za specialne pedagoge, ki poučujejo otroke in mladostnike z zmerno, s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. Zavod RS za šolstvo.

Vizjak Kure, T. (2010). Spodbujanje razvoja senzorične, motorične, kognitivne, govora in jezika. Zavod RS za šolstvo.

Kje so in kaj delajo?

Piše: Jože Okoren

(foto: Osebni arhiv)

Za avtorja tega prispevka je naslov neprimeren. Kot njegov dolgoletni sodelavec bi pač moral vedeti, kje je in kaj dela moj današnji sogovornik. Si pa več kot zasluži, da ga predstavimo vsem, ki ga ne poznajo, da nam pove, s čim se trenutno največ ukvarja, ter da obudimo spomin na funkcionarja in uspešnega športnika.

Govorimo o Ernestu Jazbinšku, ki je kar nekaj let predsedoval takratni Zvezi za rekreacijo in šport invalidov, bil pa je tudi njen dolgoletni sekretar – že v prejšnji skupni državi Jugoslaviji. S sodelavci se je srečeval s številnimi prijetnimi in manj prijetnimi zadevami, povezanimi z vodenjem zveze. Poslovanje zveze je potekalo na različnih lokacijah, na žalost velikokrat neprimernih za dostop težjim invalidom.

Najini začetki segajo še v čas (točno letnico bom zavoljo mlajših bralcev in predvsem zaradi naju z Ernestom zamolčal), ko sem kot predstavnik Zveze paraplegikov Slovenije pri Ernestu velikokrat gostoval predvsem z namenom, da za paraplegike izpogajam dodatne športne ugodnosti oziroma koristi. Tako ni bilo neobičajno, da so se najina srečanja v tistem času začela z Ernestovim nasmeškom in porogljivim vprašanjem: »Ja, kaj pa vi, paraplegiki, spet nekaj hočete?« Verjamem, da je ravno ta moja vztrajnost botrovala najinemu dolgoletnemu več kot uspešnemu sodelovanju, žal pa se preredko srečava danes.

Ernest Jazbinšek je bil pomemben funkcionar tudi v Olimpijskem komiteju Slovenije. Pred osamosvojitvijo je Slovenijo zastopal oziroma

▲ Z Ernestom se je pogovarjal Jože Okoren.

bil predstavnik slovenskega športa invalidov v Beogradu, kjer so sestavljali reprezentance, v večini športov pa so bili najštevilnejši prav športniki iz Slovenije. Tudi vodstvo odprav so delegirali v Beogradu. Ernest je po osamosvojitvi Slovenije in predvsem v času vključevanja športa invalidov v panožne zveze oral ledino. Odigral je pomembno vlogo na začetku sodelovanja z Olimpijskim komitejem Slovenije, kjer nam je bil takrat zelo naklonjen predsednik Janez Kocijančič.

Športnik: Ernest, dovolj dolgo se pozna, da lahko k zgornjemu uvodu nekaj misli dodaš tudi ti.

Jazbinšek: Preteklo je resnično veliko let, lepih in pretresljivih. Ko sem leta 1984 prišel na zvezo opravljat delo sekretarja, si nisem predstavljal, da so se nekateri že odločili za njeno likvidacijo. Morda je k prepreditvi likvidacije prispevalo tudi to, da sem tudi sam invalid. Vem pa, da sta k prepreditvi tega dejanja veliko prispevala Ivan Peršak in Jože Okoren iz ZPS, malo kasneje tudi Hubert Verdnik, predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Naša zveza je preživela, in to uspešno. Spominjam se besed Iva Zorčiča iz republiške SZDL: »Likvidacije te organizacije ne bomo dovolili, je preveč pomembna za invalide!«

Športnik: Že nekaj časa nisi več funkcionar ali aktiven športnik. Kljub temu verjamem, da intenzivno spremljaš delo naše organizacije ter slediš večini tekmovanj oziroma nastopov športnikov doma in na tujem. Katere športe najraje spremljaš, kako gledaš na nastope naših športnikov?

Jazbinšek: Spremljam športnike invalide, ne glede na šport in invalidnost. Strelstvo pa ima pri tem absolutno prednost, tudi pri športu neinvalidov. Veseli me, da tudi mediji zadnja leta športu invalidov, ali kot mu danes moderno rečemo, parašportu namenjajo neprimerno več pozornosti kot nekoč. Država je kot sicer do športa nasploh premalo radodarna, zelo pomembno pa je, da dobitnikom medalj na paralimpijskih igrah in drugih primerljivih tekmovanjih priznava status vrhunškega športnika in jim izplačuje poseben dodatek k pokojnini.

Športnik: Ali kdaj primerjaš današnji čas in čas pred 30, 40 leti? Oba veva, da gre razvoj naprej, predvsem na področju stroke, športnih rekvizitov, logistike, financiranja in obveščanja. Kolikor te poznam, ne moreš mimo tega, da ne bi vlekel vzporednic s časom svojega udejstvovanja na zvezi.

Jazbinšek: Pred desetletji so po občinah delovala invalidska športna društva, ki so bila naša osnovna baza. Iz programa rekreacije so prihajali tudi vrhunski športniki. Zveza društev delovnih invalidov je v svojih sekcijah prav tako redno izvajala programe rekreacije. V programih rehabilitacije v Zavodu za rehabilitacijo, danes URI Soča, je bila športna dejavnost sestavni del. Danes tega ni več in to je velika škoda. Samo Zveza paraplegikov Slovenije še vedno redno izvaja programe rekreacije in športa, pri drugih organizacijah pa je to prej izjema kot pravilo. Upam, da se motim.

Športnik: Zvezi si načeloval v času osamosvajanja države. Sledilo je zelo naporno in nepredvidljivo delo za vključitev nove samostojne države v

mednarodne organizacije, predvsem v Mednarodni paralimpijski komitej. Kakšni so spomini na to obdobje? Kateri so bili največji izzivi? Se spomniš kakšne anekdote iz tistega časa?

Jazbinšek: Na mednarodni ravni je bila izjemno težka naloga pridobiti pravico za nastop na Paraolimpijskih igrah v Barceloni leta 1992. Po razpadu Jugoslavije nam je bila sprva odobrena udeležba le dveh športnikov. Moje sitnarjenje in telefonade v London pa so pripeljale do udeležbe osmih športnikov. Drugo, na kar sem še danes ponosen, je bil sprejem zveze med članice Olimpijskega komiteja Slovenije. Že prej sem bil osem let član predsedstva Športne zveze Slovenije, potem pa osem let član Izvršnega odbora OKS. Tega ne jemljem le kot osebno čast, marveč predvsem kot priznanje športu invalidov.

Športnik: Dokaz, da smo bili uspešni pri vseh pogajanjih, je dejstvo, da je Slovenija kot samostojna država z osemčlansko reprezentanco nastopila že na paralimpijskih igrah v Barceloni leta 1992, kjer smo osvojili kar tri medalje. Takrat si bil tudi v vlogi športnika – reprezentanta v strelstvu. Kakšni so spomini na igre v Španiji? Se je čutilo, da gre za prvi samostojen nastop slovenske paralimpijske reprezentance?

Jazbinšek: Barcelona 1992 je bil za slovenske športnike izjemen dogodek. Predvsem tistim, za katere je bila to krstna udeležba, je bilo vse kot v sanjah. Vse – nastanitev, otvoritev, restavracije in tekmovanja – smo gledali z odprtimi usti. Strelstvo sva zastopala Franc Pinter – Ančo

Ernest v družbi pevke Elde Viler.

in jaz. V obeh disciplinah, zračna in malokalibrska pištola, sem se uvrstil v finale, kar je bil izjemen uspeh. Ko pa sem se na stadionu na Montjuicu povzpел na gornji rob tribun in od tam poslušal brnenje glasov v globini stadiona, so se mi dvigovale kocine po rokah. Zavest, da zastopamo državo Slovenijo, nas je delala posebno ponosne.

Športnik: Če me spomin ne vara, si takrat ravno ti v naše vrste pripeljal Polono Sladič, najuspešnejšo slovensko trenerko v paralimpijskem športu pri nas in eno najuspešnejših na svetu. Tudi sam si si pod njenim vodstvom pristreljal svetovni rekord. Si že takrat čutil, za kako izjemno trenerko gre? Kako je prišlo do sodelovanja?

Jazbinšek: To, da sem za spremstvo na evropskem prvenstvu v streljanju na Finskem leta 1995 »nažical« Polono Sladič, je nedvomno moj največji dosežek za parašport! Takrat sem v zračni pištoli sicer postal evropski prvak s svetovnim rekordom, pomembnejše od tega pa je, da je takrat Polona prevzela vlogo trenerke strelske reprezentance, doslej daleč najtrofejnejše panoge v športu invalidov oziroma parašportu. Upam, da bo tako tudi v prihodnje.

Športnik: Si še v stikih z nekdanjimi sotekmovalci ali konkurenti? Verjamem, da šport invalidov, predvsem strelstvo, še vedno spremljaš.

Jazbinšek: Po pravici povedano, stikov skoraj nimam več. Z leti se to pretrga, namesto osebnih stikov se zadovoljimo s FB, pametnim telefonom in podobno. Žal! Sicer pa je bila strelska ekipa moja »družina« in še vedno je.

Ernest sredi mladenk in mladeničev, Vokalne skupine AMANTES.

Športnik: Vsi, ki te poznamo, vemo, da ne sediš doma križem rok. Pišeš knjige, predvsem romane. Nekaj sem jih prebral, v njih pa obujaš tudi spomine na rodno Posavje, Zabukovje. Je to tvoj glavni vir inspiracije za pisanje? Zakaj si se sploh odločil za pisanje knjig? Ali lahko pisanje knjig primerjaš s strelskimi treningi in tekmovanji? Imata ta dva svetova kaj skupnega?

Jazbinšek: V življenju se nam interesi včasih spremenijo, to narekujejo tudi leta.

“Ko se je moja strelska kariera končala, sem se posvetil pisanju romanov, v tem času nastaja že deveti. To je zdaj poleg urejanja vikenda moja najpomembnejša dejavnost.”

Teme za pisanje jemljem iz življenja preprostih ljudi, ker pa izhajam iz podeželja, se posvečam predvsem temu okolju.

Športnik: Ker si aktiven športnik, navijač in poznavalec športa, predvsem športa invalidov, me zanima, kako sedaj skrbiš za svoj prosti čas in ohranjanje zdravja? Kaj lahko svetuješ mlajšim športnikom invalidom?

Jazbinšek: Še vedno pozorno spremljam športne dogodke, se veselim uspehov naših športnic in športnikov, hodim na sprehode in se izogibam nepotrebnim tveganjem. Edini nasvet, ki ga lahko dam drugim, predvsem mlajšim, pa je: bodite aktivni – telesno, družabno in umsko. In vedno zaupajte vase. Samo tako vam nikoli ne bo dolgčas in se boste dobro počutili.

Športnik: Ernest, zavedam se, da še zdaleč nisva zajela vsega, kar bi zanimalo bralce Športnika. Zato te prosim, da še sam kaj dodaš k najinemu pogovoru.

Jazbinšek: V življenju je najlepše pripadati aktivni skupini, se v njej udeleževati, družiti, zabavati, tudi tekmovati. Šele ko smo v zdravem tekmovalnem pogonu, ugotovimo, česa smo zmožni, te sposobnosti krepimo in razvijamo. Hkrati smo zadovoljni in počutimo se koristne člane družbe.

Športnik: Ernest, hvala za pogovor. Želim ti vse dobro in čim več užitkov ob spremljanju športnih dogodkov.

Konferenca in volilna generalna skupščina Evropskega paralimpijskega komiteja (EPC)

Piše: Gregor Gračner

(foto: Osebni arhiv)

Paralimpijsko gibanje se je letos ponovno vzpostavilo, takoj ko nam je to omogočila situacija, povezana s pandemijo COVID-19. Tako so bile letos po enoletnem zamiku uspešno izvedene paralimpijske igre v Tokiu.

Tako se je zaključilo petletno odštevanje do paralimpijskih iger. Skladno s tem po igrah potekajo generalne skupščine paralimpijskih komitejev po vsem svetu.

Evropski paralimpijski komitej se je v času od 4 do 7 novembra sestal v kraju Limassol na Cipru. Prvi dan smo porabili za potovanje, ki je trajalo kar trinajst ur. Naslednji dan smo pričeli s konferenco, na začetku katere sta nas pozdravila vladni predstavnik države Ciper ter gostitelj NPC Ciper.

V nadaljevanju smo obravnavali poročilo s pravkar končanih PI Tokio ter se razdelili v šest skupin, v katerih smo na delavnicah pripravljali program za prihodnost ter razkrili ideje posameznikov. Načrtujemo, da bi leta 2023 izvedli prve evropske paralimpijske igre. Po končani konferenci so nas gostitelji peljali na triurno ekskurzijo ter nam prikazali bogato zgodovino svoje države.

Gregor Gračner.

Tretji dan je bil namenjen generalni, letos volilni skupščini EPC, ki poteka vsaka štiri leta. V začetku nas je lepo pozdravil predsednik Mednarodnega paralimpijskega komiteja Andrew Parsons in ponovno izpostavil, da je Evropski paralimpijski komitej eden najmočnejših in najbolj organiziranih, najboljši med najboljšimi v primerjavi z drugimi deli sveta. Zatem smo sprejemali finančna in vsebinska poročila za zadnji dve leti ter strategijo za obdobje 2021–2025. Dotaknili smo se tudi evropskih paraiger mladih, ki bodo potekale od 26. 6. do 4. 7. 2022 na Finskem.

V nadaljevanju so se vrstile predstavitve kandidatov za upravni odbor, podpredsednika ter predsednika EPC. Novi predsednik NPC za obdobje 2021–2025 je postal Raymon Biondel iz Nizozemske, podpredsednica pa Asa Llinares Norlin iz Švedske. Izvolili smo tudi člane upravnega odbora ter blagajnika. S tem dejanjem smo omogočili nadaljnje delo vsem sodelujočim, tako vodstvu Evropskega paralimpijskega komiteja kot tudi nacionalnim paralimpijskim komitejem.

Športni duh ne izbira telesa v sodelovanju z medijskimi partnerji

Piše: Majda Vesel Kočar

(foto: Arhiv Zveza ZŠIS – SPK)

V letošnjem paralimpijskem letu se lahko pohvalimo s sodelovanjem s tremi medijskimi sponzorji, ki so v precejšnji meri pripomogli k večji prepoznavnosti naših paralimpijcev: TV Slovenija, Europlakat in Media24.

Paralimpijci na plakatnih mestih Europlakata

Fotografija paralimpijcev s sloganom Športni duh ne izbira telesa je nastala pred športno dvorano v Mengšu, izpostavljena je bila na 440 plakatnih mestih Europlakata po Sloveniji. Po prihodu s paralimpijskih iger je bil v Velenju še poseben plakat s čestitko in dobrodošlico našemu parastrelcu Tiršku. Fotografijo za plakate je prispeval Miha Kačič, Tirškovo iz Tokia pa Vid Ponikvar.

Aktivno tudi na TV Slovenija

V okviru marketinške kampanje so se na TV Slovenija vrteli oglasi Športni duh ne izbira telesa. Z oglasi smo gledalce spodbujali k navijanju za naše paralimpijce. Oglase smo vrteli nekaj dni pred in ves čas med paralimpijskimi igrami s poudarkom na večernih povzetkih. Oglase Športni duh ne izbira telesa smo posneli že leta 2019 za namen promocije paralimpijskih iger, uradno pa smo jih na TV Slovenija začeli predvajati 3. decembra 2020 ob Svetovnem dnevu invalidov. Glasbena podlaga oglasu je Trkajeva himna parašportnikov Ta tempo. Videospot smo prevedli v angleščino in ga opremili s tolmačenjem v znakovnem jeziku – tako slovensko kot angleško verzijo.

Letos smo se s TV Slovenija dogovorili še za 5-minutne predstavitve paralimpijcev (vinjete), ki so jih na TV Slovenija začeli predvajati med olimpijskimi igrami, ponovitve pa pred in med paralimpijskimi igrami, dostopne pa so tudi na spletni strani MMC.

Intervjuji in oglasi v revijah in časopisih

Julija in avgusta smo imeli oglaševalsko kampanjo tudi v tiskanih medijih založniškega podjetja Media24. Poleg oglasov smo imeli v revijah, kjer je potekala kampanja, tudi intervjuje s paralimpijci. Oglasi in intervjuji so bili v revijah Zarja & Jana, Zvezde & Lady, Vkllop, Liza, Maja, Obrazi & Avenija, Bodi zdrava, Ženska, Nova, Auto bild, Svet24 in Ekipa24 SN.

Ob koncu bi rada spomnila še na spletno stran tokio2020.zsis.si, ki jo je uredil Dejan Šmid, na njej pa lahko še vedno najdemo kratke videopredstavitve naših paralimpijcev, ki jih je posnel in pripravil za objavo Miha Kačič.

▲ Našega odličnega parastrelca Frančka Gorazda Tirška je v Velenju pričakala velika čestitka.

Fotografija naših paralimpijcev je navduševala v revijah, na plakatnih mestih in po vsej Sloveniji.

ŠPORTNI DUH NE IZBIRA TELESA

Navijajte za naše paralimpijce v Tokiu!

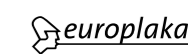
f t i #ParasportSlovenia

www.zsis.si

Sponzorji Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja

Medijski partnerji

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKEGA PARALIMPIJSKEGA KOMITEJA

Na letošnjem Triglav teku tekla tudi Sandi Novak in Robi Kogovšek

Piše: Majda Vesel Kočar

(foto: Sportida)

Naša slepa tekača Kogovšek in Novak s spremljevalcema po uspešni pretečeni desetki.

Triglav tek je z več kot 1000 tekači in obiskovalci po letu premora znova prevetril protokolarni park Brdo pri Kranju.

Ljubitelji rekreacije so se podali na kar 5 tekaških preizkušenj, in sicer na otroški tek kuža Pazi, družinski tek, štafetni tek trojk, tek na 10 km in polmaraton. Za tekače je ob trasah in v ciljni ravnini poleg obiskovalcev navijalo 13 slovenskih vrhunskih športnikov – ambasadorjev Triglav teka: smučarska tekača Anamarija Lampič in Janez Lampič, deskarja na snegu Rok Marguč in Žan Košir, profesionalni skejter Timotej Lampe Ignjič, parašportnika Sandi Novak in Robi Kogovšek, člana Košarkarskega kluba Cedevida Olimpija Žiga Dimec in Luka Rupnik ter smučarji

skakalci Peter Prevc, Domen Prevc, Špela Rogelj in Nika Križnar. Sandi Novak in Primož Černilec ter Robi Kogovšek in Roman Kejžar so se uspešno udeležili teka na 10 km.

Tekači, njihovi spremljevalci in vrhunski slovenski športniki so z udeležbo podprli tudi dober namen Triglav teka – to je boljše oskrbo porodnic in novorojencev. Na 9. Triglav teku so donacijo za boljše oskrbo novorojencev in porodnic prejeli štirje porodniški oddelki splošnih bolnišnic Izola, Murska Sobota, Ptuj in Jesenice.

Vijolični ljubljanski grad v znak podpore invalidom

Piše: Majda Vesel Kočar

(foto: Miha Kacič)

V letu 2021 smo bili in ostali del gibanja, globalne kampanje, #WeThe15, s katero opozarjamo na diskriminacijo ljudi z invalidnostmi, ki predstavljajo kar 15 odstotkov svetovnega prebivalstva.

Sto kampanjo smo opozorili nase, hkrati pa napovedali odločen boj za večjo vidnost in vključenost invalidov v družbene tokove. Gibanje, ki je nastalo na pobudo Mednarodnega paralimpijskega komiteja in zveze International Disability Alliance, združuje raznolike organizacije iz sveta športa, človekovih pravic, politike, gospodarstva, umetnosti in zabavne industrije. Med podporniki najdemo tudi Evropsko komisijo, Urad visokega komisarja ZN za človekove pravice, Svetovno zdravstveno organizacijo in UNESCO. Ljudje z invalidnostmi so najbolj razširjena manjšina na svetu, ki je tudi v napredni, raznoliki in vključujoči družbi med najbolj zapostavljenimi tako na področju šolanja, zaposlovanja, mobilnosti, kulture in številnih drugih.

»Kampanja WeThe15 ozavešča ljudi, koliko je dejansko 15 odstotkov celotne populacije na svetu. Za primerjavo: če bi invalidi ustanovili svojo državo, bi bili po številu prebivalcev tretji po velikosti na svetu. Kampanja tudi osvešča mlade in jih vzpodbuja, da bodo enkrat športniki ali pa parašportniki. Dobro je, dokler se o tem govori,« je kampanji na pot dodala Nastija Fijolič, ambasadorka kampanje WeThe15 v Sloveniji o položaju invalidov pri nas.

»WeThe15 se mi zdi odlična kampanja za promocijo parašporta. Prav tako pa je tudi izvrstna priložnost za ozaveščanje javnosti o invalidih in izzivih, težavah, s katerimi se soočamo,« pa je dodal Tilen Ribnikar, tudi ambasador kampanje.

Kampanja je bila odlično sprejeta s strani medijev, po Ljubljani smo nanjo opozarjali z osvetljenimi plakati, na katerih je bil naš košarkar na vozičku Milan Slapničar. Na globalni ravni se je naše glavno mesto Ljubljana priključilo tako, da je bil Ljubljanski grad 19. avgusta zvečer obarvan vijolično.

Ljubljanski grad se je tako kot 100 največjih svetovnih znamenitosti, obarval vijolično.

Milan Slapničar na plakatih po Ljubljani.

Pomemben korak k izboljšanju pogojev in trenažnega procesa za parašportnike

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv Zveza ZŠIS – SPK)

Minuli Mednarodni dan invalidov smo na naši zvezi obeležili tudi z novinarsko konferenco v Mariboru, kjer smo v Centru za medicinsko rehabilitacijo (CMR) Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca predstavili novost.

Parašport je na tem koncu Slovenije dobil partnerja na področju zdravstva in raziskovanja, ki bo v prvi vrsti izboljšal storitve za naše parašportnice in parašportnike ter jim tako še izboljšal trenažni proces.

»Šport invalidov se v zadnjem desetletju v mednarodnem okolju razvija z neverjetno naglico. Nič drugače ni z razvojem športa invalidov v Sloveniji. Razvoj pa prinese tudi določen napredek, ki ga je treba tudi v športu spremljati in

slediti. Tako je bila logična odločitev, da bo Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komitee potrebovala partnerja tudi na področju zdravstva in raziskovanja. V ta namen smo pred kratkim sklenili sodelovanje z Zdravstvenim domom dr. Adolfa Drolca iz Maribora. Zavod bo našim športnikom zagotavljal zdravstvene storitve na sekundarni zdravstveni ravni. Skupaj bomo delovali tudi na znanstvenoraziskovalnem področju, kjer se nakazujejo nove možnosti skupnega

delovanja v strokovnih in raziskovalnih projektih. Prepričan sem, da je to korak k zdravstveni preventivi naših športnikov in doseganju njihovih ciljev,« je nad novo pridobitvijo navdušen Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja.

Nad izvedbo rehabilitacije bo bdel Dorian Hojnik, naš stalni zunanji sodelavec. Gost novinarske konference je bil naš paralimpijec, parakolesar Anej Doplihar.

»Z reprezentancami sodelujem že dve leti. Kot fizioterapevt sem opazil, da manjka celostna obravnava športnikov. Ni prav, da vsak hodi na svoj konec in se dogovarja za rehabilitacije, kar je večkrat nestrokovno. Zato potrebujemo ustanovo, ki bi na enem mestu nudila strokovno storitev,« je povedal Dorian Hojnik, v naših reprezentancah večkrat fizioterapevt, sicer pa zaposlen v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca.

»Tu delam, pred tremi meseci je naš zdravstveni dom sklenil sodelovanje, skupno zgodbo z Olimpijskim komitejem Slovenije. Zavedal sem se, da bi Zveza ŠIS-SPK in njeni športniki to še bolj potrebovali. Zato sem povezal nekaj členov; na sestanku smo se srečali Alen Pavlec, dipl. fiziot., vodja fizioterapije CMR ZD Maribor, Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK, in jaz. Ugotovili smo, da je skupno sodelovanje dobitna kombinacija,« nadaljuje Dorian.

»V praksi to pomeni, da se poškodovani športniki obrnejo na Zvezo ŠIS-SPK, kjer za to področje zadolženi Grega Dolinar vse potrebne podatke posreduje meni, ki sem koordinator na tej strani. Ko dobim vse, športniki po potrebi zagotovimo obravnavo. Smo drugi največji zdravstveni dom na sekundarni ravni v državi. Imamo zdravnike, specialiste in najmodernejšo rehabilitacijo s stališča

fizioterapije. Posameznik potrebuje napotnico, a je k celotni zgodbi pristopila Zveza ŠIS-SPK. V času med prejetjem napotnice in dodelitvijo rehabilitacije mine določen čas. V tem obdobju se rehabilitacija že izvaja, je samoplačniška, strošek pa pokrije Zveza ŠIS-SPK,« sklene Dorian Hojnik, ki opozarja, da je parašport v minulih letih doživel opazno rast, zato so take celostne storitve pomemben prispevek za doseganje še boljših rezultatov.

»Ob mednarodnem dnevu invalidov želimo opozoriti na potrebo po specifični obravnavi, ki jo parašportniki nujno potrebujejo, ter kot primer dobre prakse izpostaviti sodelovanje Centra za medicinsko rehabilitacijo ZD Maribor in Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja,« je sklenil Alen Pavlec, dipl. fiziot., vodja fizioterapije CMR ZD Maribor.

foto: Jaka Ažman

Hvala, ker ste s svojim odstotkom dohodnine podprli slovenske parašportnike!

Če vam to ni uspelo, lahko to še vedno storite, brez da bi vas to kaj stalo.

Prijavnico lahko izpolnete na spletni strani **www.zsis.si**
ali pa preprosto poskenirajte QR kodo za dostop do aplikacije.

Skeniraj QR kodo za dostop do aplikacije

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKI PARALIMPIJSKI KOMITE

